

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE NADZOROWANEGO TERENU W 2015 ROKU

/POWIAT BĘDZIŃSKI I MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
mgr Marzanna Kuc***

SPIS TREŚCI

I.	CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	3
A.	Dane o powiecie będzińskim	3
B.	Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.	3
II.	DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE	3
A.	Działalność kontrolno – represyjna.	3
B.	Struktura zatrudnienia.....	4
III.	SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHORÓB ZAKAŹNYCH	5
A.	Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych	5
B.	Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym	6
C.	Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych.....	19
IV.	PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	32
A.	Szpitala	32
B.	Pozostałe podmioty lecznicze	35
C.	Podmioty lecznicze wykonujące praktykę zawodową	35
V.	BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI.....	37
A.	Ogólna ocena	37
B.	Jakość zdrowotna środków spożywczych.....	57
C.	Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu	57
D.	Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności	57
E.	Ocena sposobu żywienia.....	58
F.	Inne podejmowane działania	58
VI.	STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	62
A.	Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	62
B.	Obiekty użyteczności publicznej	71
C.	Interwencje.....	75
VII.	OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	77
VIII.	WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	88
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	97
X.	DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	101

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

A. Dane o powiecie będzińskim

Powiat będziński zajmuje powierzchnię 364 km². Liczba mieszkańców powiatu wynosi 150 928 osób (stan z 30.06.2014 wg GUS). W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejskie (Będzin – 58237osób, Czeladź -32811osób, Sławków -7129 osób, Wojkowice -9088 osób), 3 wiejskie (Mierzęcice -7583 osób, Psary - 11826 osób, Bobrowniki -11931 osób), oraz jedna miejsko-wiejska (Siewierz - 12263 osoby).

B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.

Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 123 774 osoby (dane z 30.06.2014 wg GUS).

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

A. Działalność kontrolno – represyjna.

1. Bieżący nadzór sanitarny nad **4847** zakładami sprawowało **34** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

komórka organizacyjna	Sekcja Epi- demiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓLEM (stan na dzień 31.12.2015)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	283	2843	1023	504	194	4847
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	7	12	7	5	3	34

Czynności kontrolne wykonywało również **3** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

2. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne (w tym kontrole importu)	5204
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	7707
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	638
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	1305
3. liczba pobranych i ocenionych próbek pyłów	59

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

4. liczba pobranych i ocenionych próbek kałów	6299
5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	17
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1561
Liczba wydanych decyzji płatniczych	1155
Liczba wydanych postanowień	71
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	110 / 15850zł

B. Struktura zatrudnienia

1. Personel działalności merytorycznej ogółem – 68 osób

I. Kwalifikacje personelu Oddziału NS i Samodzielnych Stanowisk ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

komórka organizacyjna	wykształcenie			
	wyższe + specjalizacja I stopnia/ studia podyplomowe)	wyższe	średnie medyczne	średnie (st. instruktor higieny)
Sekcja Epidemiologii	0	3	3	1
Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	4	5	-	3
Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	3	-	-	4
Sekcja Higieny Pracy	3	2	-	0
Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	2	-	-	1
Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	1	-	-	2
Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej	1	1	-	-
Razem	14	11	3	11

II. Kwalifikacje personelu Oddziału Laboratoryjnego.

Komórka organizacyjna	wykształcenie			
	wyższe + specjalizacja I stopnia/ studia podyplomowe)	wyższe	średnie (st. techn.)	Średnie/zawodowe (pomoce laboratoryjne)
Oddziału OL - kierownik	1	-	-	-
Sekcja Badań Żywności i Struktury Żywienia	2	1	1	1
Sekcja Badań Powietrza i Wody	1	3	0	1
Sekcja Badań i Pomiarów na stanowiskach Pracy	1	-	2	-
Sekcja Badań Mikrobiologicznych, Chorób Zakaźnych i Zakażeń	4	4	5	2
Razem	9	8	8	4

III. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

A. Epidemiologia wybranych chorób zakaźnych

W 2015 r. sytuacja epidemiologiczna terenu objętego nadzorem PSSE kształtowała się następująco :

Powiat będziński :

Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w porównaniu do 2014 roku nieznacznie wzrosła (wzrost o 162 przypadki).

Łącznie w Powiecie będzińskim w 2015 r. zarejestrowano **6500** przypadków zachorowań, poniższa tabela obrazuje dane dotyczące przypadków chorób zakaźnych w latach 2010- 2015.

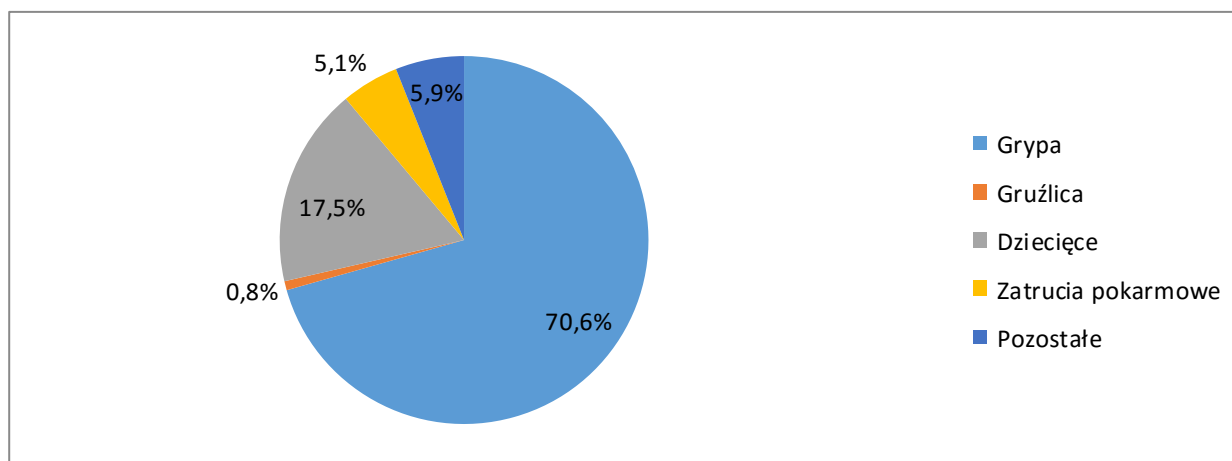
Tabela- Liczba chorób zakaźnych w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
4374	4660	3999	6807	6338	6500

Z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano 256 osób, czyli 3,9% wszystkich zarejestrowanych przypadków chorób w 2015 roku.

Najczęstszymi chorobami zakaźnymi były:

- ✓ grypa i infekcje grypopodobne -4589 zachorowań , co stanowi 70,6 % wszystkich zachorowań na choroby zakaźne
- ✓ choroby wieku dziecięcego -1146 przypadków, co stanowiło 17,6% zarejestrowanych zachorowań
- ✓ zatrucia oraz zakażenia pokarmowe - 333 przypadków co stanowi 5,1 %.

Zachorowania na gruźlicę w 2015 roku stanowiły w powiecie będzińskim 0,8%, wszystkich przypadków.

Powiat Dąbrowa Górnicza

Łącznie w 2015 r. zarejestrowano **9539** zachorowań na choroby zakaźne, poniższa tabela obrazuje dane dotyczące przypadków chorób zakaźnych w latach 2010- 2015.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

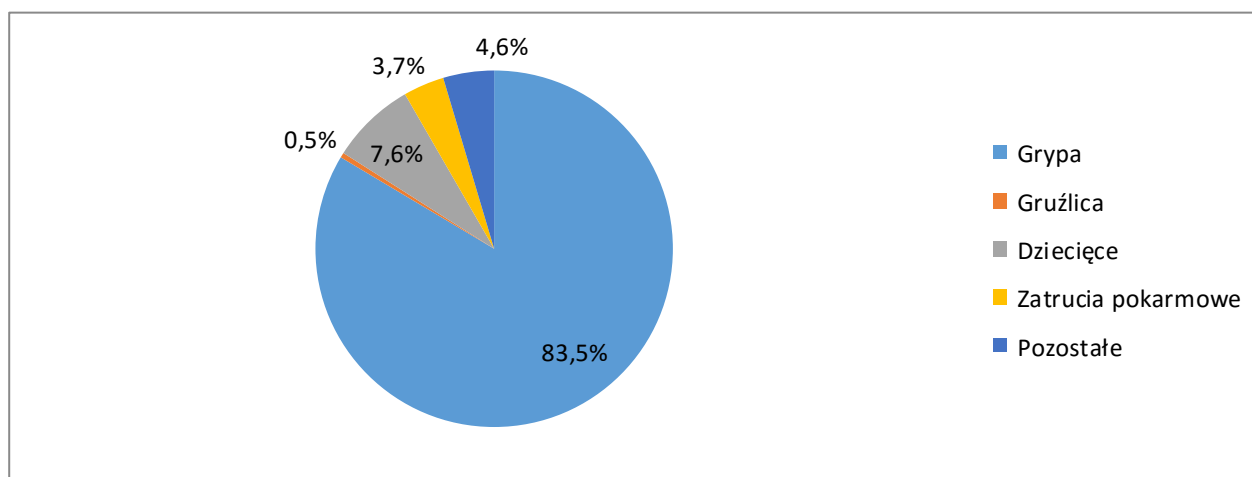
Tabela- Liczba chorób zakaźnych w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
7691	11480	10823	14125	8068	9539

Z powodu chorób zakaźnych hospitalizowano 345 osób, czyli 3,6% wszystkich zarejestrowanych przypadków chorób w 2015 roku.

Najczęstszymi chorobami zakaźnymi były:

- ✓ grypa i infekcje grypopodobne- 7972 zachorowania, co stanowi 83,5 % wszystkich zachorowań na choroby zakaźne
- ✓ choroby wieku dziecięcego -731 przypadków, co stanowiło 7,6% zarejestrowanych zachorowań
- ✓ zatrucia zakażenia pokarmowe - 355 przypadków, co stanowiło 3,7 % zarejestrowanych zachorowań

Zachorowania na gruźlicę 2015 roku stanowiły w Dąbrowie Górniczej 0.5%, wszystkich przypadków.

B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym

1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

Powiat Będziński

Choroby zakaźne przewodu pokarmowego w 2015 r. stanowiły nadal istotny problem epidemiologiczny. W roku tym zarejestrowano łącznie **333** przypadków zatruc i zakażeń pokarmowych. Dominowały zakażenia wirusowe(najczęściej zakażenia wywołane przez rotawirusy)- 66 przypadków/ 65 hospitalizacji.

Wśród zakażeń bakteryjnych, w 2015 r. większość spowodowana była:

- ✓ bakterią *Clostridium difficile* - 30 przypadków ,
- ✓ odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella* - 15 przypadków.

W tabeli poniżej zestawiono dane dotyczące etiologii zakażeń pokarmowych za 2015 rok w porównaniu do 2014 i 2013 rok.

Dane dotyczące zatruc i zakażeń pokarmowych zarejestrowanych w roku 2015 na terenie powiatu będzińskiego (w tym wskaźników zapadalności)obrazuje poniższa tabela.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Jednostka chorobowa	2013		2014		2015	
	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
Salmonelloza	7	4,62	19	12,57	15	9,95
Zakażenie E.coli biegunkotwórczą i BNO	1	0,66	2	1,32	0	0,00
Zakażenie przez Campylobacter	0	0,00	2	1,32	2	1,33
Zakażenie przez Yersinia enterocolitica	0	0,00	1	0,66	1	0,66
Zakażenie przez Clostridium difficile	2	1,32	7	4,63	30	19,90
Inne zakażenia określone	2	1,32	0	0,00	1	0,66
Inne zakażenia nie określone	0	0,00	2	1,32	2	1,33
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe	42	27,74	81	53,58	72	47,77
Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	97	64,07	284	187,87	210	139,32
SUMA	151	99,73	398	263,28	333	220,91

Powiat Dąbrowa Górnicza

W roku tym zarejestrowano łącznie **355** przypadków zatruc i zakażeń pokarmowych. Dominowały zakażenia wirusowe (najczęściej zakażenia wywołane przez rotawirusy) - 98 przypadków/ 80 hospitalizacji.

Od lat duże znaczenie epidemiologiczne w mieście Dąbrowa Górnicza mają bakteryjne zatrucia i zakażenia pokarmowe.

Wśród zakażeń bakteryjnych, w 2015 r. większość spowodowana była:

- ✓ bakteriami *Clostridium difficile* - 63 przypadki
- ✓ odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella* - 17 przypadków.

W tabeli poniżej zestawiono dane dotyczące etiologii zakażeń pokarmowych za 2015 rok w porównaniu do 2014 i 2013 rok.

Dane dotyczące zatruc i zakażeń pokarmowych zarejestrowanych w roku 2015 na terenie Dąbrowy Górniczej (w tym wskaźników zapadalności) obrazuje poniższa tabela.

Jednostka chorobowa	2013		2014		2015	
	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
Salmonelloza	16	12,87	20	16,13	17	13,78
Zakażenie E.coli biegunkotwórczą i BNO	0	0,00	0	0,00	1	0,81
Zakażenie przez Campylobacter	0	0,00	0	0,00	1	0,81
Zakażenie przez Yersinia enterocolitica	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Zakażenie przez Clostridium difficile	0	0,00	3	2,42	63	51,06
Inne zakażenia określone	0	0,00	3	2,42	0	0,00

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Inne zakażenia nie określone	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe	44	35,39	86	69,36	98	79,43
Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	71	57,11	119	95,97	175	141,84
SUMA	131	105,37	231	186,30	355	287,74

2. Zbiorowe zatrucia pokarmowe.

W 2015 roku, na terenie **powiatu będzińskiego** odnotowano **4** ogniska zatruc pokarmowych.

Pierwsze ognisko :

Data zgłoszenia ogniska 21.04.2015

Ognisko miało charakter rodzinny. Zakażeniu, na skutek nie przestrzegania zasad higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, niewłaściwe przechowywanie produktów spożywczych, nie przestrzeganie reżimu sanitarnego w domu oraz podczas pielęgnacji chorego dziecka, uległy 4 osoby. Czynnikiem etiologicznym była *Salmonella* z gr. *B*.

Chorych objęto nadzorem epidemiologicznym – przeprowadzono nadzorowe, kontrolne badania kału u osób chorych i osób z kontaktu. Udzielono instruktażu dotyczącego zachowania reżimu sanitarnego.

Drugie ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 19.05.2015.

Zatrucie miało charakter ogniska zakażenia szpitalnego.

Chorzy to pacjenci oddziału wewnętrznego (4 pacjentów) PZZOZ Szpitala w Czeladzi ul. Szpitalna 40. Czynnikiem etiologicznym była bakteria *Clostridium difficile*. Wszyscy chorzy to osoby powyżej 65 roku życia z chorobami współistnjącymi.

Potencjalnym źródłem zakażenia w ognisku był pacjent oddziału chorób wewnętrznych u którego najwcześniej wystąpiły objawy zakażenia układu pokarmowego. U kolejnych pacjentów potencjalnym nośnikiem zakażenia były najprawdopodobniej, skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

Przeprowadzono kontrolę sanitarną w oddziale chorób wewnętrznych PZZOZ Szpital Czeladź w zakresie oceny wdrożenia procedur przeciwepidemicznych w ognisku Podczas kontroli ustalono, iż w oddziale wdrożono procedury mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażenia tj. zastosowano izolację chorych, przeszkolono personel, zastosowano odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne. Dokonano przeglądu obowiązujących procedur (min. procedury mycia i dezynfekcji). W związku z powyższym w nie stwierdzono nieprawidłowości.

Trzecie ognisko:

Data zgłoszenia ogniska : 29.07.2015.

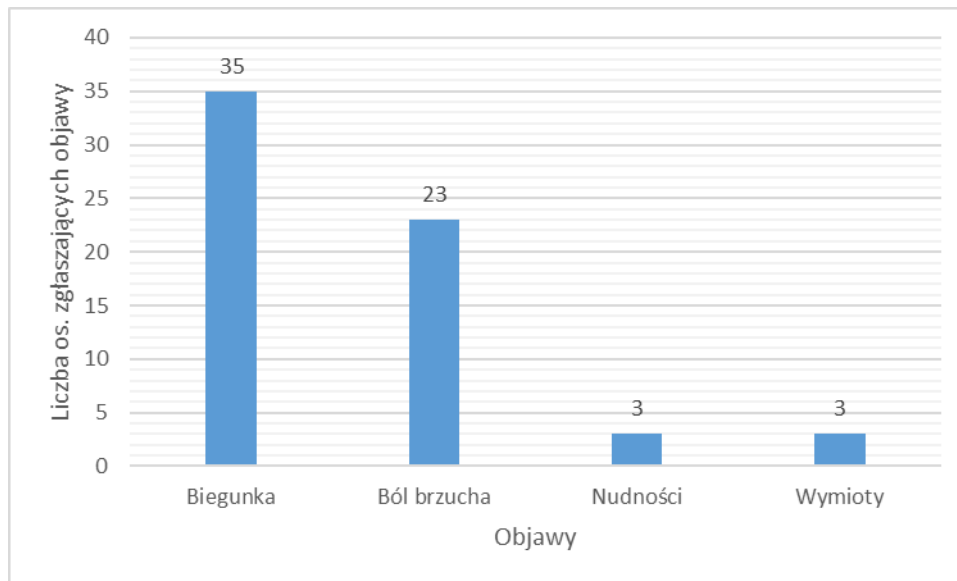
Ogólna liczba chorych : 26 osób, pierwsze zachorowania wystąpiły dnia 27.07.2015.

Chorzy są pensjonariuszami Schroniska dla bezdomnych mieszkańców miasta Będzina ul. Wolska 45. Objawy chorobowe wystąpiły również u pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej w Będzinie ul. Armii Ludowej oraz filii znajdującej się przy ulicy 35- lecia PRL 7 w Będzinie.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Przebieg zachorowań : We wszystkich przypadkach przebieg choroby lekki – stan chorych nie wymagał podjęcia hospitalizacji.

Po wykonaniu badań bakteriologicznych (posiew kału)u reprezentatywnej grupy chorych oraz osób przygotowujących posiłki nie ustalono czynnika etiologicznego. Zachorowania zakwalifikowano jako ognisko o nieokreślonej etiologii.

W związku z wystąpieniem zatrucia pokarmowego o którym mowa powyżej, pracownicy Sekcji Higieny Żywności i Żywnienia przeprowadzili kontrolę urzędową w Restauracji- Firmie Cateringowej, która obsługiwała Ośrodki Pomocy Społecznej. Pobrano próby żywnościowe do badań laboratoryjnych, wyniki których nie wykazały nieprawidłowości.

Czwarte ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 21.10.2015.

Zatrucie miało charakter ogniska zakażenia szpitalnego.

Ogólna liczba chorych : 22 osoby, chorzy to pacjenci hospitalizowani w oddziale dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych (12 osób) oraz personel medyczny w/w oddziału (10 osób).

Przeprowadzono kontrolę sanitarną w zakresie oceny wdrożenia procedur przeciwepidemicznych w ognisku oraz analizie przypadków zgłoszonych zachorowań. Podczas kontroli ustalono, iż w oddziale wdrożono procedury mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażenia tj. zastosowano izolację chorych, przeszkolono personel, zastosowano odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne. Dokonano przeglądu obowiązujących procedur (min. procedury mycia i dezynfekcji).W związku z powyższym w nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pobrano materiał biologiczny od 4 pacjentów w kierunku badań wirusologicznych .Wynik badania kału ujemny.

Zachorowania zakwalifikowano jako ognisko o nieokreślonej etiologii.

Na terenie **Dąbrowy Górniczej** w 2015 roku odnotowano 3 ogniska zatrucia pokarmowego.

Pierwsze ognisko :

Czas trwania ogniska : Luty- Lipiec 2015.

Zatrucie miało charakter ogniska zakażenia szpitalnego.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ogólna liczba chorych : 38 osób, hospitalizowanych w oddziałach wewnętrznym, udarowym, OIOM. W zdecydowanej większości to pacjenci w podeszłym wieku z przewlekłymi chorobami współistniejącymi, po zastosowanej antybiotykoterapii.

Potencjalnym źródłem zakażenia w ognisku był pacjent oddziału chorób wewnętrznych u którego najwcześniej wystąpiły objawy zakażenia układu pokarmowego. U kolejnych pacjentów potencjalnym nośnikiem zakażenia były najprawdopodobniej, skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

Dnia 25.02.2015 przeprowadzono równolegle dwie kontrole sanitarne w zakresie oceny wdrożenia procedur przeciwepidemicznych w ognisku oraz w zakresie oceny zgłaszalności podejrzeń i zachorowań na *Clostridium difficile* w szpitalu.

Podczas kontroli ustalono, iż w oddziale wdrożono procedury mające zapobiegać rozprzestrzenianiu się zakażenia tj. zastosowano kohortację chorych, przeszkolono personel, zastosowano odpowiednie środki ochrony osobistej oraz środki dezynfekcyjne.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nie dopełnienia obowiązku zgłoszenia zachorowań na choroby zakaźne w ciągu 24 godzin od dnia rozpoznania/ podejrzenia zachorowania na chorobę zakaźną.

W związku z powyższym nałożono mandat karny na ordynatora oddziału chorób wewnętrznych. Przeprowadzone badania pozwalają jednoznacznie stwierdzić, iż przyczyną epidemicznego ogniska zakażenia szpitalnego była bakteria *Clostridium difficile*.

Na podstawie powyższych informacji ognisko sklasyfikowano jako ognisko wywołane przez *Clostridium difficile*.

Drugie ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 10.09.2015.

Ognisko zatrucia pokarmowego miało charakter rodziny.

Ogólna liczba chorych : 3 osoby.

Czynnikiem etiologicznym zatrucia pokarmowego była *Salmonella*. Wszyscy chorzy wymagali hospitalizacji.

Chorych objęto nadzorem epidemiologicznym – przeprowadzono nadzorowe, kontrolne badania kału u osób chorych i osób z kontaktu. Udzielono instruktażu dotyczącego zachowania reżimu sanitarnego.

Na podstawie powyższych informacji i otrzymanych wyników badań ognisko epidemiczne zatrucia pokarmowego sklasyfikowano jako ognisko wywołane przez pałeczkę *Salmonella spp.*

Trzecie ognisko :

Data zgłoszenia ogniska : 11.09.2015.

Ognisko zatrucia pokarmowego miało charakter rodziny

Ogólna liczba chorych : 2 osoby.

Czynnikiem etiologicznym zatrucia pokarmowego była *Salmonella*.

Chorych objęto nadzorem epidemiologicznym – przeprowadzono nadzorowe, kontrolne badania kału u osób chorych i osób z kontaktu. Udzielono instruktażu dotyczącego zachowania reżimu sanitarnego.

3. Wirusowe zapalenia wątroby

W 2015 roku w **powiecie będzińskim** zarejestrowano:

- ✓ 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A
- ✓ 40 przypadków zakażenia wirusem HBV(12 osób było poddane hospitalizacji)Niekwestionowany wpływ na sytuację epidemiologiczną WZW B mają obowiązkowe szczepienia ochronne noworodków oraz osób zawodowo narażonych na zakażenie.

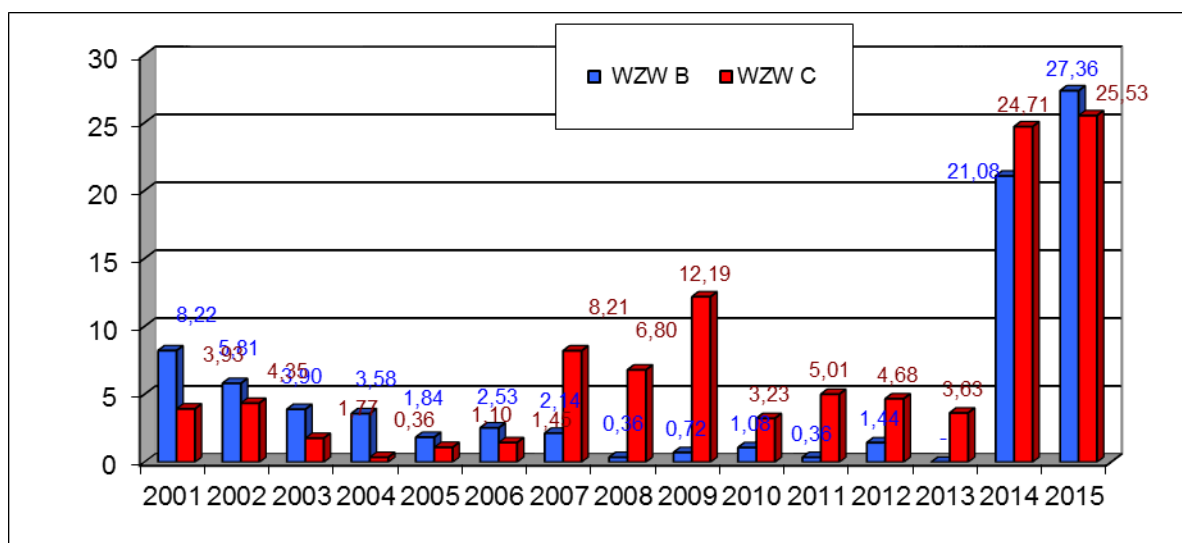
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

✓ 40 przypadków zakażenia wirusem HCV

W 2015 roku na terenie **Powiatu Dąbrowa Górnicza** zarejestrowano

- ✓ nie odnotowano zachorowań na WZW typ A
- ✓ 35 przypadków WZW typ B
- ✓ 30 przypadków zachorowań na WZW C

Łączną ilość przypadków wirusowych zapaleń wątroby typ Bi C na nadzorowanym terenie obrazuje niżej zamieszczony wykres.

Współczynnik zapadalności na WZW B i WZW C w terenie działania PSSE

Wyjaśniając znaczący, zarejestrowany od 2014 roku wzrost zachorowań na WZW B i WZW C, należy przypomnieć, że z dniem 25 marca 2014 roku, weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia (Dz. U 2014 poz. 459) w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywanych zgłoszeń. Przed rokiem 2014 rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza. Od 2014 roku rejestrowi podlegają (po ówczesnej klasyfikacji przypadku) również zgłoszenia kierowników laboratoriów.

4. Gruźlica

W 2015 roku na terenie **powiatu będzińskiego** zarejestrowano **52** przypadki gruźlicy (50 chorych było hospitalizowanych).

Liczba zachorowań na gruźlicę wzrosła w porównaniu do roku 2014 (38 przypadków). Na przestrzeni ostatnich 6 lat liczbę zachorowań podano w poniższej tabeli.

Tabela- Liczba chorych na gruźlicę w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
39	46	61	42	38	52

Zdecydowaną większość chorych stanowili mężczyźni (38 osób – 73%) natomiast kobiety stanowiły 27% wszystkich zachorowań (14 przypadków). Wśród chorych dominują osoby bezrobotne (44%) - 23 przypadki oraz emeryci/ renciści (42%) - 22 przypadki.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W 2015 roku na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza** zarejestrowano łącznie **43** przypadki zachorowania na gruźlicę (28 chorych było hospitalizowanych). Liczba zachorowań na gruźlicę spadła w porównaniu do roku 2014 (48 przypadków).

Tabela- Liczba chorych na gruźlicę w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
41	34	37	26	48	43

Zdecydowaną większość chorych stanowili mężczyźni (32 osoby – 74%) natomiast kobiety stanowiły 26% wszystkich zachorowań na gruźlicę (11 przypadków). Wśród chorych dominują emeryci i renciści (19 osób - 44%) oraz osoby bezrobotne (13 osób - 30 %).

5. Grypa i infekcje grypopochodne

Powiat będziński

W 2015 roku zgłoszono **4589** przypadki grypy i infekcji grypopodobnych (w 2014 roku było 4774. Dla porównania w tabeli poniżej zestawiono ilość zachorowań w latach 2010- 2015.

Tabela- Liczba chorych na grypę w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
2716	3005	2717	5801	4774	4589

Najczęściej chorowały osoby w przedziale wiekowym 15 – 64 (2626 przypadków).

Powiat Dąbrowa Górnicza

W 2015 roku zgłoszono **7972** przypadki grypy i infekcji grypopodobnych (w 2014 roku było 6768). Dla porównania w tabeli poniżej zestawiono ilość zachorowań w latach 2010- 2015.

Tabela- Liczba chorych na grypę w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
7156	9975	9615	12731	6768	7972

Najczęściej chorowały osoby w przedziale wiekowym 15 – 64 (5363 przypadki) Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologiczno – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie *Sentinel*. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczyło w 2015 roku 9 lekarzy z jednej poradni.

6. Borelioza

Wśród chorób zakaźnych o etiologii bakteryjnej, rejestrowanych na terenie powiatu będzińskiego i miasta Dąbrowa Górnicza, notuje się w ostatnich latach istotny wzrost zachorowań na boreliozę.

Powiat będziński

W 2015 zanotowano **65** przypadków boreliozy podczas, gdy w 2014 roku zarejestrowano 72 przypadki. Zachorowania w latach 2010- 2015 obrazuje poniższa tabela.

Tabela- Liczba chorych na boreliozę w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
41	36	43	51	72	65

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Najliczniejszą grupę odnotowanych zgłoszeń – 31% - stanowili emeryci i renciści (łącznie 20 osób), pracownicy umysłowi 28%(18 osób). Zoonozę zarejestrowano ponadto u 11 osób bezrobotnych (17%), 7 dzieci (11%).

W 2015 r. na terenie **Powiatu będzińskiego** zarejestrowano więcej chorych kobiet - 37 przypadków (57%) niż mężczyzn – 28 przypadki (43%)

Poniższa tabela przedstawia podział zachorowań ze względu na przedział wiekowy i płeć.

Wiek	Ilość osób	Kobiety	Mężczyźni
do 9 r.ż.	7	3	4
od 10 r.ż – do 19 r.ż.	2	0	2
od 20 r.ż – do 29 r.ż.	3	1	2
od 30 r.ż – do 39 r.ż.	8	4	4
od 40 r.ż – do 49 r.ż.	13	8	5
od 50 r.ż – do 59 r.ż.	16	9	7
od 60 r.ż – do 69 r.ż.	9	7	2
od 70 r.ż – do 79 r.ż.	5	4	1
od 80 r.ż – do 89 r.ż.	2	1	1
> 90 r.ż.	0	0	0
Suma	65	37	28

Powiat Dąbrowa Górnicza

W 2015 zanotowano **63** przypadki boreliozy podczas, gdy w 2014 roku zarejestrowano 75. Zachorowania w latach 2010- 2015 obrazuje poniższa tabela.

Tabela- Liczba chorych na boreliozę w latach 2010- 2015					
2010r	2011r	2012r	2013r	2014r	2015r
64	67	62	73	75	63

Najliczniejszą grupę odnotowanych zgłoszeń – 44% - stanowili emeryci i renciści (łącznie 28 osób). Bardzo liczną, bo stanowiącą 28%, grupą byli pracownicy umysłowi (18 osób). Zoonozę zarejestrowano ponadto u 10 osób bezrobotnych (16%).

W 2015 r. w Dąbrowie Górniczej zarejestrowano więcej chorych kobiet – 36 przypadków (57%) niż mężczyzn- 26 przypadków (42%). Poniższa tabela przedstawia podział zachorowań ze względu na przedział wiekowy i płeć.

Wiek	Ilość osób	Kobiety	Mężczyźni
do 9 r.ż.	0	0	0
od 10 r.ż – do 19 r.ż.	1	0	1
od 20 r.ż – do 29 r.ż.	1	0	1
od 30 r.ż – do 39 r.ż.	6	3	3
od 40 r.ż – do 49 r.ż.	7	4	3
od 50 r.ż – do 59 r.ż.	16	9	7
od 60 r.ż – do 69 r.ż.	26	16	10

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

od 70 r.ż – do 79 r.ż.	4	4	0
od 80 r.ż – do 89 r.ż.	2	1	1
> 90 r.ż.	0	0	0
Suma	63	37	26

7. Zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano w 2015 roku łącznie 7 przypadków zapaleń centralnego układu nerwowego.

W 2015 r. spośród 7 przypadków zapaleń mózgu oraz opon mózgowo-rdzeniowych odnotowano :

- ✓ 2 schorzenia wywołane przez bakterie *Streptococcus pneumoniae*,
- ✓ 1 wywołane przez bakterię *Neisseria meningitidis*
- ✓ w pozostałych przypadkach nie ustalono czynnika etiologicznego (*płyn mózgowo rdzeniowy jałowy*).

Na neuroinfekcje zachorowało w 2015 r. 6 kobiet i 1 mężczyzna. Strukturę wiekową chorych w 2015 roku przedstawia poniższa tabela.

Wiek	Ilość
od 0 – 1 r.ż.	0
od 2 – 4 r.ż.	1
od 5 – 9 r.ż.	0
od 10 do 19 r.ż.	0
od 20 do 29 r.ż.	2
od 30 do 39 r.ż.	1
od 40 do 49 r.ż.	1
od 50 do 59 r.ż.	1
od 60 do 69 r.ż.	1
od 70 do 79 r.ż.	0
>79 r.ż.	0
Suma	7

Powiat Dąbrowa Górnicza

Na terenie powiatu Dąbrowa Górnicza zarejestrowano w 2015 roku łącznie 8 przypadków zapaleń centralnego układu nerwowego .

W 2015 r. spośród 8 przypadków zapaleń mózgu oraz opon mózgowo-rdzeniowych nie odnotowano schorzenia wywołanego przez bakterie. We wszystkich przypadkach nie ustalono czynnika etiologicznego (*płyn mózgowo rdzeniowy jałowy*).

Na neuroinfekcje w 2015 r. zachorowały 2 kobiety i 6 mężczyzn. Strukturę wiekową chorych w 2015 roku przedstawia poniższa tabela.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wiek	Ilość
od 0 – 1 r.ż.	0
od 2 – 4 r.ż.	0
od 5 – 9 r.ż.	0
od 10 do 19 r.ż.	1
od 20 do 29 r.ż.	1
od 30 do 39 r.ż.	2
od 40 do 49 r.ż.	1
od 50 do 59 r.ż.	0
od 60 do 69 r.ż.	1
od 70 do 79 r.ż.	1
>79 r.ż.	1
Suma	8

8. Choroby, przeciw którym prowadzone są obowiązkowe szczepienia ochronne i inne choroby dziecięce

Krztusiec

Powiat będziński

Zarejestrowano 10 przypadków zachorowania na krztusiec w porównaniu do roku 2014 zachorowania na w/w jednostkę chorobową są na tym samym poziomie tj. 2014r (10 przypadków).

Struktura wiekowa oraz stan zaszczepienia odnotowanych w 2015 roku :

Wiek	Ilość	Szczepienie
od 0 – 1 r.ż.	1	Podano III dawki szczepionki p/ krztuścowi
od 2 – 4 r.ż.	1	Podano IV dawki szczepionki p/ krztuścowi
od 5 – 9 r.ż.	3	Podano IV dawki szczepionki p/ krztuścowi
od 10 do 19 r.ż.	3	Podano IV dawki szczepionki p/ krztuścowi
od 20 do 29 r.ż.	0	-
od 30 do 39 r.ż.	1	Brak danych
od 40 do 49 r.ż.	1	Brak danych
od 50 do 59 r.ż.	0	-
od 60 do 69 r.ż.	0	-
od 70 do 79 r.ż.	0	-
>79 r.ż.	0	-
Suma	10	-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Krztusiec

Powiat Dąbrowa Górnicza

Zarejestrowano 14 przypadków zachorowania na krztusiec w związku z powyższym odnotowano spadek zachorowań w porównaniu do roku 2014 (18 przypadków).

Struktura wiekowa oraz stan zaszczepienia odnotowanych w 2015 roku :

Wiek	Ilość	Szczepienie
od 0 – 1 r.ż.	0	-
od 2 – 4 r.ż.	0	-
od 5 – 9 r.ż.	1	Podano IV dawki szczepionki p/ krztuścowi
od 10 do 19 r.ż.	7	Podano IV dawki szczepionki p/ krztuścowi
od 20 do 29 r.ż.	0	-
od 30 do 39 r.ż.	4	3 osoby- brak danych; 1 osoba zaszczepiona IV dawkami
od 40 do 49 r.ż.	1	Brak danych
od 50 do 59 r.ż.	0	-
od 60 do 69 r.ż.	1	Brak danych
od 70 do 79 r.ż.	0	-
>79 r.ż.	0	-
Suma	14	-

Inne choroby wieku dziecięcego

W 2015 roku na terenie **powiatu będzińskiego** odnotowano:

- ✓ 6 przypadków **różyczki**
- ✓ 12 przypadków **nagminnego zapalenia przyusznic (świnki)**
- ✓ 1118 przypadków **ospy wietrznej**
- ✓ 94 przypadki zachorowań na szkarlatynę

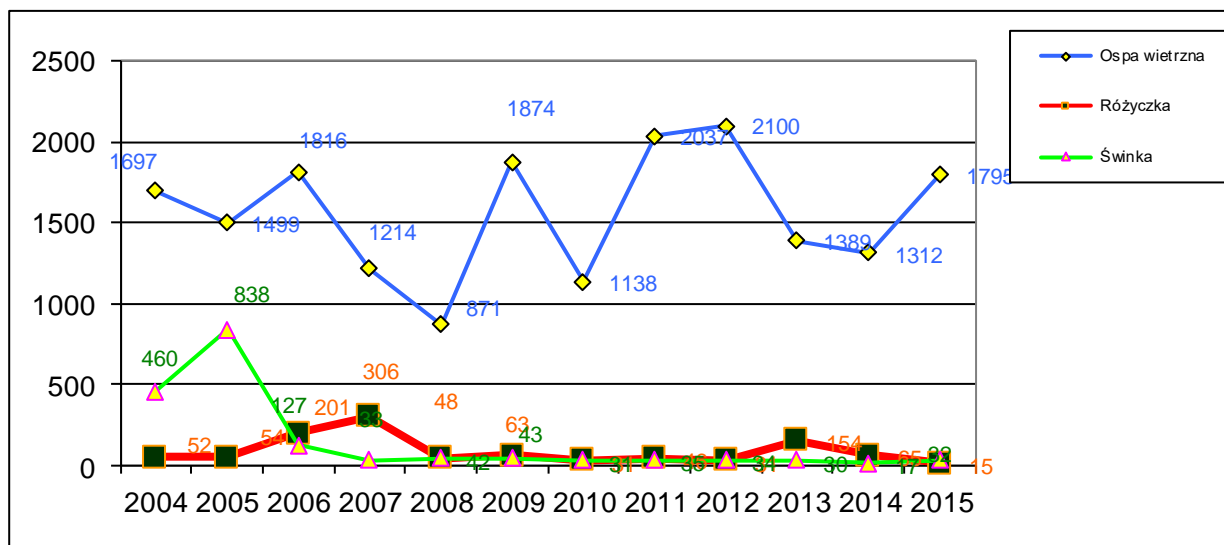
Na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza** odnotowano:

- ✓ 9 przypadków **różyczki**
- ✓ 20 przypadków **nagminnego zapalenia przyusznic (świnki)**
- ✓ 677 przypadków **ospy wietrznej**
- ✓ 106 przypadków zachorowań na szkarlatynę

Niżej zawarty wykres ilustruje ilość zachorowań na choroby wieku dziecięcego w latach 2004-2015 zarejestrowanych łącznie na nadzorowanym terenie.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

9. Inwazyjna Choroba Meningokokowa

Na terenie nadzorowanym przez PPIS w Dąbrowie Górniczej w 2015 roku odnotowano 2 przypadki zakażenia bakterią *Neisseria Meningitidis*.

Pierwszy przypadek dotyczył 68-letniej kobiety, bakterię *Neisseria Meningitidis* wykryto w płynie mózgowo-rdzeniowym- przypadek sklasyfikowano jako Zapalenie Opon mózgowo-rdzeniowych wywołanych przez *Neisserię Meningitidis*.

Drugi przypadek : 10-miesięczne dziecko (chłopiec) u którego bakterię wykryto we krwi – przypadek sklasyfikowano jako Posocznica wywołana przez *Neisserię Meningitidis*.

W opisanych powyżej przypadkach zastosowano chemioprophylaktykę wśród osób z najbliższego kontaktu z chorym.

10. Zespół nabytego upośledzenia odporności – AIDS i zakażenia wirusem HIV

W omawianym roku sprawozdawczym na terenie **powiatu będzińskiego** nie odnotowano przypadków zachorowania na AIDS (Acquired Immune Deficiency Syndrome), natomiast u 5 osób stwierdzono bezobjawowy stan zakażenia wirusem HIV.

Na terenie **miasta Dąbrowa Górnicza** nie zarejestrowano ani jednego przypadku zachorowania na AIDS, natomiast odnotowano 7 przypadków bezobjawowego stanu zakażenia wirusem HIV.

Łącznie odnotowano 12 przypadków bezobjawowego stanu zakażenia wirusem HIV

10. Wybrane zoonozy i pozostałe choroby zakaźne powstałe wskutek uszkodzenia skóry.

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 18 maja 2004 r. dotyczącego zoonoz oraz czynników zoonotycznych podlegających obowiązkowi rejestracji, szczególne zainteresowanie państwowej inspekcji sanitarnej i inspekcji weterynaryjnej wzbudzają choroby wywołane, przez priony, czyli Choroba Creutzfeldta – Jakoba. Ta śmiertelna i nieuleczalna choroba ośrodkowego układu nerwowego nie wystąpiła na terenie objętym nadzorem w 2015 roku.

W 2015 r. nie zarejestrowano wścieklizny.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

Ilość osób pokąsanych przez zwierzęta, u których rozpoczęto szczepienia poekspozycyjne wynosiła 27 co przedstawia poniższa tabela:

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Ilość osób pokąsanych	32	26	23	43	27
Ilość osób zaszczepionych	32	26	23	43	27
Procent osób zaszczepionych	100%	100%	100%	100%	100%

Poniższa tabela przedstawia ilość zachorowań i współczynniki zapadalności na wybrane zoonozy w powiecie będzińskim

Choroba	2014 r.		2015 r.	
	Ilość	Współczynnik	Ilość	Współczynnik
Lamblioza	43	28,44	57	37,81
Różycza	0	0	0	0
Choroba kociego pazura	0	0	0	0
Listerioza	1	0,66	0	0
Borelioza	72	47,63	65	43,12
Ornitoza	0	0	0	0
Choroba Creutzfelda-Jakoba	0	0	0	0
Toksokaroza	0	0	0	0
Kampylobakterioza	0	0	2	1,33
Jersinioza	1	0,66	1	0,66
SUMA	117	77,4	125	82,92

Powiat Dąbrowa Górnicza

Ilość osób pokąsanych przez zwierzęta, u których rozpoczęto szczepienia poekspozycyjne wynosiła 17 co przedstawia poniższa tabela:

Rok	2011	2012	2013	2014	2015
Ilość osób pokąsanych	26	23	11	19	17
Ilość osób zaszczepionych	26	23	11	19	17
Procent osób zaszczepionych	100%	100%	100%	100%	100%

Poniższa tabela przedstawia ilość zachorowań i współczynniki zapadalności na wybrane zoonozy w mieście Dąbrowa Górnicza.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Choroba	2014r.		2014r.	
	Ilość	Współczynnik	Ilość	Współczynnik
Lamblioza	86	69,36	146	118,33
Różycza	0	0	0	0
Choroba kociego pazura	0	0	0	0
Listerioza	1	0,81	0	0
Borelioza	75	60,49	63	51,06
Ornitoza	0	0	0	0
Choroba Creutzfelda-Jakoba	0	0	0	0
Toksokaroza	0	0	0	0
Kampylobakterioza	0	0	1	0,81
Jersinioza	0	0	0	0
SUMA	162	130,64	210	170,21

11. Zatrucia środkami zastępczymi /dopalaczami/

W 2015 r. wśród mieszkańców Dąbrowy Górniczej zarejestrowano 32 przypadki zatruc dopalaczami. Wszystkie przypadki zakończyły się wyleczeniem, nie odnotowano przypadku zgonu. Zatrucia we wszystkich przypadkach dotyczyły ludzi młodych. Najbardziej liczną grupę stanowiła młodzież w przedziale wiekowym 15-19 roku życia – 21 przypadków. Najmłodszy zatruty miał 14 lat, najstarszy 40 lat. Wszystkie zarejestrowane przypadki były na bieżąco raportowane Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu. O sytuacji, o której mowa został poinformowany odrębnym pismem Prezydent Miasta Dąbrowa Górnicza.

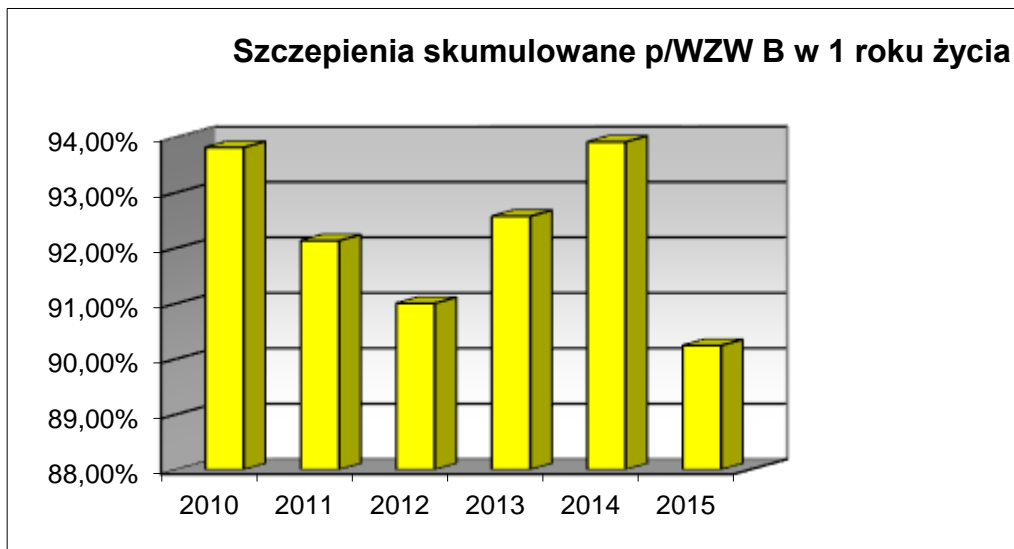
Na terenie powiatu będzińskiego w roku 2015 zgłoszono **6 przypadków** zatruc dopalaczami. Wszystkie przypadki zakończyły się wyleczeniem, nie odnotowano przypadku zgonu. Zatrucia w dwóch przypadkach dotyczyły nastolatków w przedziale 13-14 lat. Pozostałe przypadki odnotowano wśród osób dorosłych w przedziale od 20-41 lat. Wszystkie zarejestrowane przypadki były na bieżąco raportowane Śląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu. O sytuacji, o której mowa został poinformowany odrębnym pismem Starosta Powiatu Będzińskiego.

C. Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych

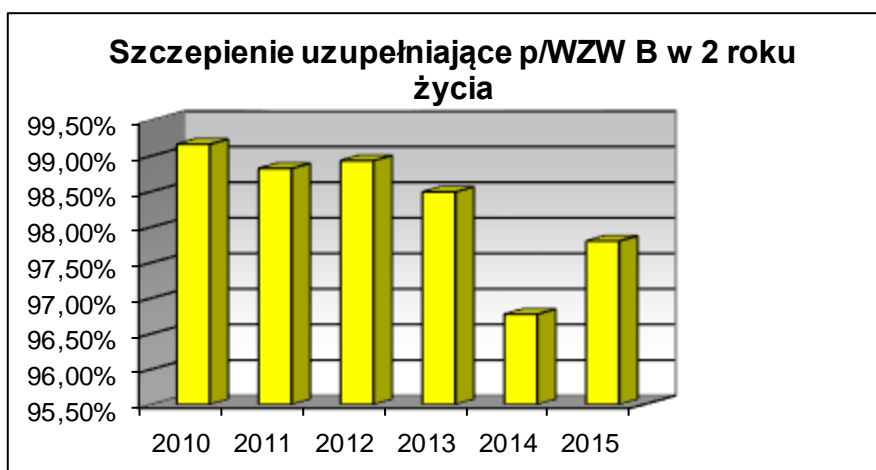
1. Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Powiat będziński

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B prowadzone były w rocznikach podlegających obowiązkowi szczepień tj. dzieci w 1 roku życia, które pierwszą dawkę szczepionki otrzymują po urodzeniu, razem ze szczepionką BCG. Szczepieniami przeciwko WZW typu B w 1 roku życia objęto 90,24% dzieci (szczepienia skumulowane) tj. o 3,67% mniej w porównaniu do 2014 roku.

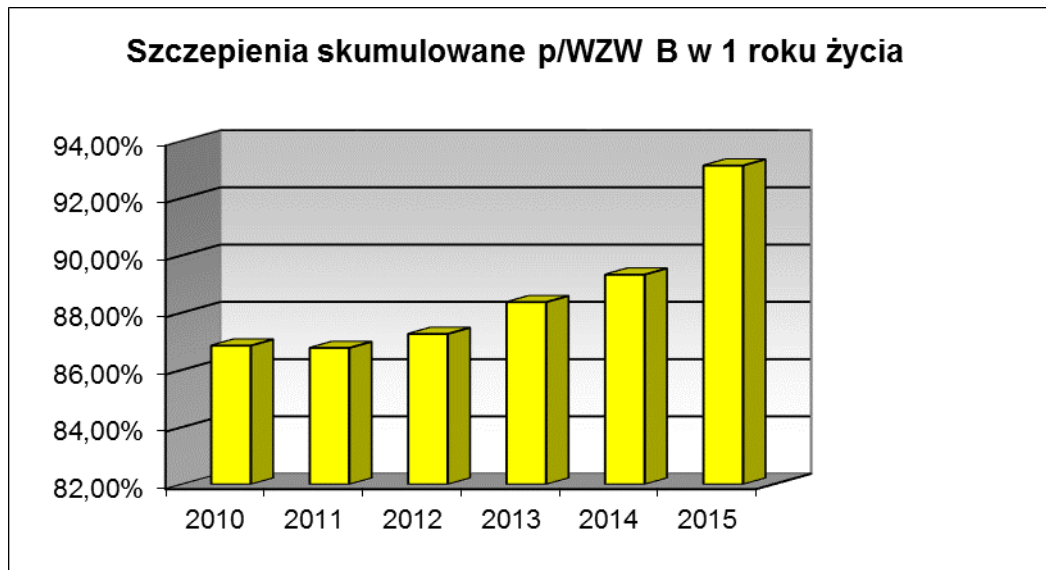
Stan zaszczepienia dzieci w drugim roku życia dawką uzupełniającą kształtuje się na poziomie 97,80 % (wartość o 1,06% większa w porównaniu z rokiem poprzednim).

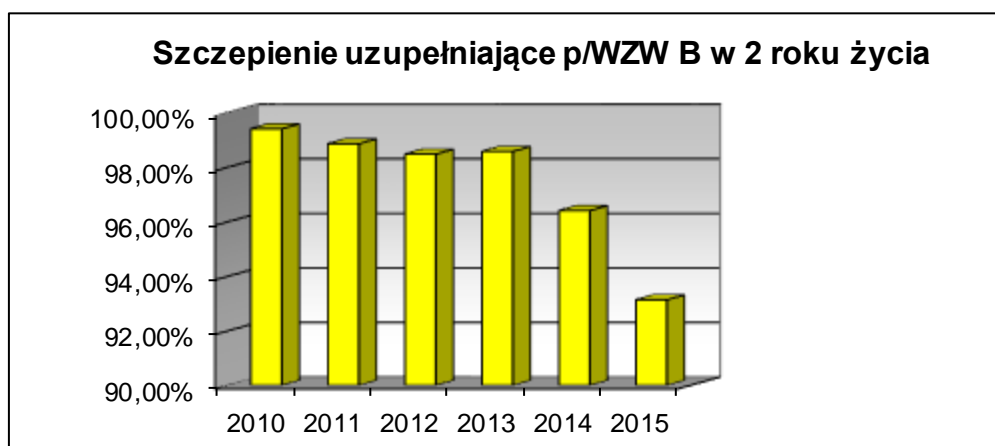
Dąbrowa Górnicza

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B prowadzone były w rocznikach podlegających obowiązkowi szczepień tj. dzieci w 1 roku życia, które pierwszą dawkę szczepionki otrzymują po urodzeniu, razem ze szczepionką BCG.

Szczepieniami przeciwko WZW typu B w 1 roku życia objęto 93,14% dzieci (szczepienia skumulowane)tj. o blisko 3,81% więcej w porównaniu do 2014 roku.

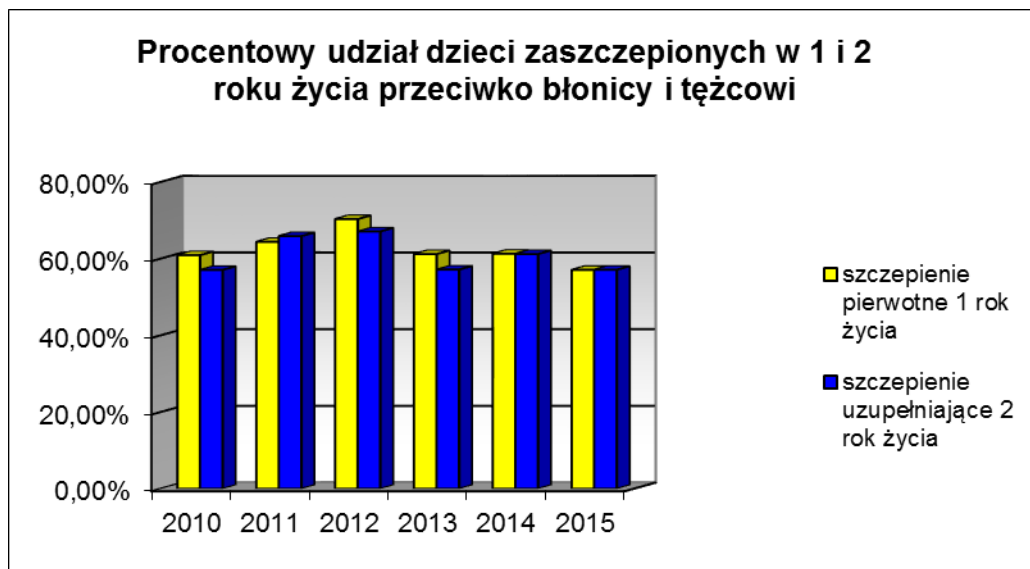
Stan zaszczepienia dzieci w drugim roku życia dawką uzupełniającą kształtuje się na poziomie 94,12 % (wartość o 2,29% mniejsza w porównaniu z rokiem 2014).

2. Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi

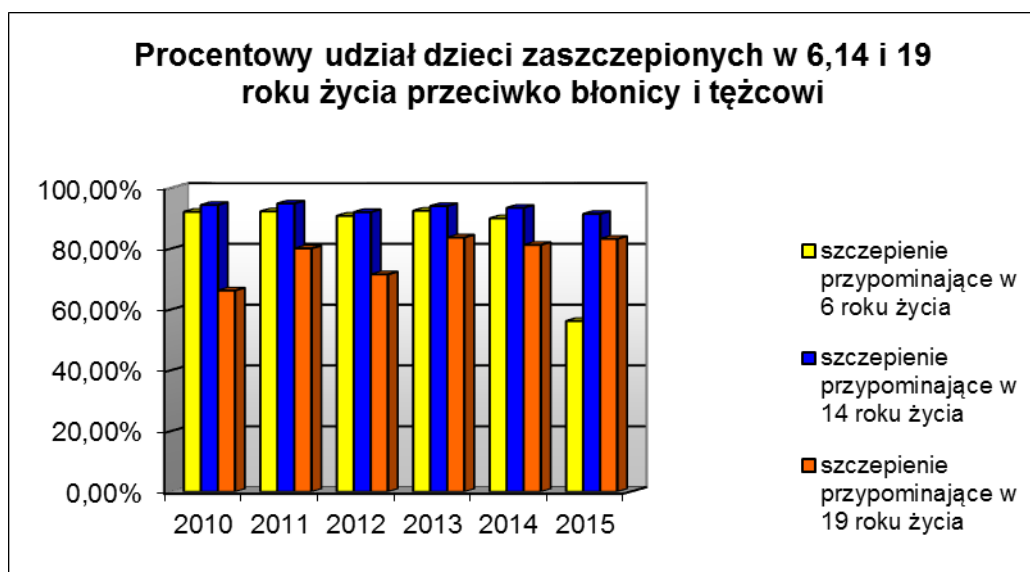
Powiat będziński

Szczepieniami pierwotnymi przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 2015 r. objęto 585 dzieci w pierwszym roku życia. Ilość wymienionych szczepień w roku 2015 spadła w porównaniu do poprzedniego roku aż o 4,2%, natomiast uzupełniających spadła o 4,09 %. Szczepienia wykonywane były zarówno szczepionkami z „puli ministerialnej” jak i zakupionymi przez rodziców z tzw. alternatywnego kalendarza szczepień.

Przeciwko błonicy i tężcowi dawkami przypominającymi zaszczepiono:

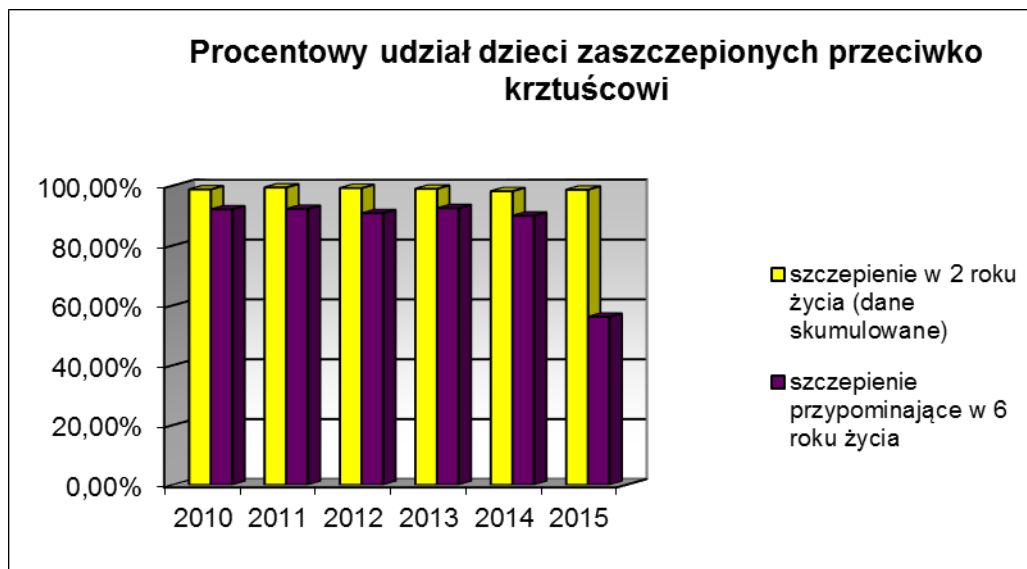
- ✓ w 6 roku życia 56,17 % populacji dzieci, w stosunku do 2014 roku spadek wyszczepialności o 33,78 % (spowodowany brakiem dostatecznych dostaw preparatu)
- ✓ w 14 roku życia 91,38 %, spadek wyszczepialności o 2,02%,
- ✓ w 19 roku życia 83,20 % - wzrost o 2,04 %.

Kontynuowano profilaktykę przeciwtężcową (lub/i błonicy) dla dorosłych, którą objęto 1040 osób zranionych (w roku ubiegłym 963).

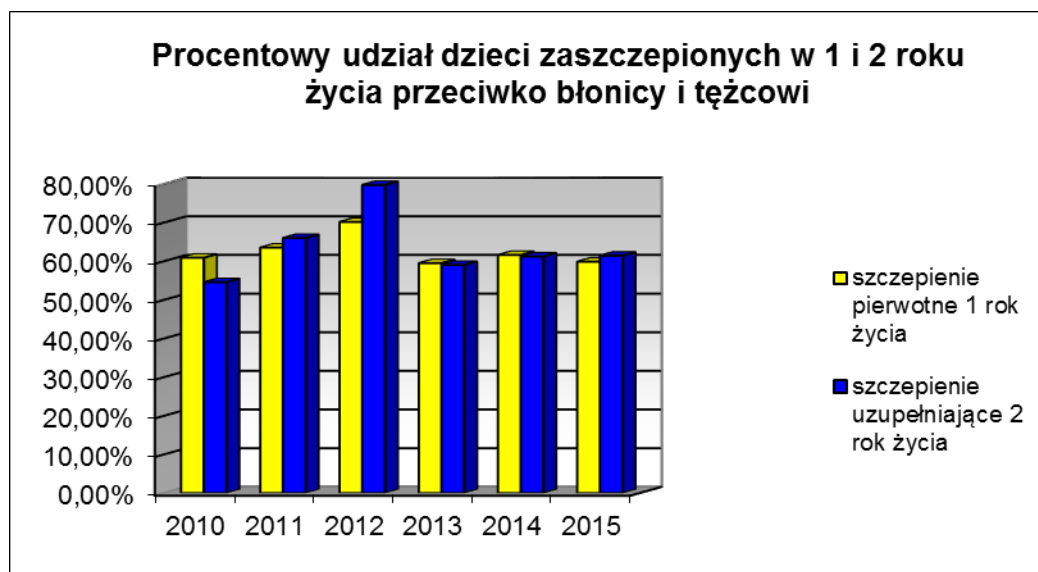
Obowiązkiem szczepienia przeciwko krztuścowi objęto w 2 roku życia populację **1076** dzieci, co stanowi 98,62 % rocznika podlegającego (więcej o 0,49 % w porównaniu z rokiem 2014). Kontynuowane są szczepienia przeciwko krztuścowi dzieci w 6 roku życia szczepionką z acelularną komponentą krztuśca. Zaszczepiono **710** dzieci, co stanowi 56,17 % całej populacji z rocznika 2010 (w porównaniu do 2014 roku spadek o 33,78 %).

Spadek wyszczepialności szczepionką z acelularną komponentą krztuśca spowodowany jest brakiem dostatecznych dostaw preparatu.

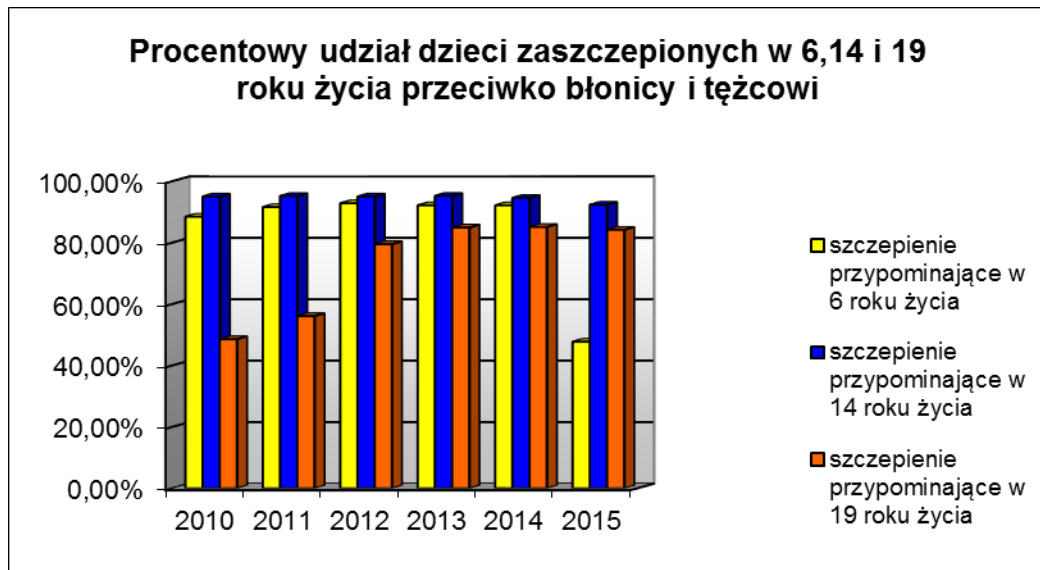
Dąbrowa Górnicza

Szczepieniami pierwotnymi przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w 2015 r. objęto **567** dzieci w pierwszym roku życia. Ilość wymienionych szczepień w roku 2015 w porównaniu do poprzedniego roku spadła o 1,72% natomiast uzupełniających wzrosło o 0,21%. Szczepienia wykonywane były zarówno szczepionkami z „puli ministerialnej” jak i zakupionymi przez rodziców z tzw. alternatywnego kalendarza szczepień. Dane przedstawione są na poniższym diagramie.

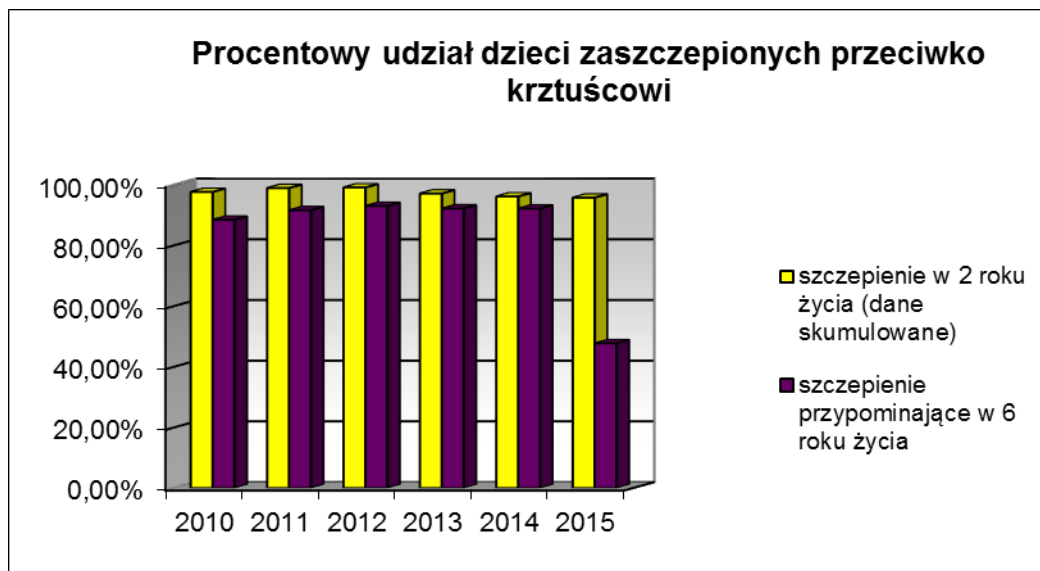
Przeciwko błonicy i tężcowi dawkami przypominającymi zaszczepiono w 6, 14 i 19 roku życia odpowiednio:

- ✓ w 6 roku życia 47,70 % populacji dzieci, w stosunku do 2014 roku spadek wyszczepialności o 44,22% (spowodowany brakiem dostatecznych dostaw preparatu)
- ✓ w 14 roku życia 92,30%, spadek wyszczepialności o 2,23 %,
- ✓ w 19 roku życia 84,15 % - spadek o 0,93 %.

W 2015 r. kontynuowano profilaktykę przeciwężcową (lub/i błonicy) dla dorosłych, którą objęto **2643** osób zranionych (w roku ubiegłym 2150).

Obowiązkiem szczepienia przeciwko krztuścowi objęto w 2 roku życia populację 977 dzieci, co stanowi 95,69 % rocznika podlegającego szczepieniom (mniej o 0,39 % w porównaniu z rokiem 2014). Kontynuowane są szczepienia przeciwko krztuścowi dzieci w szóstym roku życia szczepionką z acelularną komponentą krztuśca. Zaszczepiono 570 dzieci, co stanowi 47,70% całej populacji z rocznika 2010 (w roku 2014- zaszczepiono 1087 dzieci to jest 92,12%). Spadek spowodowany brakiem dostatecznych dostaw preparatów szczepionkowych.

2. Szczepienia przeciwko poliomyelitis

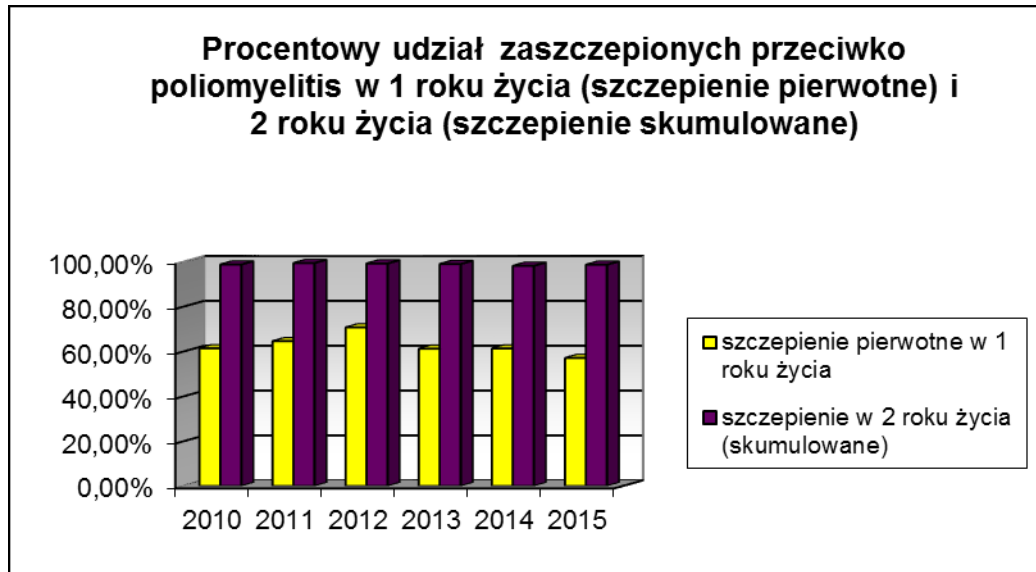
Powiat będziński

W 2015 r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 585 dzieci co stanowi 57,07 % dzieci w 1 roku życia, w 2014 r. było to 61,27 % dzieci. Od roku 2001 w Polsce podawana jest dawka uzupełniająca szczepionki IPV w 2 roku życia. Poziom

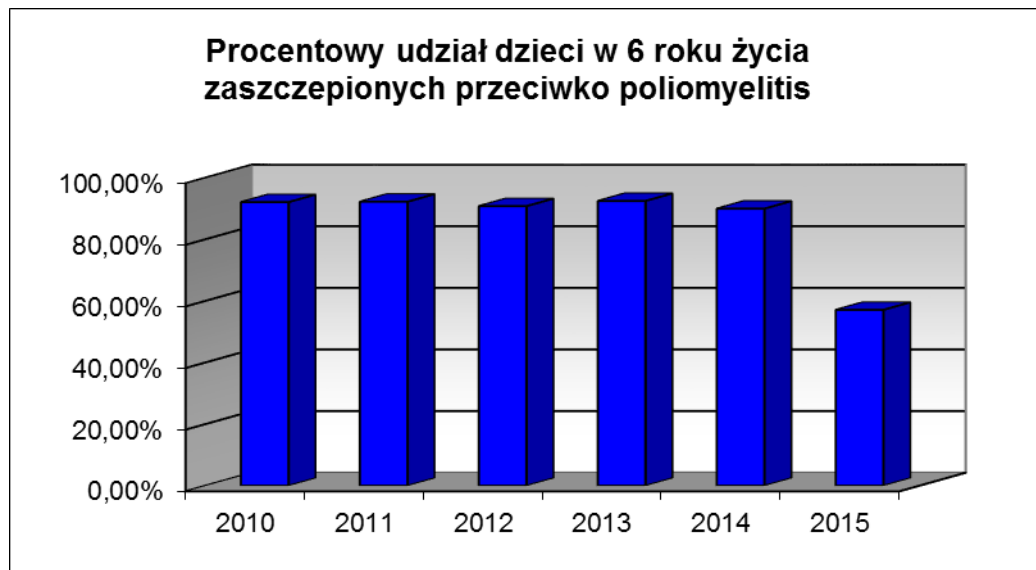

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

zaszczenia dzieci w 2 roku życia (szczepienia skumulowane) w 2015 roku wynosi 98,62% tj. o 0,5 % mniej niż w roku 2014.

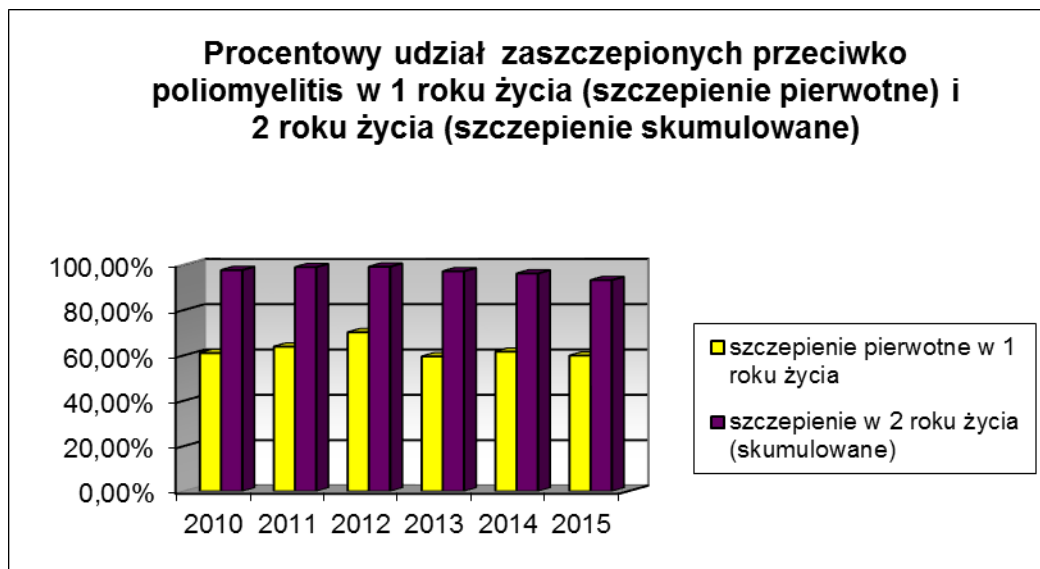

Jedynе szczepienie przeciwko poliomyelitis, które nadal wykonywane jest żywą szczepionką (OPV), pozostało w 6 roku życia jako szczepienie przypominające. Szczepieniem tym objęto 805 dzieci w 6 roku życia co stanowi 63,69 % (spadek o 26,85 % w porównaniu z 2014 r.)

Dąbrowa Górnicza

W 2015 r. szczepieniami przeciwko poliomyelitis (szczepienie pierwotne) objęto 567 dzieci co stanowi 59,87 % dzieci w 1 roku życia, w 2014 r. było to 61,59 % dzieci (spadek o 1,72 %). Od roku 2001 w Polsce podawana jest dawka uzupełniająca szczepionki IPV w 2 roku życia. Poziom zaszczepienia dzieci w 2 roku życia (szczepienie skumulowane) w 2015 roku wynosi 95,69% tj. o 0,39% mniej niż w roku 2014.

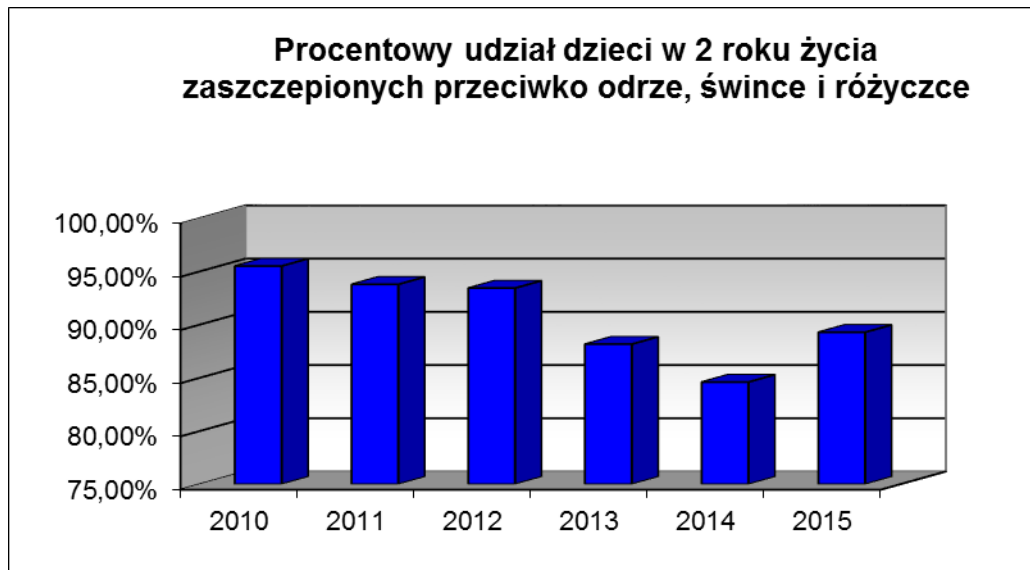
Jedynе szczepienie przeciwko poliomyelitis, które nadal wykonywane jest żywą szczepionką, (OPV), pozostało w 6 roku życia jako szczepienie przypominające. Szczepieniem tym objęto 651 dzieci co stanowi 54,48 %, (spadek o 37,64% w porównaniu do roku 2014 r.).

3. Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce

Powiat będziński

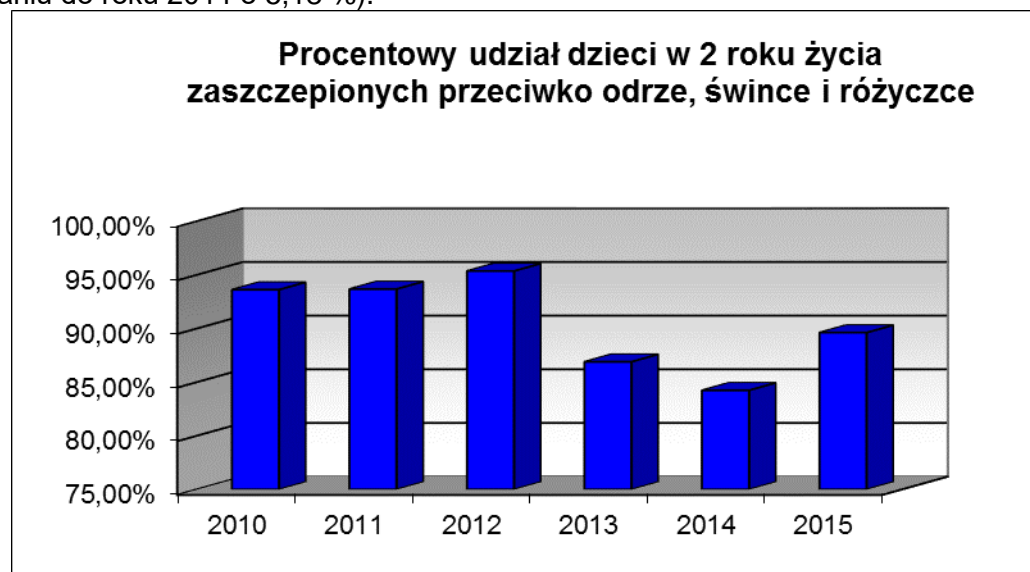
Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepionka potrójna) wykonywane były w 13 i 14 miesiącu życia. Szczepionkę poliwalentną podano 89,28 % dzieci w 2 roku życia (wzrost w porównaniu do roku 2014 o 4,68 %).

W roku 2015 cała populacja dziewczynek w 13 roku życia została uodporniona przeciwko zachorowaniu na różyczkę (analogicznie w latach 2013 i 2014).

Dąbrowa Górnicza

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różyczce (szczepionka potrójna) wykonywane były w 13 i 14 miesiącu życia. Szczepionkę poliwalentną podano 89,62 % dzieci w 2 roku życia (wzrost w porównaniu do roku 2014 o 5,18 %).

W roku 2015 cała populacja dziewczynek w 13 roku życia została uodporniona przeciwko zachorowaniu na różyczkę (analogicznie w latach 2013 i 2014).

4. Szczepienia przeciwko gruźlicy

Powiat będziński

W 2015 roku w ciągu 24 godzin po urodzeniu zaszczepiono przeciwko gruźlicy **830** dzieci co stanowi 80,98 % noworodków (rok wcześniej było to 73,64 %). W sumie populacja dzieci urodzonych w 2015 roku zaszczepiona została w 99,80 %, ponieważ zgodnie z możliwością, jaką daje kalendarz szczepień uzupełniono szczepienia do 14 dnia po urodzeniu i potem do

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

ukończenia 1 roku życia. Ponadto jest możliwe szczepienie uzupełniające powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 roku życia. Dzieci z rocznika 2014 zostały zaszczepione w 99,63 %.

Dąbrowa Górnicza

W 2015 roku w ciągu 24 godzin po urodzeniu zaszczepiono przeciwko gruźlicy **758** dzieci co stanowi 80,04 % noworodków (rok wcześniej 79,09 %). W sumie populacja dzieci urodzonych zaszczepiona została, w 99,58 %, ponieważ zgodnie z możliwością, jaką daje kalendarz szczepień uzupełniono szczepienia do 14 dnia po urodzeniu i potem do ukończenia 1 roku życia. Ponadto jest możliwe szczepienie uzupełniające powyżej 12 miesiąca życia do ukończenia 15 roku życia. Dzieci z rocznika 2014 zostały zaszczepione w 99,60 %.

5. Szczepienia przeciwko Haemophilus influenzae typu b

Powiat będziński

W 2015 r. szczepienia rozpoczęto u 585 dzieci w 1 roku życia tj. 57,07% populacji (spadek o 4,2% w porównaniu z 2014 rokiem).

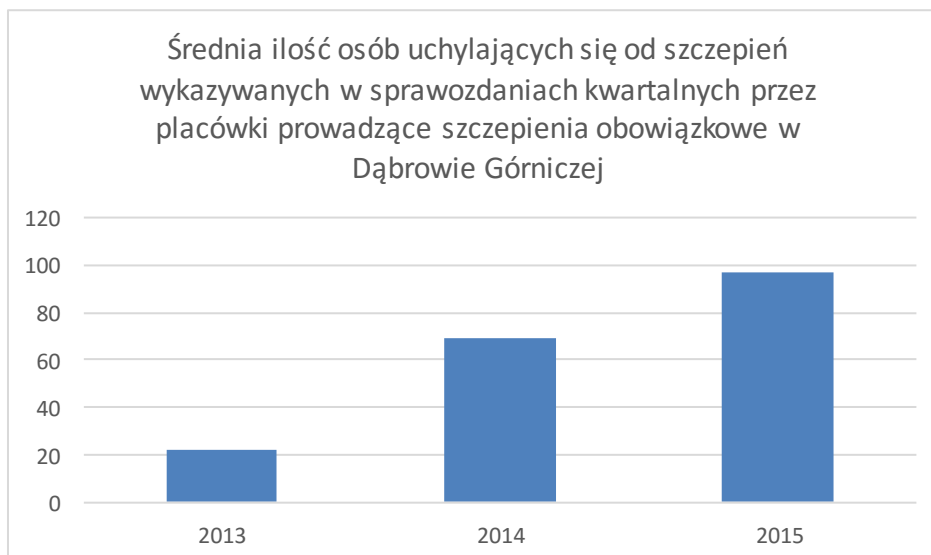
Dąbrowa Górnicza

W 2015 r. szczepienia rozpoczęto u 567 dzieci w 1 roku życia tj. 59,87% populacji (spadek o 1,72% w porównaniu z 2014 rokiem).

6. Problem osób uchylających się od szczepień – działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Dąbrowa Górnicza

Poniższy wykres przedstawia średnią ilość osób uchylających się wykazywaną w sprawozdaniach kwartalnych w latach 2013-2015 przez placówki prowadzące szczepienia obowiązkowe na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (dane dotyczą ilości niezaszczepionych dzieci).

Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień w stosunku do 2014 roku miały wpływ następujące fakty:

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 1) coraz więcej rodziców nie wyraża zgody na szczepienie swoich dzieci. Powodem takich decyzji są głównie obawy o szkodliwość szczepionek, które - nie poparte naukowymi dowodami – propagowane są poprzez ruchy antyszczepionkowe w internecie,
- 2) w 2014 roku Główny Inspektor Sanitarny wprowadził półroczne sprawozdania, w których wykazywana jest ilość osób nierealizujących prawnego obowiązku szczepień tj. rodziców, opiekunów prawnych. W związku z chęcią dokładniejszego zdiagnozowania problemu przeprowadzono w placówkach prowadzących obowiązkowe szczepienia ochronne w roku 2014 i 2015 15 kontroli tematycznych w zakresie: „sposobu postępowania z osobami uchylającymi się od obowiązkowych szczepień ochronnych”. Fakt ten miał niewątpliwie wpływ na ilość osób uchylających się od szczepień zgłaszanych do PSSE w Dąbrowie Górniczej

W roku 2015 odsetek dzieci nieszczepionych z powodu „uchylania się” od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza wyniósł 0,5 % populacji podlegającej tym szczepieniom.

Pismem z dnia 13.05.2015 roku Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nakazał podjęcie działań zmierzających do ukarania osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, przekazując pismem z dnia 03.06.2015 „schemat postępowania w razie odmowy poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym w ramach programu szczepień ochronnych”. W związku z powyższym rozpoczęto działania w stosunku do 15 rodziców którzy nie dopełnili obowiązku szczepień (w stosunku do 16 dzieci). W wyniku podjętych działań:

- ✓ zaszczepionych zostało 5 dzieci,
- ✓ 2 dzieci zostało odroczone od szczepień z powodu p/wskazań,
- ✓ wystawiono 4 tytuły wykonawcze oraz skierowano wnioski do Wojewody Śląskiego o nałożenie grzywny w celu przymuszenia.

Prowadzono również akcje edukacyjne (w ramach akcji edukacyjnej „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”) w 3 placówkach oświatowych w Dąbrowie Górniczej które obejmowały prelekcje dla dzieci na temat „szczepienia nie bolą żyć w zdrowiu pozwolą”.

Powiat będziński

Poniższy wykres przedstawia średnią ilość osób uchylających się wykazywaną w sprawozdaniach kwartalnych przez placówki prowadzące szczepienia obowiązkowe w powiecie będzińskim (dane dotyczą ilości nieszczepionych dzieci).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień w stosunku do 2014 roku miały wpływ następujące fakty:

- 1) coraz więcej rodziców nie wyraża zgody na szczepienie swoich dzieci. Powodem takich decyzji są głównie obawy o szkodliwość szczepionek, które - nie poparte naukowymi dowodami – propagowane są poprzez ruchy antyszczepionkowe w internecie,
- 2) w 2014 roku Główny Inspektor Sanitarny wprowadził półroczne sprawozdania, w których wykazywana jest ilość osób nierealizujących prawnego obowiązku szczepień tj. rodziców, opiekunów prawnych. W związku z chęcią dokładniejszego zdiagnozowania problemu przeprowadzono w roku 2014 i 2015 23 kontrole tematyczne w zakresie: „sposobu postępowania z osobami uchylającymi się od obowiązkowych szczepień ochronnych” w placówkach prowadzących obowiązkowe szczepienia ochronne. Fakt ten miał niewątpliwie wpływ na ilość osób uchylających się od szczepień zgłaszanych do PSSE w Dąbrowie Górniczej

W roku 2015 odsetek dzieci nieszczepionych z powodu „uchylania się” od obowiązkowych szczepień ochronnych na terenie powiatu będzińskiego wyniósł 0,5 % populacji podlegającej tym szczepieniom.

Pismem z dnia 13.05.2015 roku Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny nakazał podjęcie działań zmierzających do ukarania osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych, przekazując pismem z dnia 03.06.2015 „schemat postępowania w razie odmowy poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym w ramach programu szczepień ochronnych”. W związku z powyższym rozpoczęto działania w stosunku do 11 rodziców którzy nie dopełnili obowiązku szczepień (w stosunku do 10 dzieci). W wyniku podjętych działań:

- ✓ zaszczepionych zostało 2 dzieci,
- ✓ wystawiono 3 tytuły wykonawcze oraz skierowano wnioski do Wojewody Śląskiego o nałożenie grzywny w celu przymuszenia

Zalecane szczepienia ochronne - najważniejsze problemy

1) Szczepienia przeciwko grypie.

Na przestrzeni 5 lat ilość osób szczepiących się przeciwko grypie systematycznie maleje.

Na terenie **powiatu będzińskiego** w roku 2015 ze szczepień skorzystało- 2645 osób , natomiast w 2014 roku – 2583 osoby (wzrost o 62 osoby zaszczepione)

W **Dąbrowie Górniczej** zaszczepiło się p/ grypie sezonowej - o 2760 osób, natomiast w roku 2014 – 2742 osoby (wzrost o 18 osób zaszczepionych).

2) Szczepienia przeciwko WZW A

Z analizy danych za 2014 i 2015 r. wynika, że w przedziale wiekowym 0 – 9 lat szczepienia wykonywane są sporadycznie (4 dzieci w **Dąbrowie Górniczej** i 7 dzieci w **powiecie będzińskim**) Przeciwno WZW A szczepią się głównie osoby powyżej 20 roku życia.

W 2015 roku było to **32** osoby w **Dąbrowie Górniczej** (o 36 osoby mniej w stosunku do 2014 roku) oraz **22** w **powiecie będzińskim** (2 osoby więcej w stosunku do 2014 roku). Głównie szczepią się osoby podróżujące w tzw. strefy endemiczne oraz pracownicy firm zajmujących się nieczystościami.

3) Szczepienia przeciwko Neiseria meningitidis typu C

W Dąbrowie Górniczej w grupie wiekowej 0-19 lat zaszczepiono 90 osób. W 2014 r. było to 130 osób.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W powiecie będzińskim w grupie wiekowej 0-19 lat zaszczepiono 168 osób. W 2014 roku było to 170 osób.

NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE (NOP)

Na nadzorowanym terenie w 2015 r. zarejestrowano 17 zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W sumie na terenie **Dąbrowy Górniczej** zanotowano 10 NOP. Najwięcej, tj. 2 odczyny, wystąpiły po szczepieniu szczepionką Infanrix IPV HiB, 2 odczyny po szczepieniu p/ tężcowi.

Na terenie **powiatu będzińskiego** odnotowano 7 NOP. Najwięcej, tj. po 2 przypadki wystąpiły po szczepionce BCG (przeciwko gruźlicy) oraz szczepionce DTP (przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi)- 2 odczyny.

IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza funkcjonują :

- 1 szpital publiczny
- 3 filie (oddziały)szpitali niepublicznych

W roku 2015 skontrolowano wszystkie w/w podmioty. Wyniki kontroli umieszczono poniżej.

1. Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza w Dąbrowie Górniczej

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2015 roku przeprowadzono:

1 kontrolę kompleksową w zakresie oceny spełnienia warunków sanitarno-higienicznych oddziałów szpitalnych, postępowania z bielizną oraz odpadami medycznymi– w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości;

8 kontroli tematycznych, w tym:

a) 2 kontrole dotyczyły opracowania ogniska epidemicznego *Clostridium difficile* w oddziale chorób wewnętrznych (niedopełnienie obowiązku zgłoszenia chorób zakaźnych w trybie 24 godz., winnego niedopełnienia obowiązku ukarano mandatem karnym)

b) 1 kontrola dotyczyła zakażenia *Clostridium difficile* pacjenta hospitalizowanego na oddziale neurologii (nie dopełniono obowiązku zgłoszenia zachorowania na chorobę zakaźną w 24- godzinnym trybie, winnego niedopełnienia obowiązku ukarano mandatem karnym);

c) 1 kontrola dotycząca dokumentacji szczepień p/tężcowi w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym oraz uprawnień do wykonywania szczepień. W trakcie kontroli stwierdzono, iż szczepienia o których mowa wykonywane były m.in. przez nieuprawnionych ratowników medycznych. W związku z powyższym wydano decyzje administracyjną nakazującą wykonywanie szczepień p/tężcowi wyłącznie osobom uprawnionym. Kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie obowiązku.

d) 1 kontrola dotyczyła zapewnienia dostępu do bieżącej wody w budynku szpitala (zawiadomienie Wodociągów o wstrzymaniu dostaw wody)

e) 2 kontrole na wniosek strony związane z rozszerzeniem działalności i wydaniem aktualnej decyzji

f) 1 kontrola sprawdzająca wykonanie decyzji w Oddziale Psychiatrycznym

2) Ocena działalności zespołu ds. zakażeń zakładowych - w 2015 roku.

W powołanym zespole w roku 2015 pracowali: przewodniczący zespołu (lekarz) oraz 3 pielęgniarki epidemiologiczne, w tym jedna posiadająca specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego. Dwie pozostałe posiadają ukończony kurs specjalistyczny

3) Blok żywieniowy - przeprowadzona w 2015 roku kontrola kuchni szpitalnej, kuchenek oddziałowych oraz kuchni mlecznej nie wykazała nieprawidłowości.

4) Postępowanie z bielizną szpitalną .

Szpital korzysta z pralni zewnętrznej z barierą higieniczną w pełni zautomatyzowaną.

Usługi świadczy firma „Vector”- Zakład Pralnictwa Przemysłowego w Luboniu ul. Długa 3. Transport bielizny odbywa się środkiem transportu należącym do pralni.

Transportem bielizny z poszczególnych oddziałów zajmują się pracownicy firmy zewnętrznej „NAPRZÓD” podzieleni na grupy *czyste* i *brudne*.

- 5) Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów - podczas kontroli stwierdzono prawidłowe postępowanie zarówno z odpadami komunalnymi jak i medycznymi.

W Szpitalu zainstalowana jest poczta pneumatyczna laboratoryjna posiadająca bezpośrednie połączenie z oddziałami : neurologiczny, SOR, OIOM. W miejscach podawczych poczty umieszczone są instrukcje stanowiskowe odnośnie dezynfekcji.

Uruchomione zostało również Zagłębiowskie Centrum Onkologiczne. Obiekt połączony jest z istniejącą częścią Szpitala łącznikiem korytarza.

W strukturach Szpitala znajduje się również Oddział Onkologii Klinicznej świadczący usługi w ramach pobytu dziennego i stacjonarnego oraz Oddział Psychiatryczny i Oddział Opiekuńczo Leczniczy.

2. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2015 r. przeprowadzono:

- 1 kontrolę kompleksową w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu
- 1 kontrolę na wniosek strony związaną ze zwiększeniem ilości stanowisk dializacyjnych
- 1 kontrolę interwencyjną dotyczącą spożywania posiłków przez osoby dializowane w trakcie zabiegu hemodializy. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

- 1) Ocena działalności zespołu ds. zakażeń zakładowych – w oddziale funkcjonuje zespół, w skład którego wchodzi przewodniczący , pielęgniarka epidemiologiczna oraz diagnosta laboratoryjny.

- 2) W stacji dializ stosowany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użycia. Sprzęt wielorazowego użycia z oddziału nefrologicznego sterylizowany jest zgodnie z umową w centralnej sterylizatorni w Centrum Oparzeń w Siemianowicach Śląskich (sterylizacja gazowa) oraz w siedzibie głównej firmy Nefrolux (sterylizacja parowa).

- 3) Blok żywieniowy

Posiłki dla pacjentów dostarcza firma cateringowa, własnym środkiem transportu. W 2015 roku nie przeprowadzono kontroli wydawalni posiłków.

3. Zagłębiowskie Centrum Perinatologii

- 1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2015 r. przeprowadzono 5 kontroli:

1 kontrola kompleksowa w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

2 kontrole tematyczne dotyczącą oceny bloku operacyjnego, sali porodowej oraz sali cięć cesarskich, izby przyjęć oddziału ginekologiczno-położniczego – na wniosek strony w związku z wydaniem decyzji o spełnieniu wymagań,

1 kontrola dotycząca dokumentacji i wykonawstwa szczepień ochronnych – nie stwierdzono nieprawidłowości

1 kontrola dotycząca oceny działalności zespołu ds. zakażeń zakładowych. **Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca**

- 2) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2015 r. przeprowadzono 2 kontrole:

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

1 kontrola kompleksowa w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1 kontrolę tematyczną dotyczącą oceny bloku operacyjnego oraz przyjętych rozwiązań w zakresie zaopatrywania w materiały sterylne i środki dezynfekcyjne.

- 3) Ocena działalności zespołu ds. zakażeń zakładowych – w oddziale funkcjonuje zespół, w skład którego wchodzi przewodniczący, pielęgniarka epidemiologiczna oraz diagnosta laboratoryjny.
- 4) Posiłki dostarczane są w formie cateringu. W 2015 roku nie przeprowadzono kontroli wydawalni posiłków.

Powiat będziński

Na terenie powiatu funkcjonują :

Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie nad którym I-instancyjny nadzór sanitarny sprawuje Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz Szpital Chorób Płuc w Siewierzu.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie żywienie pacjentów prowadzone jest przez firmę zewnętrzną tj. PPHU Jol-Mark, która znajduje się pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej.

Firma PPHU „JOL – MARK” Marek Krzysiak prowadząca żywienie w Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie.

Posiłki produkowane były w kuchni w szpitalu w Czeladzi przy ul. Szpitalnej 40, od surowca do gotowej potrawy dla pacjentów szpitala w Czeladzi oraz dla zamiejscowego Szpitala w Będzinie. Transport odbywał się w termosach, specjalistycznym środkiem transportu. W Szpitalu w Będzinie prowadzone było wydawanie dostarczonych posiłków oraz mycie i dezynfekcja naczyń stołowych, na których wydawano posiłki. W 2015 roku przeprowadzono 6 kontroli sprawdzających kuchni i kuchenek oddziałowych zlokalizowanych w szpitalu w Czeladzi - 1 decyzja administracyjna jest w trakcie realizacji. Wydano cztery decyzje płatnicze, dwa postanowienia o nałożeniu grzywny oraz prolongatę terminu wykonania zarządzeń wynikających z decyzji terminowej. Natomiast w Wydawalni w Szpitalu w Będzinie przeprowadzono 5 kontroli sprawdzających - 1 decyzja administracyjna jest w trakcie realizacji. Wydano cztery decyzje płatnicze, jedno upomnienie, dwa postanowienia o nałożeniu grzywny oraz dwie decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń wynikających z decyzji terminowej.

4. Szpital Chorób Płuc w Siewierzu

W 2015 r. przeprowadzono :

1 kontrolę kompleksową w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

1 kontrolę dotyczącą występowania czynników rakotwórczych - w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

- 1) Ocena działalności zespołu ds. zakażeń zakładowych – w oddziale funkcjonuje zespół, w skład którego wchodzi przewodniczący, pielęgniarka epidemiologiczna oraz diagnosta laboratoryjny.
- 2) Posiłki dostarczane są przez firmę cateringową. W 2015 roku nie przeprowadzono kontroli wydawalni posiłków.

B. Pozostałe podmioty lecznicze

DĄBROWA GÓRNICZA

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia :

- **93** przychodnie, poradnie, ambulatoria,
- **6** zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych,
- **17** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono 57 kontroli w zakresie higieny komunalnej, 119 kontroli w zakresie epidemiologii oraz 4 w zakresie higieny pracy.

POWIAT BĘDZIŃSKI

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia :

- **1** zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy,
- **1** zakład opiekuńczo-leczniczy,
- **101** przychodni, poradni, ambulatoriów,
- **3** zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne,
- **5** zakładów rehabilitacji leczniczej
- **20** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.
-

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono 71 kontroli w zakresie higieny komunalnej, 148 kontroli w zakresie epidemiologii oraz 9 w zakresie higieny pracy.

Podczas kontroli sprawdzano bieżący stan sanitarny placówek, sposób postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi, prowadzoną dezynfekcją narzędzi i powierzchni oraz stosowanymi do niej środkami.

W 2015 roku dla w/w podmiotów prowadzących działalność leczniczą na nadzorowanym terenie wydano:

- **59** decyzji dotyczących spełnienia bądź braku spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w *sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą* (Dz.U. 2012 poz. 739)
- **2** decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień
- **1** decyzję dotyczącą nakazującą wykonanie opóźnionych obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży zadeklarowanych do SPZOZ Sławków.

C. Podmioty lecznicze wykonujące praktykę zawodową

Skontrolowano **82** gabinety lekarskie na terenie powiatu będzińskiego oraz **60** gabinetów z terenu miasta Dąbrowa Górnicza.

- 1) W gabinetach zabiegowych nie są wykonywane zabiegi wymagające znieczulenia dożylnego, sedacji lub znieczulenia ogólnego.
- 2) We wszystkich skontrolowanych gabinetach wydzielone jest stanowisko mycia i dezynfekcji rąk, wyposażone w umywalkę z ciepłą i zimną wodą, zasobnik z ręcznikami jednorazowymi, dozownik z mydłem płynnym, dozownik ze środkiem antyseptycznym do rąk oraz pojemnik na zużyte ręczniki.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 3) W gabinetach stosowana jest bielizna jednorazowego użytku. Odzież ochronna wielokrotnego użytku prana jest we własnym zakresie. Coraz częściej lekarze zabiegowi stosują odzież ochronną jednorazowego użytku. Zaopatrzenie w sprzęt jednorazowego użytku, odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej we wszystkich gabinetach były wystarczające.
- 4) Wszystkie gabinety stomatologiczne wyposażone są w sterylizatory parowe.
- 5) Gabinety zabiegowe posiadają podpisane umowy na odbiór odpadów medycznych z firmami posiadającymi zezwolenie na wykonywanie tego rodzaju działalności.
- 6) Sprzątanie pomieszczeń we wszystkich przypadkach prowadzone jest przez personel obiektu.
- 7) W trakcie kontroli szczególną uwagę zwracano na zgłaszanie podejrzenia zakażenia lub z chorowania na chorobę zakaźną i ich dokumentowanie.

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określonych wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy mechanicznych.

A. Ogólna ocena

Charakteryzując region należy uwzględnić fakt, że na terenie powiatu będzińskiego istnieją tereny będące dużymi skupiskami ludności o dużym nasyceniu obiektami (aglomeracje miejskie), rejony o charakterze typowo wiejskim, a także rejony turystyczno-wypoczynkowe z obiektami o charakterze sezonowym. Natomiast na terenie miasta Dąbrowa Górnicza występują duże skupiska ludności, rejony wypoczynkowe wraz z obiektami sezonowymi.

Stan techniczny infrastruktury jest bardzo zróżnicowany. Działają zarówno obiekty stare (zwłaszcza w miastach), jak i bardzo nowoczesne. Istnieją obiekty małe (sklepy w rejonach wiejskich i miejskich) oraz bardzo duże kompleksy – centra handlowe z super i hipermarketami, oraz licznymi punktami gastronomicznymi. Na nadzorowanym terenie zlokalizowanych jest dziewięć obiektów wielkopowierzchniowych.

W roku 2015 w ewidencji zarejestrowanych było 3159 zakładów, z czego skontrolowano 1194, w tym 1 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 3 miejsca obrotu przedmiotami użytku.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1993 kontroli sanitarnych (w tym 241 kontroli importu i 5 kontroli w obiektach wprowadzających do obrotu kosmetyki).

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 638 próbek (w tym żywność, przedmioty użytku, kosmetyki).

Zbadano 3 posiłki oraz przeprowadzono 3 teoretyczne oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Z powodu niezgodności wobec obowiązujących przepisów prawa żywnościowego wydano 427 decyzji płańniczych. Wydano 111 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 103 mandatami karnymi na łączną kwotę 15050,00 PLN.

Tabela nr 1

Liczba obiektów objętych nadzorem w latach 2014 i 2015.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek zmian (+/-)
	2014	2015	
Obiekty ogółem	3262	3178	+
Zakłady produkcji żywności	102	104	+
Obiekty obrotu żywnością	2341	2256	+
w tym: środki transportu żywności	356	398	+
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	564	532	+
w tym: zakłady małej gastronomii	355	326	+
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	243	245	+
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	8	8	=
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	4	14	+
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	2	2	=
Obiekty obrotu kosmetykami	19	17	-

Zakłady produkcji żywności

W roku 2015 w ewidencji było 104 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 86. Negatywnie oceniono 7 zakładów (tj. 6,97 %), w tym:

- za zły stan techniczny – 2 (tj. 2,3 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 3 zakładów (tj. 3,4%)
- za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku – 2 zakłady (tj. 2,3%).

Tabela nr 2

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2014 i 2015

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2014 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	3	0	0	3	0	0
2	Automaty do lodów	5	1	20	11	0	0

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

3	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0	0	0	0
4	Piekarnie	43	7	17	41	5	2,43
5	Ciastkarnie	12	2	17	14	1	7
6	Przetwórnice owocowo-warzywne	2	0	0	2	0	0
7	Wytwórnice napojów bezalkoholowych	0	0	0	0	0	0
8	Browary	0	0	0	0	0	0
9	Wytwórnice używek	0	0	0	0	0	0
10	Zakłady garmażeryjne	10	0	10	8	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	3	0	0	2	0	0
12	Wytwórnice makaronów	0	0	0	0	0	0
13	Wytwórnice wyrobów cukierniczych	1	0	0	1	0	0
14	Wytwórnice koncentratów spożywczych	1	0	0	1	1	100
15	Wytwórnice suplementów diety	1	0	0	0	0	0
16	Wytwórnice substancji dodatkowych	0	0	0	2	0	0
17	Inne wytwórnice żywności	9	0	0	1	0	0
	Obiekty ogółem	90	10	12	86	7	8

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- nie stosowania procedury zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- nieprawidłowy proces mycia i dezynfekcji;
- nieprawidłowy stan np. sufitów, ścian.

W 2015 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 80 próbek żywności do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Zdyskwalifikowano 7 próbek, co stanowi 8,75 % zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest niższy w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano 25,8 % próbek.

Obiekty obrotu żywnością

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

W roku 2015 skontrolowano 784 obiektów z 2256 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 31 obiektach, co stanowi 3,99 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 23 obiektów (tj. 2,9 %),
- za niedostateczne warunki techniczne – 15 obiektów (tj. 1,9 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 31 obiektów (tj. 3,9).

Tabela nr 3

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2014 i 2015.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2014 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	564	15	3	549	23	4
Kioski spożywcze	89	4	5	56	6	10
Magazyny hurtowe	39	3	8	39	1	2,5
Obiekty ruchome i tymczasowe	40	0	0	33	0	0
Środki transportu	44	0	0	65	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	25	1	4	42	1	2
Obiekty ogółem	801	23	3	784	31	3,99

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany,
- ubytki w podłogach,
- brak bieżącej wody ciepłej,
- brak rozdzielności ważenia.

Nieprawidłowości natury higienicznej (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to głównie:

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- niska świadomość personelu w zakresie utrzymania higieny rąk oraz odzieży ochronnej,
- brak prawidłowego pełnienia kontroli wewnętrznej w zakładach.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 509 próbek żywności, z czego 7 nie zapewniło bezpieczeństwa żywności.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Handel obwoźny i obnośny odbywa się z reguły na placach targowych (11) i targowiskach (4). Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajdują się cztery targowiska tj. targowisko w: Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Siewierzu, Mierzęcicach. Na targowiskach i placach targowych, na których odbywa się handel żywnością, przeprowadzono ogółem 39 kontroli, w tym w kioskach sprzedających mięso na targowisku przeprowadzono 33 kontrole, nałożono 4 mandaty karne na kwotę 250,00 PLN, wydano 4 decyzje.

Targowisko w Będzinie jest w ciągłej modernizacji. Obiekt czynny dwa razy w tygodniu, teren targowiska jest ogrodzony i oznakowany, drogi i alejki wewnętrzne utwardzone są asfaltem, kostką brukową lub żużlem. Pracownicy zatrudnieni przy handlu z żywnością mają wydzielone trzy węzły sanitarne. W kioskach prowadzona jest wyspecjalizowana sprzedaż mięsa, pieczywa lub środków spożywczych. Na targowisku prowadzona jest również działalność gastronomiczna typu fast-food. Dania i napoje gorące podawane są w naczyniach jednorazowego użytku. W/w kioski zlokalizowane są w wydzielonych sektorach. Na wniosek przedsiębiorcy przeprowadzane są kontrole, na podstawie których wydawane są decyzje zatwierdzające i dokonywany jest wpis do rejestru, gdy obiekt spełnia wymagania prawa żywnościowego. W roku sprawozdawczym wydano 4 decyzje administracyjne, na stan techniczny oraz dokumentację.

Ogółem na targowisku Miejskim w Będzinie przeprowadzono 37 kontroli (w tym 31 kontroli w kioskach mięsnych), w których nałożono 4 mandatów na sumę 250,00 PLN.

W Dąbrowie Górniczej nadal nie może być zrealizowana modernizacja targowiska zgodnie z Projektem Uzbrojenia terenu oraz Projektem Technicznym modernizacji targowiska. Spowodowane jest to trwającym postępowaniem administracyjno-sądowym w sprawie zwrotu gruntu, na którym znajduje się obecnie targowisko na rzecz byłych właścicieli i ich spadkobierców. Handel odbywa się cztery razy w tygodniu, w godzinach rannych.

Teren targowiska w pierwszej części nie jest podłączony do sieci wodno-kanalizacyjnej, natomiast w drugiej części znajduje się toaleta publiczna, w której jest wydzielona ubikacja z przedsionkiem, umywalką, wodą bieżącą ciepłą i zimną dla sprzedawców spożywczych. Ponadto na targowisku znajdują się dwa punkty wodne z wodą bieżącą zimną. Teren targowiska jest ogrodzony i utwardzony, podłączony do sieci energetycznej i częściowo do sieci wodno-kanalizacyjnej.

Na targowisku w Siewierzu przeprowadzono ogółem 2 kontrole sanitarne: tematyczną i sprawdzającą (kioski mięsno-wędliniarskie). Kontrola sprawdzająca dot. wykonania zarządzeń decyzji wydanej w 2014r., nieprawidłowości dot. stanu technicznego: sufitów, ścian, awaria zlewozmywaka, rozdzielność ważenia. Za kontrolę sprawdzającą wystawiono jedną decyzję płacniczą.

Na targowiskach zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej i Mierzęcicach w 2015r. nie przeprowadzono kontroli.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

W 2015 roku skontrolowano 318 zakładów żywienia zbiorowego, z których 19 oceniono negatywnie, co stanowi 5,9 % wszystkich obiektów tej grupy.

Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymało 24 obiektów (tj. 7,5 %), za uchybienia w części technicznej obiektów 4 (tj. 1,25 %), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 19 obiektów (tj. 5,9 %).

Tabela nr 4

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2014 - 2015.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2014 roku			Liczba obiektów nadzorowanych w 2015 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	209	8	4	206	9	4
Zakłady małej gastronomii	355	3	0,9	326	9	2,7
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	241	2	0,9	245	1	0,4
Obiekty ogółem	805	13	1,7	777	19	2,45

Najczęstsze uchybienia to:

- brak bieżącej wody ciepłej,
- uszkodzone i brudne ściany,
- uszkodzone podłogi,
- brak prawidłowej temperatury wyparzania naczyń stołowych,
- zniszczony sprzęt pomocniczy i produkcyjny.

W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych 27 próbek środków spożywczych spośród których nie zdyskwalifikowano ani jednej .

Mała gastronomia

W 2015 roku w ewidencji zarejestrowanych było 326 zakłady małej gastronomii. Ocenę "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymało 9 zakładów (tj.2,7%).

W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia (zwłaszcza w małych obiektach typu fast-food):

- nieprawidłowa dezynfekcja naczyń stołowych,
- uszkodzone podłogi,
- uszkodzone ściany,
- brak zapewnionej w dostatecznej ilości wody ciepłej.

W 2015 roku w w/w obiektach przeprowadzono 8 kontroli

Pobrano i przebadano 13 próbek PU, w tym 5 krajowych i 8 (8 l) pochodzących z importu. Miejscem poboru 5 próbek były hipermarkety, 7 próbek pobrano w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepach) natomiast jedna próbka została pobrana w wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Pobrano i przebadano 9 próbek kosmetyków, w tym 8 krajowych i 1 pochodzący z importu (1 UE). Miejscem poboru 5 próbek kosmetyków był hipermarket, 2 próbek sklepy spożywcze, natomiast jednej próbki zakłady produkujący i konfekcjonujący kosmetyki. Próbki kosmetyków zbadane były po względem mikrobiologicznym (5 próbek) oraz fizykochemicznym (4 próbki). We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie dyskwalifikowano pobranych próbek kosmetyków.

Główne problemy występujące w tej grupie obiektów:

Przy poborze próbek głównym problemem było brak możliwości poboru odpowiedniej ilości próbek zgodnie z obowiązującymi przepisami, gdyż przedsiębiorcy nie posiadają w sprzedaży wystarczającej ilości (np. wyrobów z melaminy) tj. jednorodnej partii.

Ocena stanu sanitarno-higienicznego tej grupy

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 zakład produkcji przedmiotów użytku, w którym dokonano poboru 1 próbki do badań w kierunku migracji globalnej tj. butelek do mleka. Pobrana próbka spełniała wymagania pod względem badanych parametrów.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W zakładzie stwierdzono pełną dokumentację z zakresu dobrej praktyki higienicznej oraz system HACCP.

W 2015r. 7 zakładów nie zostało skontrolowanych.

W roku sprawozdawczym pobrano w obrocie 13 próbek przedmiotów użytku tj.

miseczki z melaminy z samochodzikami, miseczki z melaminy z uszami, kubki świąteczne, kubki goe pastel 1, szklanki ozdobne, kieliszki 25ml "Grecka droga", miseczki Di.-M.Sofia 14cm, talerze płytkie DI-M.Hello Kitty Cutie Pie 20 cm, bidon sportowy ze składana rurką, czajnik, ubijak do ziemniaków, chochla do zupy.

11 próbek spełniało wymagania pod względem badanych parametrów, a 2 próbki nie spełniały wymagań pod względem badanych parametrów tj. ubijak do ziemniaków i chochla do zupy.

W przypadku ubijaka do ziemniaków i chochli do zupy przesłano do WSSE w Katowicach powiadomienie alarmowe, gdyż otrzymane wyniki z badań przekroczyły migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego tj. rozporządzeniem Komisji (WE)nr 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011r. w sprawie materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością z póź.zm., rozporządzeniem Komisji (WE)nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG, ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U z 2015r. poz.594), rozporządzeniem (WE)nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 producentów kosmetyków. Podczas kontroli zostały ocenione następujące kosmetyki: żel kojąco-regenerujący z ekstraktem z łuski gryczanej i zielonego owsa _Virumintima, mydło naturalne z nanosrebrem w płynie oraz pobrano do badań innowacyjny szampon z nanosrebrem dla kobiet, mydełko naturalne z nanosrebrem w płynie. Pobrane produkty zapewniają bezpieczeństwo pod względem badanych parametrów.

W miejscach obrotu kosmetykami przeprowadzono 2 kontrole w tym do badań pobrano 7 kosmetyków. Zostały ocenione następujące kosmetyki: mydło hipoalergiczne w płynie z ekstraktem nagietka, pasta do zębów SENSODYNE PRO SZKLIWO, pasta do zębów COLGATE MAX FRESH. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu kosmetyków.

Tabela nr 5

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2014 - 2015.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2014 roku			Liczba próbek zbadanych w 2015 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	20	0	0	13	2	15,38

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W roku 2015 nadzorem objęto:

- 104 - zakłady produkcji żywności,
- 2256 - zakładów obrotu żywnością,
- 532 - zakłady żywienia zbiorowego otwartego,
- 245 - zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego,

ponadto:

- 8 - wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 14 - sklepy obrotu materiałami do kontaktu z żywnością,
- 2 - zakłady produkujące i konfekcjonujące kosmetyki,
- 17 – obiektów obrotu kosmetykami.

W obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 2002 kontrole sanitarne.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zobowiązywano przedsiębiorców do ich usunięcia w drodze wydawanych decyzji administracyjnych.

Ogółem w pionie żywności, żywienia i przedmiotów użytku wydano:

- 111 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 13 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 43 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 349 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 382 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 188 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności,
- 2 decyzji odmownych dot. braku zgody na rozszerzenie działalności,
- 134 decyzji umarzających postępowanie,
- 31 postanowień,

Dąbrowa Górnicza

- 34 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 6 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 14 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 133 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 182 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 77 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności,
- 51 decyzji umarzających postępowanie,
- 11 postanowień,
- 136 decyzji płatniczych

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 238 decyzji płatniczych związanych z importem

W roku 2015 w ewidencji zarejestrowanych było 1548 zakładów .

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1018 kontroli sanitarnych w tym 241 kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 291 próbek (w tym 247 próbek żywność, 30 próbek sanitarnych, 7 kosmetyków, 7 próbek przedmiotów użytku). Kwestionowano 3 próbki sanitarne pobrane w dwóch piekarniach.

Zbadano 2 posiłki oraz przeprowadzono 2 teoretyczne oceny sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne.

Wydano 34 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 33 mandatami karnymi na łączną kwotę 5900,00 PLN

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów
	2015
Obiekty ogółem	1548
Zakłady produkcji żywności	35
Obiekty obrotu żywnością	1047
w tym: środki transportu żywności	154
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	268
w tym: zakłady małej gastronomii	175
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	180
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	4
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	8
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	1
Obiekty obrotu kosmetykami	5

Zakłady produkcji żywności

W roku 2015 w ewidencji było 35 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 30. Negatywnie oceniono 3 zakładów (tj. 10 %), w tym:

- za zły stan techniczny – 1 (tj. 6,6 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 1 zakładów (tj. 3,3 %)
- za zły stan sanitarno-techniczny 1 (tj.3,3)

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tabela nr 7

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2015

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Wytwórnice lodów	2	0	0
Automaty do lodów	6	0	0
Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0
Piekarnie	14	2	6,6
Ciastkarnie	5	0	0
Przetwórnice owocowo-warzywne	1	0	0
Wytwórnice napojów bezalkoholowych	0	0	0
Browary	0	0	0
Wytwórnice używek	0	0	0
Zakłady garmazeryjne	1	0	0
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	0	0	0
Wytwórnice makaronów	0	0	0
Wytwórnia wyrobów cukierniczych	0	0	0
Wytwórnice koncentratów spożywczych	0	0	0
Wytwórnice suplementów diety	0	0	0
Wytwórnice substancji dodatkowych	1	0	0
Inne wytwórnice żywności	0	0	0
Obiekty ogółem	30	2	6,6

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- nie stosowania procedury zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- nieprawidłowy proces mycia i dezynfekcji;
- nieprawidłowy stan np. sufitów, ścian.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2015 skontrolowano 423 obiektów z 1201 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 7 obiektach, co stanowi 1,6%.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny – 8 obiektów (tj. 1,89 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 7 obiektów (tj. 1,6 %).

Tabela nr 8

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2015.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	309	4	0,9
Kioski spożywcze	19	2	10
Magazyny hurtowe	35	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	20	1	5
Środki transportu	23	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	17	0	0
Obiekty ogółem	423	7	1,6

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany,
- ubytki w podłogach,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- brak bieżącej wody ciepłej,
- brak rozdzielności ważenia.

Nieprawidłowości natury higienicznej (w dużej mierze zależne od zachowań personelu) to głównie:

- niska świadomość personelu w zakresie utrzymania higieny rąk oraz odzieży ochronnej,
- brak prawidłowego pełnienia kontroli wewnętrznej w zakładach.

W 2015 roku przeprowadzono 210 kontroli zakładów żywienia zbiorowego, z których 10 oceniono negatywnie, co stanowi 4,7 % wszystkich obiektów tej grupy.

Oceny negatywne w części technicznej otrzymało 9 obiektów (tj.4,2 %), w części technicznej obiektów 4 (tj.1,25 %), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 10 obiektów (tj.4.7. %).

Tabela nr 9

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w 2015.r

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2015 roku		
	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	93	4	4
Zakłady małej gastronomii	175	1	0,5
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	180	5	2,7
Obiekty ogółem	448	10	2,2

NADZÓR NAD PRZEDMIOTAMI UŻYTKU

Tabela nr 10

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz miejsca obrotu w 2015.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność
	Rok 2015
Wytwórnice ogółem	4
w tym:	
- materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	4
- produkcji, konfekcjonowania kosmetyków	1
Miejsca obrotu ogółem	13
w tym:	
- materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	8
- kosmetykami	5

W 2015 roku w w/w obiektach przeprowadzono 7 kontroli

Pobrano i przebadano 7 próbek PU, próbki pobrano w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepach oraz 1 próbkę u producenta)

Pobrano i przebadano 7 próbek kosmetyków, w tym 7 krajowych. Miejscem poboru 5 próbek kosmetyków był hipermarket natomiast dwóch próbek zakład produkujący i konfekcjonujący kosmetyki. Próbki kosmetyków zbadane były po względem mikrobiologicznym (5 próbek) oraz fizykochemicznym (2 próbki). We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie dyskwalifikowano pobranych próbek kosmetyków.

Główne problemy występujące w tej grupie obiektów:

Przy poborze próbek głównym problemem było brak możliwości poboru odpowiedniej ilości próbek zgodnie z obowiązującymi przepisami, gdyż przedsiębiorcy nie posiadają w sprzedaży wystarczającej ilości (np. wyrobów z melaminy) tj. jednorodnej partii.

Ocena stanu sanitarno-higienicznego tej grupy

W roku sprawozdawczym pobrano w obrocie 6 próbek przedmiotów użytku tj. miseczki z melaniny z samochodzikami, kieliszki 25ml „Grecka droga”, miseczki Di.-M.Sofia 14 cm, talerze płytkie DI-M.Hello Kitty Cutie Pie 20cm, bidon sportowy ze składaną rurką, czajnik, oraz 1 próbkę pobrano u producenta.

7 próbek spełniało wymagania pod względem badanych parametrów.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 producenta kosmetyków. Podczas kontroli zostały ocenione następujące kosmetyki: mydło naturalne z nanosrebrem w płynie oraz pobrano do badań: innowacyjny szampon z nanosrebrem dla kobiet, mydło naturalne z nanosrebrem w płynie. Ocenione produkty zapewniają bezpieczeństwo pod względem badanych parametrów.

W miejscach obrotu kosmetykami przeprowadzono 1 kontrolę w tym do badań pobrano 5 próbek kosmetyków w kierunku mikrobiologicznym. Nie kwestionowano w/w produktu.

Tabela nr 11

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w 2015.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2015 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	7	0	0

Powiat będziński

- 77 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 7 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 29 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 216 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 200 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 111 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności,
- 2 decyzje odmownych dot. braku zgody na rozszerzenie działalności,
- 83 decyzji umarzających postępowanie,
- 20 postanowień,
- 291 decyzji płatniczych

W roku 2015 w ewidencji zarejestrowanych było 1630 zakładów .

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 984 kontrole sanitarnych .

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 347 próbek (w tym 314 próbek żywność, 25 próbek sanitarnych 6 próbek przedmiotów użytku, 2 próby kosmetyków). Kwestionowano 4 próbki sanitarne pobrane w 3 piekarniach, 9 próbek środków spożywczych i 2 próbki przedmiotów użytku.

Zbadano 1 posiłek oraz przeprowadzono 1 teoretyczną ocenę sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 77 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 70 mandatami karnymi na łączną kwotę 9150,00 PLN .

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów
	2015
Obiekty ogółem	1630
Zakłady produkcji żywności	69
Obiekty obrotu żywnością	1209
w tym: środki transportu żywności	244
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	264
w tym: zakłady małej gastronomii	151
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	65
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	4
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	6
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	1
Obiekty obrotu kosmetykami	12

Zakłady produkcji żywności

W roku 2015 w ewidencji było 69 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 56. Negatywnie oceniono 4 zakładów (tj. 7,1 %), w tym:

- za zły stan techniczny – 2 (tj. 3,5 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 4 zakładów (tj. 7,1 %)

Tabela nr 13

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2015

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku		
		ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwornie lodów	1	0	0
2	Automaty do lodów	5	0	0
3.	Wytwornie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0
4.	Piekarnie	27	2	7,4
5.	Ciastkarnie	9	1	11
6	Przetwornie owocowo-warzywne	1	0	0
7	Wytwornie napojów bezalkoholowych	0	0	0
8	Browary	0	0	0
9	Wytwornie używek	0	0	0
10	Zakłady garmażeryjne	7	0	0
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	2	0	0
12	Wytwornie makaronów	0	0	0
13	Wytwornia wyrobów cukierniczych	1	0	0
14	Wytwornie koncentratów spożywczych	1	1	100
15	Wytwornie suplementów diety	0	0	0
16	Wytwornie substancji dodatkowych	1	0	0
17	Inne wytwornie żywności	1	0	0
	Obiekty ogółem	56	4	7%

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- nie stosowania procedury zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- nieprawidłowy proces mycia i dezynfekcji;
- nieprawidłowy stan np. sufitów, ścian.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2015 skontrolowano 361 obiektów z 1453 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 25 obiektach, co stanowi 6,9%.

Tabela nr 14

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2015.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2015 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	240	18	7,5
Kioski spożywcze	37	6	16
Magazyny hurtowe	4	1	25
Obiekty ruchome i tymczasowe	13	0	0
Środki transportu	42	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	25	0	0
Obiekty ogółem	361	25	6,9

Negatywnie oceniono:

- za niedostateczne warunki techniczne – 21 obiektów (tj. 5,8. %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 25 obiektów (tj. 6,9).

W 2015 roku przeprowadzono 344 kontrole zakładów żywienia zbiorowego.

Oceny negatywne w części technicznej otrzymało 8 obiektów (tj. 2,32 %), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 18 obiektów (tj. 5,2 %).

Tabela nr 15

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w 2015.r

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2015 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1.	Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	113	5	4
2.	Zakłady małej gastronomii	151	0	0
3.	Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	65	4	6,1
4.	Obiekty ogółem	329	9	2,7

NADZÓR NAD PRZEDMIOTAMI UŻYTKU*

Tabela nr 16

Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków oraz miejsca obrotu w 2015.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów prowadzących działalność
	Rok 2015
Wytwórnice ogółem	4
w tym:	
- materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	4
- produkcji, konfekcjonowania kosmetyków	1
Miejsca obrotu ogółem	18
w tym:	
- materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	6
- kosmetykami	12

W 2015 roku w w/w obiektach przeprowadzono 3 kontrole.

Pobrano i przebadano 6 próbek PU, w tym 2 krajowych i 4 pochodzących z importu. Miejscem poboru 1 próbki był hipermarket. 5 próbki pobrano w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (sklepach)

Pobrano i przebadano 2 próbek kosmetyków, w tym 1 krajowych i 1 UE. Miejscem poboru 2 próbek kosmetyków były sklepy spożywcze. Próbki kosmetyków zbadane były po względem fizykochemicznym (2 próbki). We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie dyskwalifikowano pobranych próbek kosmetyków.

Główne problemy występujące w tej grupie obiektów:

Przy poborze próbek głównym problemem było brak możliwości poboru odpowiedniej ilości próbek zgodnie z obowiązującymi przepisami, gdyż przedsiębiorcy nie posiadają w sprzedaży wystarczającej ilości (np. wyrobów z melaminy)tj. jednorodnej partii.

Ocena stanu sanitarno-higienicznego tej grupy

W roku sprawozdawczym pobrano w obrocie 6 próbek przedmiotów użytku tj. miseczki z melaminy z uszami, kubki świąteczne, kubki goe pastel 1, szklanki ozdobne, ubijak do ziemniaków, chochla do zupy.

4 próbki spełniały wymagania pod względem badanych parametrów , a 2 próbki nie spełniały wymagań pod względem badanych parametrów tj. ubijak do ziemniaków i chochla do zupy.

W przypadku ubijaka do ziemniaków i chochli do zupy przesłano do WSSE w Katowicach powiadomienie alarmowe, gdyż otrzymane wyniki z badań przekroczyły migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego tj. rozporządzeniem Komisji (WE)nr 10/2011 z dnia 14 stycznia 2011r. w sprawie ustanawiającego materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością z póź.zm., rozporządzeniem Komisji (WE)nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG, ustawa z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U z 2015r. poz.594), rozporządzeniem (WE)nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 producenta kosmetyków. Podczas kontroli zostały ocenione następujące kosmetyki: żel kojąco-regenerujący z ekstraktem z łuski gryczanej i zielonego owsa _Virumintima. Ocenione produkty zapewniają bezpieczeństwo pod względem badanych parametrów.

W miejscach obrotu kosmetykami przeprowadzono 2 kontrole w tym do badań pobrano 2 kosmetyków. Zostały ocenione następujące kosmetyki: pasta do zębów SENSODYNE PRO SZKLIWO, pasta do zębów COLGATE MAX FRESH. Nie stwierdzono nieprawidłowości w oznakowaniu kosmetyków.

Tabela nr 17

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w 2015.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2015 roku		
	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	6	2	33

B. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W ramach nadzoru pobrano do badań laboratoryjnych i oceniono: 561 próbek żywności oraz 13 próbek wyrobów do kontaktu z żywnością (w tym zakwestionowano 2 próbki), 9 próbek kosmetyków. 9 próbek żywności (tj. suplement diety i środek specjalne przeznaczenia żywieniowego w zakresie znakowania, pieczarki w zakresie stosowania substancji dodatkowych, ciastka w zakresie mikrobiologii stwierdzono Salmonellę, ryż w zakresie przekroczenie dopuszczalnego poziomu glutenu co stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów z nietolerancją glutenu) nie spełniało wymagań przepisów prawa żywnościowego pod względem badanych parametrów oraz znakowania.

Ponadto pobrano 55 próbek sanitarnych - zakwestionowano 7 próbek ze względu na obecność szkodników zbożowo – mącznych.

C. Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 241 kontroli, oceniono 1 partię środków spożywczych ( )oraz 240 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 241 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem odprowadzono 10 905 PLN.

D. Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

Przyjęto/zarejestrowano 83 interwencji. Analizowano wszystkie, przekazane osobiście, przesyłane drogą elektroniczną, telefoniczną czy anonimowe.

Przeprowadzono ogółem 79 kontroli sanitarnych we wskazywanych w interwencjach obiektach. w tym w Dąbrowie Górniczej 34 kontrole w powiecie będzińskim 35 . W 48 przypadkach zasadność zarzutów potwierdziła się.

Dąbrowa Górnicza 23

Powiat będziński 25

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W trakcie kontroli interwencyjnych nałożono 30 mandatów karnych na kwotę 5100,00 zł.

Dąbrowa Górnicza nałożono 14 mandatów karnych na kwotę 2850zł

Powiat będziński nałożono 16 mandatów karnych na kwotę 2250zł.

Zabezpieczone środki spożywcze z powodu upływu terminu przydatności do spożycia i/lub daty minimalnej trwałości zostały wycofane z obrotu.

Podczas kontroli interwencyjnych pobrano 32 próbki żywności.

Dąbrowa Górnicza 15

Powiat będziński 17

Pobrane próbki spełniały wymagania przepisów prawa żywnościowego

W przypadku nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno - technicznego wydano 7 decyzji administracyjnych.

Dąbrowa Górnicza

Wydano 5 decyzji w zakresie dobrych praktyk higienicznych GHP i systemu HACCP oraz w zakresie stanu sanitarno-technicznego np. zapewnienia prawidłowego odpływu przy umywalce, zapewnienie bieżącej wody ciepłej w pomieszczeniu sanitarnym, odnowienie ścian, podłóg, zapewnienie prawidłowego mycia naczyń stołowych i naczyń kuchennych.

Powiat będziński

Wydano 2 decyzje w zakresie prawidłowego składowania odpadów, nieprawidłowego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, brak opracowanych dobrych praktyk higienicznych i systemu HACCP, oraz zapewnia prawidłowe stanu technicznego ścian i podłóg.

W 2 przypadkach po przeprowadzonej kontroli sanitarnej skierowano wniosek do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o ukaranie przedsiębiorcy za prowadzenie działalności bez zatwierdzenia i wpisu do *Rejestru Zakładów* podlegających urzędowych kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W ramach rozpatrywania interwencji pobrano do badań laboratoryjnych 32 próbki żywności pod względem badanych parametrów mikrobiologicznych, badane środki spożywcze zapewniały bezpieczeństwo żywności.

We wszystkich obiektach, w których potwierdzona została zasadność interwencji, zaplanowano wzmożenie nadzoru w 2016 r.

E. Ocena sposobu żywienia

Oceną sposobu żywienia objęto 3 zakłady żywienia zbiorowego. Dokonano 3 ocen teoretycznych oraz laboratoryjnych sposobu żywienia w 2 placówkach przedszkolnych oraz w 1 szkole.

W wyniku przeprowadzonych analiz jadłospisów dekadowych wydano zalecenia odnoszące się do każdej z analizowanych placówek indywidualnie. W każdej, ze względu na stwierdzone nieprawidłowości żywieniowe zalecono szkolenie pracowników odpowiedzialnych za nadzór nad żywnością, produkcją i dystrybucją posiłków.

F. Inne podejmowane działania

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

1. Prowadzono czynności kontrolne podczas odbywającej się imprezy plenerowej o charakterze masowym - „Dni Będzina”. Przeprowadzono 4 kontrole punktów sprzedaży.

Stan higieniczno – sanitarny stoisk w dniu kontroli nie budził zastrzeżeń.

2. „Bezpieczne wakacje”

W trakcie trwania akcji Bezpieczne wakacje przeprowadzono 16 kontroli na półkoloniach w tym 1 kontrolę na biwaku - w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrolowano także obiekty sezonowe zlokalizowane w miejscach wypoczynku (od czerwca do września). Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych

3. Sprawdzano warunki sanitarno-higieniczne występujące podczas sprzedaży żywności na „Jarmarkach” organizowanych w centrach handlowych i na stoiskach na placu przed Pałacem Kultury w Dąbrowie Górniczej.

Przeprowadzono ogółem 3 kontrole. Stan sanitarno-higieniczny stoisk nie budził zastrzeżeń.

4. Nadzór nad obrotem grzybami

W okresie 01.09.2015r. do 31.10.2015r. uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano 2 ocen grzybów (od klientów indywidualnych).

5. Akcja dotatki do żywności

Pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej znajduje się 2 zakłady produkujące substancje dodatkowe do żywności.

W zakresie stosowania dodatków do żywności skontrolowano piekarnie – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2015 r. został przeprowadzony audyt przez inspektorów Biura ds. Żywności Weterynarii (FVO) w przedsiębiorstwie zlokalizowanym w powiecie będzińskim w zakresie produkcji dodatków do żywności.

6. Akcja „Mklik Próchniczek”

W czasie trwania akcji skontrolowano 28 zakłady piekarnicze. Do badań laboratoryjnych pobrano 55 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 7 próbek.

Dąbrowa Górnicza –skontrolowano 10 zakładów piekarniczych Do badań laboratoryjnych pobrano 26 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 3 próbki.

Powiat będziński - skontrolowano 18 zakładów piekarniczych Do badań laboratoryjnych pobrano 29 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 4 próbki.

7. Akcja na targowisku „w zakresie wprowadzania do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego oraz identyfikowalności dostawców.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Sekcja NS/HŻ przeprowadziła wraz z Inspekcją Weterynaryjną 5 kontroli na Targowisku Miejskim w Będzinie kiosków mięsnych w zakresie wprowadzania do obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego oraz identyfikowalności dostawców.

8. Akcja „ocena przestrzegania przez przedsiębiorców rozporządzenia 1829/2003 i 1830/2003 dot. żywności genetycznie zmodyfikowanej z uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej w/w środkiem spożywczym.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano dostępne w obrocie środki spożywcze do badań laboratoryjnych, celem oznaczenia organizmów genetycznie modyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej (GMO). Na etykietach nie stwierdzono zapisu, aby kontrolowane produkty były modyfikowane genetycznie. W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że pobrane środki spożywcze również nie były modyfikowane genetycznie.

Na nadzorowanym terenie nie ma zakładów produkujących żywność modyfikowana genetycznie, jak również nie stwierdzono w/w żywności w obrocie.

9. Akcja dot. „Oceny oznakowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego dla dzieci do lat 3 i do karmienia niemowląt oraz działań reklamowych prowadzonych przez ich producentów i dystrybutorów”.

Podczas prowadzonej akcji zwracano uwagę na działania marketingowe prowadzone przez producentów preparatów zastępujących mleko, mogących mieć istotny wpływ na decyzje kobiet w zakresie rezygnacji z karmienia piersią – nie stwierdzono takich działań.

10. Akcja „dotycząca problemów występujących w obrocie produktami bezglutenowymi.”

Podczas akcji prowadzono kontrole w zakresie oznakowania produktów bezglutenowych zgodnie z przepisami prawa żywnościowego, a w szczególności z rozporządzeniem Komisji (WE)nr 41/2009 z dnia 20 stycznia 2009r. dotyczącego składu i etykietowania środków spożywczych.

Oznakowanie skontrolowanych produktów bezglutenowych było prawidłowe.

Do badań zostały pobrane następujące środki spożywcze: płatki kukurydziane corn flakes bez glutenu; czekolada mleczna milk chocolate ; czekolada gorzka produkt bezglutenowy ;herbatniki mocca produkt bezglutenowy; kiełbasa śląska z kurczaka produkt bezglutenowy ; Nutridrink „Nutricia o smaku truskawkowym ,koncentrat mąki bezglutenowej; wieloziarnisty chleb bezglutenowy-produkty bezglutenowe zalecane w dietach wykluczających gluten ; płatki kukurydziane produkt bezglutenowy -kierunek badań gluten, ryż dziki kierunek badań gluten. Otrzymane wyniki oceniono zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Komisji (WE)nr 41/2009 z dnia 20.01.2009. W jednej pobranej próbkę tj ryż dziki& Paraboiled Kupiec produkt bezglutenowy” stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu glutenu co jest niezgodne z przepisami prawa żywnościowego. Analiza laboratoryjna wykazała przekroczenie dopuszczalnego poziomu glutenu co stwarza zagrożenie dla zdrowia i życia konsumentów z nietolerancją glutenu. W związku ze stwierdzeniem przekroczenia zawartości glutenu, co jest niezgodne (WE)nr 41/2009 z dnia 20 stycznia 2009r. dotyczącego składu i etykietowania środków spożywczych odpowiednich dla osób nietolerujących glutenu z póź.zm. zgłoszono w systemie RASFF powiadomieniem alarmowym przekroczenie zawartości glutenu.

- 11.** Akcja „dot. niewłaściwej jakości żywności zamrożonej wprowadzanej do obrotu zarówno w sklepach wielkopowierzchniowych jak i małych placówkach handlowych np. mrożonki owocowe, warzywne, wyroby garmażeryjne w postaci zbrylonej, ryby oszronionej, lody o miękkiej konsystencji .

Podczas prowadzonej akcji zwracano uwagę na zachowanie łańcucha chłodniczego.

- 12.** Akcja dot. znakowania w aspekcie zapewnienia żywności-„sprzedaży środków spożywczych luzem”.

Podczas przeprowadzonej akcji skontrolowano:

3 wytwórnie lodów

11 automatów do lodów

38 piekarni

13 ciastkarni

8 garmażerek

4 obiekty ruchome

33 sklepy

2 kioski

2 zakłady żywienia zbiorowego otwartego.

- 13.** Akcja oznakowanie żywności wzbogaconej, suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Podczas kontroli urzędowych oceniono znakowanie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wzbogacanych jak i suplementów diety w 28 obiektach.

Do badań laboratoryjnych pobrano: 25 suplementy diety, 59 próbki środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz 6 próbek środków spożywczych wzbogacanych - 1 próbka suplementu diety oraz 1 próbka środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego nie spełniały wymagań prawa żywnościowego w zakresie znakowania.

- 14.** Akcja dot. oznakowania mięsa w obrocie.

Przeprowadzono 7 kontroli w zakresie znakowania mięsa wołowego wprowadzanego do obrotu luzem. Mięso wołowe znakowane zgodnie z rozporządzeniem 1760/2000. Na Sali sprzedaży widnieje informacja dla klientów o kraju pochodzenia, miejscu uboju i rozbioru wołowiny. Nie stwierdzono nieprawidłowości podczas przeprowadzonych kontroli.

- 15.** Akcja dot. weryfikacji firm odbierających odpady kat.1 i 3 posiadające stosowne zatwierdzenia odpadów kat .3

Podczas akcji weryfikowano firmy, które odbierają odpady kat.3 z zakładów, które są pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej. Nieprawidłowości w /w zakresie nie stwierdzono.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczanej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie Dąbrowa Górniczej

DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) oparte na ujęciach głębinowych.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	8668 m ³ /dobę	43430
2.	Ujęsce	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	6252 m ³ /dobę	31260
3.	Trzebiesławice	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	500 m ³ /dobę	2500
4.	Ząbkowice	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	413 m ³ /dobę	2065
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	15.5 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	14 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW „Łosień”	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	6112 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda na terenie miasta nadawała się do spożycia przez ludzi - zanotowano pojedyncze kwestionowane fizykochemiczne próbki wody. Wśród przekroczonych parametrów znalazły się: mętność (NTU)– 2 próbki i żelazo (µg/dm³)– 1 próbka

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza złożono i rozpatrzono 1 interwencję, która była zasadna (dot. smaku i zapachu) a 3 były niezasadne (niewłaściwa jakość wody, zawartość lepiących się kropli w kolorze jasnego piwa).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 1 kontrolę zakładowego urządzenia wodociągowego.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Na terenie miasta realizowany był obowiązek monitoringu jakości wody ciepłej użytkowej w niżej wymienionych obiektach :

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Przystań” przy ulicy Jasnej 29 - badania wykazały w 1 z 5 próbek wody średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Zobowiązano dyrektora placówki do opracowania harmonogramu działań długoterminowych zapewniających utrzymanie liczby bakterii na dopuszczalnym poziomie,

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Słabo Widzących i Niewidomych przy ulicy Swobodnej 59 - wydana w 2014 roku decyzja administracyjna została wykonana 28.01.2015 r. Wyniki badań wykonane w maju i we wrześniu wykazały że woda spełnia wymagania zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z późn. zm.).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie Dąbrowy Górniczej zlokalizowanych jest 9 basenów kąpielowych objętych bieżącym nadzorem, wśród których jest 8 basenów szkolnych i kompleks „NEMO - WODNY ŚWIAT”.

W kompleksie „NEMO – WODNY ŚWIAT” woda pobierana była z czynnych niecek, najczęściej pobierano 5 próbek raz w miesiącu – jedynie w okresie letnim pobierano 6 prób w związku z uruchomieniem basenu sezonowego.

Baseny szkolny na terenie: Szkoły Podstawowej Nr 20 przy ulicy Adamieckiego 12, Szkoły Podstawowej Nr 31 przy Alei Zwycięstwa 77, Zespołu Szkół nr 3 przy ulicy Morcinka są w trakcie generalnego remontu.

Próbki wody pochodzące z niecek basenowych badane były wyłącznie pod względem mikrobiologicznym (Escherichia coli, gronkowce koagulazo – dodatnie, ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h).

Kwestionowano 11 wyników badań w związku z obecnością w wodzie Escherichia coli, gronkowców koagulazo-dodatnich oraz z ogólną liczbą mikroorganizmów 36±2°C po 48 h przekraczającą 100 jtk/1 ml.

W przypadku obecności w/w bakterii w wodzie informowano administratora o stwierdzonych przekroczeniach.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa z dnia 4 marca 2010 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2015 poz. 469) w 2015 r w sezonie letnim 2015 zostały zgłoszone:

- 1.POGORIA I – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza)
- 2.POGORIA III – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza)

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. Nr 86 poz.478).

Na stronie internetowej przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk.

POWIAT BĘDZIŃSKI

GMINA BĘDZIN

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Będzin

Na terenie gminy Będzin znajdują się 3 urządzenia wodociągowe. 2 z nich oparte są na ujęciach głębinowych a 1 na ujęciu powierzchniowym tj. rzece Czarna Przemsza posiadającej kategorię jakości wody A2 i zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr

204, poz. 1728)woda ta wymaga typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Dynamicznego Mieszania „Małobądz”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	3800 m ³ /dobę	19000
2.	Stacja Mieszania „Rozkówka”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	1500 m ³ /dobę	7500
3.	Stacja Uzdatniania Wody Będzin ul. Siemońska 25 Czarna Przemsza	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	4081 m ³ /dobę	20405

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - zadowolono pojedyncze kwestionowane próbki wody. Wśród przekroczonych parametrów znalazły się: żelazo ($\mu\text{g}/\text{dm}^3$)– 1 próbka, mętność (NTU)– 1 próbka oraz liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml)– 5 próbek.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Monitoring jakości wody obejmował również wodę ciepłą użytkową.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dom Pomocy Społecznej przy ulicy Mickiewicza 2 - wyniki badań wykazały że woda spełnia wymagania zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z późn. zm.).

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ulicy 11-go Listopada 7 – badania wykazały wysokie i średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. Wydano decyzję administracyjną nakazującą natychmiastowe zdjęcie końcówek prysznicowych celem uniknięcia tworzenia aerozolu wodno-powietrznego oraz podjęcie działań naprawczych. Decyzja jest w trakcie realizacji.

Pobrano 5 próbek wody w Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie. Wyniki badań wykazały w 4 z 5 próbek średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. wydano decyzję administracyjną nakazującą podjęcie działań zmierzających do skutecznej redukcji liczby bakterii Legionella sp. w instalacji wody ciepłej, która jest w trakcie realizacji

Decyzja administracyjna wydana w 2013 roku na Hotel Cumulus przy ulicy Sportowej 3 została wykonana 18.03.2015 r.

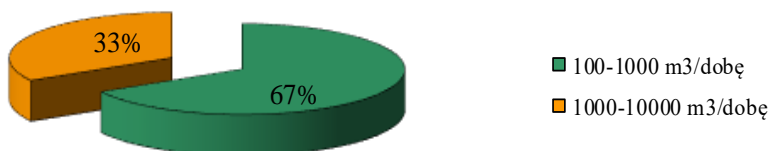
JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowane są 2 baseny kąpielowe kryte, w tym:

- 1 basen szkolny na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ulicy Sportowej 2 (od 2012 r. nieczynny),
- 1 basen ogólnodostępny Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Siemońskiej 13.

GMINA CZELADŹ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Czeladź

Na terenie gminy Czeladź znajdują się 4 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe). Woda pochodząca z jednego ujęcia mieszana jest w budynku „przepompowni II” z wodą powierzchniową pochodzącą z ujęcia należącego do GPW S.A. Katowice celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Czeladź ul. Przelajka S-3	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	2451 m ³ /dobę	12255
2.	Czeladź ul. Grodziecka S-1	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	242m ³ /dobę	1210
3.	Czeladź ul. Szpitalna S-2	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	290 m ³ /dobę	1450
4.	Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” Czeladź ul. Kościuszki 9	CEHAMOG Sp. z o.o. Gliwice ul. Zygmunta Starego 6	-	produkcja na potrzeby Zakładów Mięsnych Silesia - DUDA w Sosnowcu

Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” była wyłączona z eksploatacji ze względu na trwające prace modernizacyjne.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - zano-towano pojedyncze kwestionowane fizykochemiczne próbki wody. Wśród przekroczonych pa-rametrów znalazły się: twardość (mg/dm³)– 4 próbki oraz mętność (NTU)– 1 próbka.

Na terenie gminy złożono i rozpatrzono 1 interwencję, która była niezasadna (dot. złej jakości wody – po przegotowaniu kolor biały).

Przeprowadzono 3 planowe kontrole w/w urządzeń wodociągowych.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Pobrano 5 próbek wody ciepłej w Domu Pomocy Społecznej „Senior” przy ulicy Szpitalnej 5a. Wyniki badań wykazały że woda spełnia wymagania zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61 poz. 417 z późn. zm.).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowane są:

- 1 basen szkolny – w Gimnazjum nr 3 przy ulicy Lwowskiej 2,
- 1 basen sezonowy ogólnodostępny, złożony z 2 niecek przy ulicy Legionów 119,
- kompleks Termy Rzymskie Sp. z o.o. przy ulicy Dehnelów 2 – w skład którego wchodzi następujące niecki: duża, mała, jacuzzi, zewnętrzna, jacuzzi zewnętrzne 1 i jacuzzi zewnętrzne 2 (czynne cały rok).

Kwestionowany 1 wynik badania związany był z ogólną liczbą mikroorganizmów 36±2°C po 48 h przekraczającą 100 jtk/1 ml.

W przypadku obecności w/w bakterii w wodzie informowano administratora o stwierdzonych przekroczeniach.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W roku 2015 basen sezonowy ogólnodostępny został zgłoszony przez administratora.

W okresie wakacyjnym oraz ferii zimowych nie pobierano wody do badań z basenu szkolnego, gdyż obiekt w tym czasie był nieczynny.

GMINA WOJKOWICE

Na terenie gminy brak jest ujęć wody. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy – głównie ze Stacji Mieszania Wody „Rozkówka” oraz Stacji Uzdatniania Wody Bibiela.

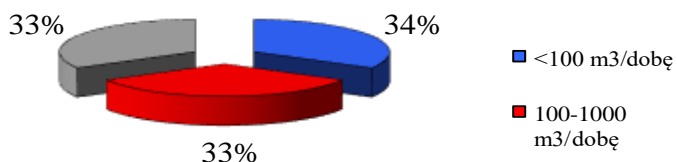
Od 06.07.2015 r. Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra, której właścicielem jest GPW S.A. Katowice była wyłączona z eksploatacji.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano pojedyncze kwestionowane próbki wody, wśród przekroczonych parametrów znalazły się: mętności (NTU) i żelazo ($\mu\text{g}/\text{dm}^3$) – 1 próbka oraz Clostridium perfringens (jtk/100 ml) – 1 próbka.

Na terenie gminy złożono i rozpatrzono 1 interwencję, która była niezasadna (dot. złej jakości wody – kolor rdzawy).

GMINA BOBROWNIKI

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy Bobrowniki*

Na terenie gminy Bobrowniki znajdują się 3 urządzenia wodociągowe. 2 z nich oparte są na ujęciach głębinowych a 1 na ujęciu powierzchniowym tj. zbiorniku zaporowym Kozłowa Góra posiadającym kategorię jakości wody A2 i zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny

odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. Nr 204, poz. 1728) woda ze zbiornika wymaga typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego.

W roku 2015 Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra została wyłączona z eksploatacji od 06.07.2015 r. Gmina była zasilana z innego urządzenia wodociągowego opartego na wodzie głębinowej t. Stacji Uzdatniania Wody Bibiela około 1100 m³/dobę

Zakład Gospodarki Komunalnej w Bobrownikach zakupuje również wodę od:

- Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice – (około 180 m³/dobę),
- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 270 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Myszkowice-Łubianki Ł-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	3 m ³ /dobę	15

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

2.	Myszkowice M-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	205 m ³ /dobę	1025
3.	Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra Wymysłów ul. Leśna 34 zbiornik zaporowy Kozłowa Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	-	-

* wyłączona z eksploatacji z dniem 06.07.2015 r.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano pojedyncze kwestionowane próbki wody, wśród przekroczonych parametrów znalazły się: mętności (NTU) i żelazo (µg/dm³), liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml) – 1 próbka

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa z dnia 4 marca 2010 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2015 poz. 469) w 2015 r w sezonie letnim 2015 zgłoszony został zbiornik ROGOŹNIK I – miejsce wykorzystywane do kąpielii (organizator Urząd Gminy Bobrowniki)

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpielii (Dz. U. Nr 86 poz.478).

Na stronie internetowej przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące miejsc wykorzystywanych do kąpielii.

GMINA MIERZĘCICE

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Mierzęcice

Na terenie gminy Mierzęcice znajduje się 5 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych, z których w minionym roku 1 ujęcie (Zadzień) było wyłączone z eksploatacji.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Mierzęcice ul. Wolności	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	178 m ³ /dobę	890
2.	Nowa Wieś	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	53 m ³ /dobę	265
3.	Przeczycze	Gminny Zakład Gospodarki	980 m ³ /dobę	4900

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

		Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133		
4.	Boguchwałowice	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	340 m ³ /dobę	1700
5.	Zadzień	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
6.	Zakład Produkcji Mięsa i Wędlin „U Witka”	Zakład Produkcji Mięsa i Wędlin „U Witka” Najdziszów ul. Topolowa 14	40 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - zanotowano 2 kwestionowane próbki wody, co spowodowane było przekroczeniem parametru mikrobiologicznego: liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml).

Na terenie gminy złożono i rozpatrzone 1 interwencję, która była niezasadna (dot. złej jakości wody – kolor brązowy).

Przeprowadzono 5 planowych kontroli urządzeń wodociągowych.

Na terenie gminy Mierzęcice w związku z aktualnie obowiązującymi przepisami prawnymi (ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne – Dz. U. 2015 poz. 469) zbiornik Przeczyce nie został objęty żadną uchwałą Rady Gminy o wykazie kąpielisk, brak jest również informacji aby zbiornik ten funkcjonował w sezonie letnim jako miejsce wykorzystywane do kąpieli.

GMINA PSARY

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Psary

Na terenie gminy Psary znajduje się 1 urządzenie wodociągowe oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody w Malinowicach zaopatrzonej w filtry odżelaziające i odmanganiające.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Dąbie ul. Poczтова 38 A SD-1 i SM-4	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	289 m ³ /dobę	1445

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano pojedyncze kwestionowane próbki wody, wśród przekroczonych parametrów znalazły się: mętności (NTU) i żelazo (µg/dm³) – 1 próbka oraz liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml) – 2 próbki

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Monitoring jakości wody obejmował również wodę ciepłą użytkową - z Domu Dziecka im. Dominika Savio przy ulicy Wiejskiej 104 w Sarnowie pobrano do 5 próbek wody. Wyniki badań wykazały średnie skażenie sieci wewnętrznej bakteriami Legionella sp. w 1 próbce. Zobowiązano dyrekcję placówki do prowadzenia działań długoterminowych zapewniających utrzymanie liczby bakterii Legionella sp. na dopuszczalnym poziomie i przedkładania uzyskanych wyników badań wody.

GMINA SIEWIERZ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Siewierz

Na terenie gminy Siewierz znajduje się 8 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych (w tym 2 ujęcia zakładowe).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Siewierz-Chmielowskie	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul.Ściegna 9	22 m ³ /dobę	110
2.	Siewierz Czekanka	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul.Ściegna 9	277 m ³ /dobę	1385
3.	Tuliszów	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul.Ściegna 9	210 m ³ /dobę	1050
4.	Żeliszawice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul.Ściegna 9	182 m ³ /dobę	910
5.	Kopalnia Dolomitu	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul.Ściegna 9	409 m ³ /dobę	2045
6.	Gołuchowice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul.Ściegna 9	310 m ³ /dobę	1550
7.	Air Products Siewierz	Air Products Sp. z o.o. Siewierz ul.Kielecka 30	88,5 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
8.	Unimot Siewierz	Unimot Sp. z o.o. Siewierz ul. Warszawska 89	23 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zano-towano pojedyncze kwestionowane próbki wody, wśród przekroczonych parametrów znalazły się: mętności (NTU)- 1 próbka oraz liczba bakterii grupy coli (jtk/100 ml)– 2 próbki.

GMINA SŁAWKÓW

Na terenie gminy Sławków znajdują się 2 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe).

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Sławków

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Sławków	Miejski zakład Wodociągów i kanalizacji Sławków ul. Okradzionowska 29	1600 m ³ /dobę	8000
2.	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków ul. Fabryczna 10	5 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano pojedynczą kwestionowaną próbkę pochodzącą z ujęcia zakładowego, co spowodowane było przekroczeniem parametrów fizykochemicznych (żelazo µg/dm³, mętność NTU).

Przeprowadzono 1 planową kontrolę urządzenia wodociągowego.

B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **785** obiektów użyteczności publicznej:

DĄBROWA GÓRNICZA - 358 niżej wymienione obiekty użyteczności publicznej zlokalizowane były na terenie miasta:

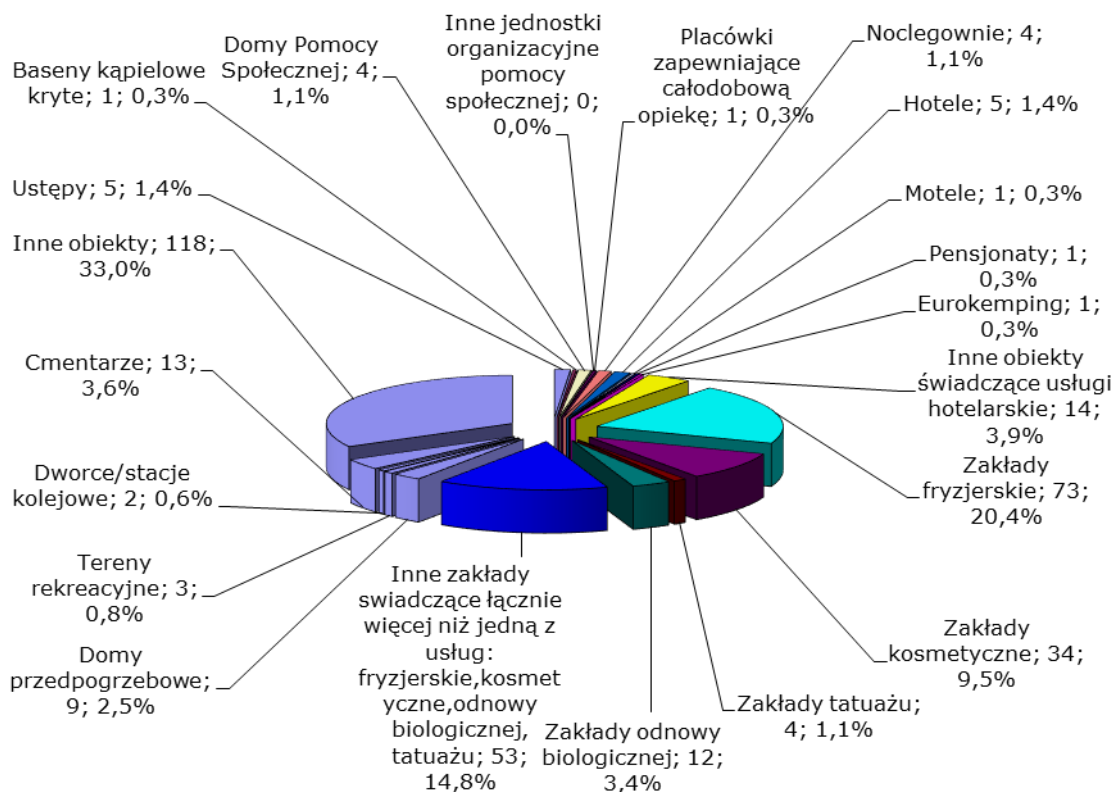
- 5 ustępów (w tym 3 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 1 publiczny oraz 1 nieskanalizowany-tymczasowy typu TOI - TOI),
- 1 park wodny,
- 4 domy pomocy społecznej,
- 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę
- 4 noclegownie,
- 5 hoteli,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 1 motel,
- 1 pensjonat,
- 1 kemping,
- 14 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oberże, ośrodki wczasowe),
- 73 zakłady fryzjerskie,
- 34 zakłady kosmetyczne,
- 4 salony tatuażu,
- 12 zakładów odnowy biologicznej,
- 53 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 stacje kolejowe,
- 3 tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- 9 zakładów pogrzebowych,
- 13 cmentarzy,
- 118 innych obiektów użyteczności publicznej

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2015 r. w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

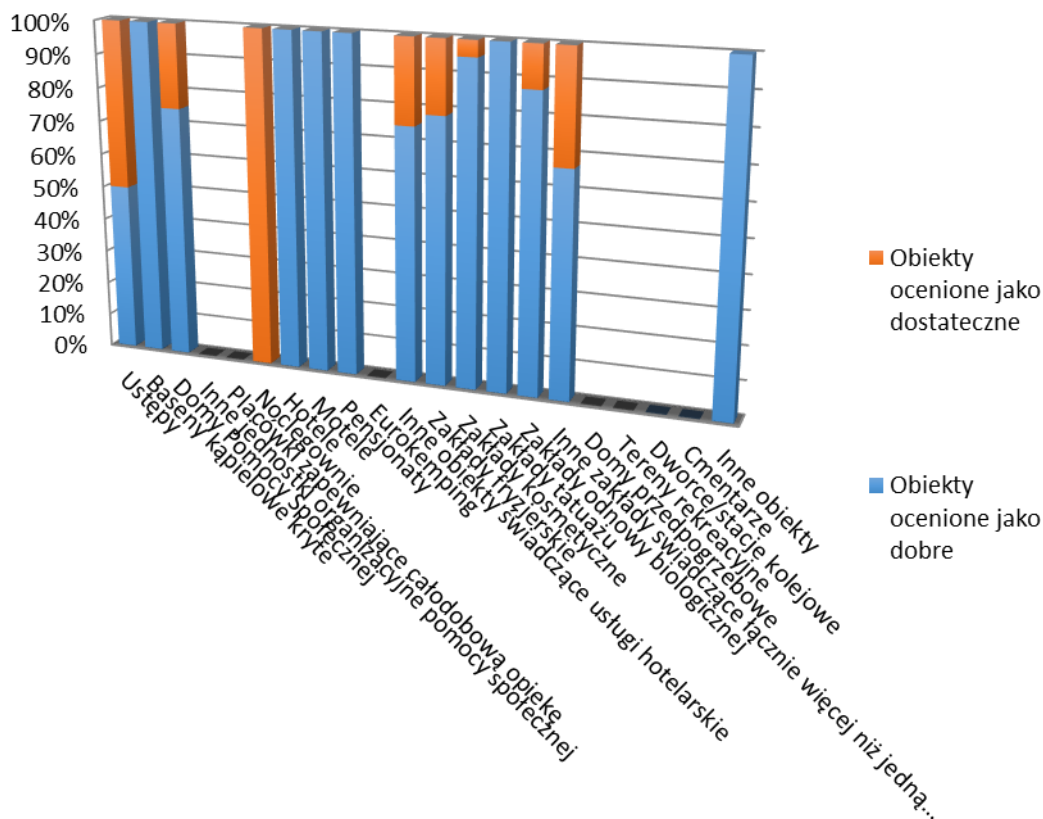
Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno - widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji, wysypisko śmieci, hurtownie farmaceutyczne.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

79,7 % skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zostało ocenionych jako dobre, a 20,3 % oceniono jako dostateczne.

Procentowy udział obiektów w poszczególnych grupach obiektów użyteczności publicznej, w których stan w 2015 roku oceniono jako dobry i dostateczny

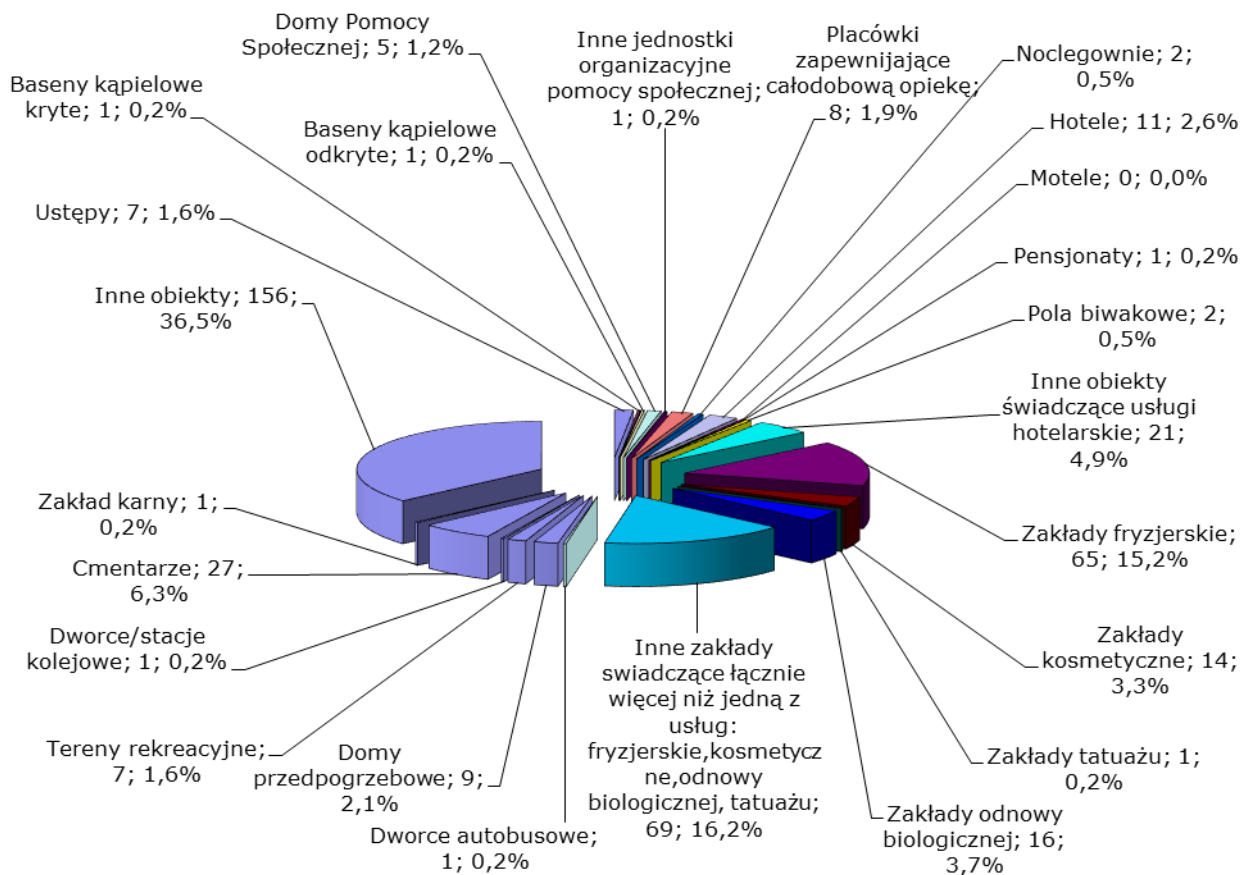
POWIAT BĘDZIŃSKI- 427 niżej wymienionych obiektów użyteczności publicznej zlokalizowanych było na terenie powiatu:

- 7 ustępów (w tym 2 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 3 publiczne, 1 zlokalizowany na terenie dworca PKP oraz 1 na terenie targowiska),
- 1 basen kąpielowy kryty Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- 1 basen kąpielowy odkryty – sezonowy,
- 5 domów pomocy społecznej,
- 1 jednostka organizacyjna pomocy społecznej
- 8 placówek zapewniających całodobową opiekę
- 2 noclegownie,
- 11 hoteli,
- 1 pensjonat,
- 2 pola biwakowe,
- 21 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oboje, ośrodki wczasowe, agroturystyka),
- 65 zakładów fryzjerskich,
- 14 zakładów kosmetycznych,
- 1 salon tatuażu
- 16 zakładów odnowy biologicznej,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 69 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 1 dworzec autobusowy
- 1 dworzec PKP,
- 7 terenów rekreacyjnych – miejsca wykorzystywane do kąpielii,
- 9 zakładów pogrzebowych,
- 27 cmentarzy,
- 1 zakład karny
- 156 innych obiektów użyteczności publicznej.

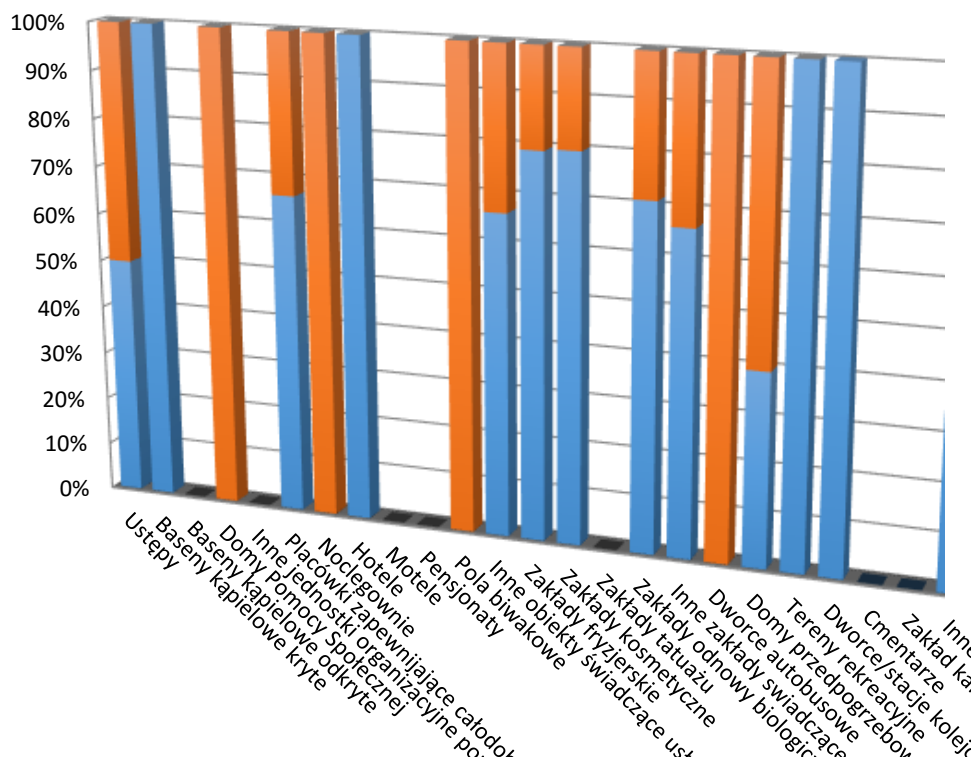
**Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2015 r.
w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie powiatu
będzińskiego**

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno-widowiskowo-rozrywkowe (kino, teatr, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji, zakład karny, wysypisko śmieci, hurtownie farmaceutyczne.

65,30 % skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zostało ocenionych jako dobre, a 34,20 % oceniono jako dostateczne, 0,5 % oceniono jako złe.

Procentowy udział obiektów w poszczególnych grupach obiektów użytecznych, których stan w 2015 roku oceniono jako dobry i dostateczny

C. Interwencje

Miasto Dąbrowa Górnicza

W 2015 r. wpłynęły ogółem **54** interwencje, z których **22** dotyczyły miasta Dąbrowa Górnicza. W ramach posiadanych kompetencji zostało rozpatrzonych **13** interwencji, a **9** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do organów inspekcji nadzoru budowlanego, urzędów miast/gmin oraz policji (8 przekazano bez wstępnego rozpatrzenia, 1 po wstępnym rozpatrzeniu).

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono **15** kontroli (w tym również sprawdzające), nałożono **1** mandat karny na kwotę 100,00 złotych. Zasadność zarzutów została potwierdzona w przypadku **3** interwencji.

Na uciążliwości powodowane przez hałas wniesiono **2** interwencje dotyczące:

- hałasu pochodzącego ze sklepu z pieczywem zlokalizowanego bezpośrednio pod lokalem mieszkalnym (pomiarów hałasu nie przeprowadzono gdyż sklep został przeniesiony do innej lokalizacji),
- szumów pochodzących od kryz grzejników w lokalu mieszkalnym (interwencja jest w trakcie rozpatrywania gdyż została wniesiona dnia 31.12.2015 r.).

Wniesiono **1** interwencję dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego lub technicznego lokali mieszkalnych - po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby za-

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

każne prowadzonych w tutejszej Stacji poinformowano osobę wnoszącą, iż nie ma możliwości przeprowadzenia kontroli lokalu mieszkalnego oraz wydania nakazu usunięcia nagromadzonych śmieci, zaprzestania praktyk zbierania czy utrzymania higieny osobistej.

Oprócz interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez hałas czy niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt wniesiono **19** interwencji, które dotyczyły:

- nieprawidłowości w salonie kosmetycznym, fryzjerskim,
- uciążliwości spowodowanych bytowaniem gołębi na balkonach, na terenie osiedla,
- niedrożnej kanalizacji, zalewania piwnic fekaliami, zalewanie działek przez ścieki,
- uciążliwości zapachowych, fetoru w bloku,
- złego stanu sanitarnego pomieszczeń i złej jakości wody w Park wodny Nemo - Świat Rozrywki,
- fetoru pochodzącego z fermy kurzej, hodowli drobiu na ośrodku wypoczynkowym,
- zanieczyszczenia odchodami trawników, placów zabaw,
- niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego pomieszczeń podmiotów leczniczych, w tym sanitarno-higienicznych.

W ramach interwencji rozpatrywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej przeprowadzonych zostało łącznie **15** kontroli.

Po przeprowadzeniu w/w kontroli osoby wnoszące interwencję były informowane o podjętych czynnościach.

Podczas kontroli w Studiu fryzjerskim „Twój Styl” w Dąbrowie Górniczej Os. Robotnicze 1B stwierdzono zły stan sanitarno-higieniczny stanowiska pracy, w związku z czym nałożony został mandat karny w wysokości 100,00 złotych, oraz wydano zalecenia.

Zalecenia pokontrolne zostały wykonane.

Powiat Będziński

W 2015 r. wpłynęły ogółem **54** interwencje, z których **32** dotyczyły powiatu będzińskiego. W ramach posiadanych kompetencji zostało rozpatrzonych **21** interwencji, a **7** zostało przekazanych do załatwienia zgodnie z kompetencjami do organów inspekcji nadzoru budowlanego, urzędów miast/gmin oraz policji (6 przekazano bez wstępnego rozpatrzenia, 1 po wstępnym rozpatrzeniu).

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono **23** kontrole (w tym również sprawdzające), wydano **1** decyzję administracyjną, nałożono **1** mandat karny na kwotę 300,00 złotych. Zasadność zarzutów została potwierdzona w przypadku **7** interwencji.

Na uciążliwości powodowane przez hałas wniesiono **1** interwencję dotyczącą hałasu pochodzącego z lokalu mieszkalnego zlokalizowanego pod innym lokalem mieszkalnym, od prowadzonej działalności (przeprowadzono kontrolę mającą na celu zakwalifikowanie do pomiarów, podczas której okazało się, iż nie jest prowadzona żadna działalność wobec czego odstąpiono od pomiarów a interwencja została potraktowana jako nie zasadna),

Wniesiono **5** interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego lub technicznego lokali mieszkalnych – w przypadku **3** interwencji po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji poinformowano osoby wnoszące, iż nie ma możliwości przeprowadzenia kontroli lokalu mieszkalnego oraz wydania nakazu usunięcia nagromadzonych śmieci, zaprzestania praktyk zbierania czy utrzymania higieny osobistej. W jednym przypadku przeprowadzono kontrolę sanitarną części wspólnych budynku, które utrzymane były we właściwym stanie sanitarno-higienicznym. **1** interwencję przekazano bez rozpatrzenia do załatwienia właściwym organom.

Oprócz interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez hałas czy niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt wniesiono **26** interwencji, które dotyczyły:

- nieprawidłowości w salonie kosmetycznym, fryzjerskim, ustępie publicznym,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- złego stanu sanitarno-porządkowego klatek schodowych,
- uciążliwości spowodowanych bytowaniem gołębi na balkonach, na osiedlu,
- niedrożnej kanalizacji, zalewania piwnic fekaliami,
- zagrzybienia lokali mieszkalnych,
- unoszenie się fetoru z placów gospodarczych,
- uciążliwości zapachowych, fetoru w bloku,
- dzikiego wysypiska, zalegania śmieci,
- nieprawidłowości w Zakładzie Karnym,
- wadliwej instalacji wentylacyjnej,
- niewłaściwie wykonywanej usługi przez pralnię „Vector” oraz transportu bielizny czystej z pralni,
- niewłaściwego stanu sanitarno-porządkowego pomieszczeń podmiotów leczniczych.

W ramach interwencji rozpatrywanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarne-go w Dąbrowie Górniczej przeprowadzonych zostało łącznie **23** kontrole, po przeprowadzeniu których osoby wnoszące interwencję były informowane o podjętych czynnościach.

W przypadku Salonu fryzjersko-kosmetycznego w Czeladzi ul. 35-lecia 1 w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami:

- brakiem wydzielonego miejsca lub pomieszczenia na składowanie bielizny brudnej,
- brakiem segregacji odzieży osobistej i roboczej,
- brakiem wystarczającej ilości środka dezynfekcyjnego przeznaczonego do dezynfekcji narzędzi fryzjerskich i kosmetycznych,
- niewłaściwym stanem sanitarno-higienicznym stanowiska do stylizacji paznokci,
- brudnymi narzędziami,

została wydana decyzja administracyjna terminowa, a za kontrolę usterkową została nałożona decyzja płatnicza.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie zaleceń punktów decyzji.

W związku przeprowadzoną kontrolą w pralni „Vector” skontrolowano również środki transportu do przewozu bielizny. Urządzenia do prania, suszenia, maglowania i proces prania przebiegał prawidłowo. Skontrolowany środek transportu, przygotowany do wyjazdu z bielizną czystą, w części przeznaczonej na bieliznę, utrzymany był w niewłaściwym stanie sanitarno-higienicznym. Bielizna czysta składowana w workach foliowych na posadzce. W pomieszczeniu pralni stwierdzono ubytki w płytkach, a stan techniczny pomieszczenia sanitarno-higienicznego na stronie brudnej dla pracowników był zły.

W związku ze stwierdzonymi usterkami nałożony został mandat karny w wysokości 300,00 złotych oraz została wydana decyzja terminowa przez sekcję Higieny Pracy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W związku z pożarem Zakładu Pralniczego „Vector” decyzja stała się bez przedmiotowa.

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	5	3	60	3
Przedszkola	30	29	97	42
Szkoły podstawowe	18	18	100	27
Gimnazja	4	4	100	5

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zespoły szkół	9	9	100	13
Szkoły Wyższe i Policealne	3	3	100	3
Inne	24	9	38	9
Razem	93	75	81	102

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	8	8	100	10
Przedszkola	41	39	95	50
Szkoły podstawowe	22	20	91	30
Gimnazja	8	8	100	12
Zespoły szkół	16	15	94	28
Szkoły Policealne	1	1	100	1
Inne	9	7	78	7
Razem	105	98	93	138

Przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe, które związane były najczęściej z organizacją wypoczynku zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych / przedszkolnych do wzrostu uczniów /dzieci, kontrole sprawdzające oraz kontrole interwencyjne.

2. Działalność represyjna

Dąbrowa Górnicza

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2015	10	10	10/1405,25	11	4

Powiat będziński

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych / kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
-----	----------------	------------------	------------------------------------	--	--------------------

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

2015	6	5	12/1464,75	12	6
------	---	---	------------	----	---

Wydane decyzje dotyczyły najczęściej:

- zapewnienia równej nawierzchni dróg, przejść
- zabezpieczenia punktów grzewczych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt uczniów
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego urządzeń na placu zabaw,
- zapewnienia środków higieny osobistej w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów
- dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego podłóg w salach zajęć
- zapewnienia higieny pracy umysłowej uczniów
- doprowadzenia urządzeń sanitarnych do prawidłowego stanu technicznego

Rozpatrzono ogółem 10 interwencji , które dotyczyły:

Dąbrowa Górnicza

1. Brudnych sal zajęć, nieprawidłowego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń sanitarnych jak również braku ogólnodostępnych dystrybutorów z wodą pitną w Przedszkolu nr 34 w Dąbrowie Górniczej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja bezzasadna**.
2. Nieprawidłowego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla dzieci, małych porcji żywieniowych dla dzieci, niedostatecznego wyposażenia kuchni w Przedszkolu „Dąbrowskie Dzieciaki” w Dąbrowie Górniczej . Kontrolę przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku. Kontrola potwierdziła zasadność interwencji. Wydano zalecenia pokontrolne. Za kontrolę stwierdzającą nieprawidłowości strona otrzymała decyzję płaćniczą. **Interwencja zasadna**. Przeprowadzona rekontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości.
3. Nieprawidłowego stanu technicznego podłóg w sali lekcyjnej w Szkole Podstawowej nr 2 w Dąbrowie Górniczej. Kontrola potwierdziła nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja zasadna**. Wydano decyzję administracyjną zobowiązującą stronę do usunięcia nieprawidłowości oraz decyzję płaćniczą.

Powiat będziński

1. Nieprawidłowego stanu sanitarno – higienicznego pomieszczeń sanitarnych dla dzieci w Przedszkolu Publicznym w Siewierzu - **interwencja bezzasadna**. Podczas kontroli nie stwierdzono braku środków higieny osobistej w sanitariatach, zapewniona była bieżąca ciepła i zimna woda.
2. Braku bieżącej czystości w obiekcie , nie wietrzenia sal lekcyjnych, uczęszczania chorych dzieci na zajęcia w Szkole Podstawowej Nr 2 w Mierzęcicach. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w / w zakresie - **interwencja bezzasadna**.
3. Nieprawidłowego usuwania resztek pokarmowych , wyrzucania ich do osiedlowych kontenerów sąsiadujących z Przedszkolem nr 1 w Czeladzi. Kontrolę przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja bezzasadna**.
4. Braku zabezpieczenia piaskownicy przed dostępem zwierząt na terenie placu zabaw Przedszkola Miejskiego Nr 1 w Będzinie - **interwencja bezzasadna**.

5. Zbyt liczne zagęszczenie dzieci w sali zajęć, nieprawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej w Przedszkolu Publicznym w Rogoźniku. Kontrola potwierdziła zasadność interwencji. Wydano decyzję administracyjną zobowiązującą stronę do usunięcia nieprawidłowości oraz decyzję płatniczą. **Interwencja zasadna.** Przeprowadzona rekontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości.

6. Nieprawidłowości w higienicznej ocenie rozkładów zajęć lekcyjnych w Szkole Podstawowej Nr 7 w Czeladzi. Kontrola potwierdziła nieprawidłowości w/w zakresie - **interwencja zasadna.** Wydano decyzję administracyjną zobowiązującą stronę do usunięcia nieprawidłowości oraz decyzję płatniczą. Przeprowadzona rekontrola wykazała usunięcie nieprawidłowości.

3. Współpraca z placówkami szkolno – wychowawczymi

1. Przesłano regulamin konkursu dla organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania, pod nazwą: „Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie” oraz plakat „Bezpieczne Wakacje” do wykorzystania w trakcie bieżącej pracy.

2. W okresie wakacji w 14 placówkach organizujących wypoczynek w miejscu zamieszkania i w 1 placówce organizującej wypoczynek w formie wyjazdowej rozdano ogółem 16 plakatów i 310 plakatów nt. dopalaczy adresowanych zarówno do rodziców jak i młodzieży. W jednym przypadku przeprowadzono pogadankę z młodzieżą, omówiono najczęściej występujące zagadnienia związane z zażywaniem dopalaczy.

3. W okresie ferii zimowych w 2 placówkach (Szkoła Podstawowa Nr 5 w Dąbrowie Górniczej i Szkoła Podstawowa Nr 11 w Dąbrowie Górniczej) pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży wspólnie z pracownikami Samodzielnego Stanowiska ds. Oświaty Zdrowotnej i sekcji Epidemiologii zorganizowali dla uczestników wypoczynku prelekcje, pogadanki, prezentacje multimedialne nt. higieny osobistej, chorób zakaźnych przenoszonych drogą kropelkową i brudnych rąk. Dzieci aktywnie uczestniczyły w zajęciach edukacyjnych. Angażowały się w proponowane quizy, zabawy i ćwiczenia ruchowe.

4. Zaproszono do udziału w konferencji pod hasłem „Żywienie na wagę zdrowia” Dyrektorów i osoby odpowiedzialne za realizację żywienia w placówkach szkolno – wychowawczych.

5. Przekazano wszystkim Dyrektorom przedszkoli i żłobków informację nt. obowiązku wymiany piasku w piaskownicach oraz utrzymywania przyległych terenów w należyтым stanie higieniczno – sanitarnym. Przekazano również pismo Zakładu Toksykologii Środowiskowej Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH oraz Instytutu Matki i Dziecka w sprawie stosowania produktu Lubisan GR2 do dezynfekcji piasku w piaskownicach.

6. Wystosowano pismo do dyrektorów placówek szkolnych z ostrzeżeniem przed osobami, które oferują sprzedaż testów na obecność narkotyków .

4. Ocena infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego. Niejednokrotnie placówki posiadają zarówno sale gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie, liczne modernizacje, zakup nowego certyfikowanego sprzętu sportowego powoduje, że lekcje w-f stają się bardziej atrakcyjne i urozmaicone, korzystnie wpływają na rozwój psychofizyczny dzieci i dorastającej młodzieży.

Powiat będziński

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W omawianym okresie sprawozdawczym wyremontowano w 2 szkołach podstawowych i 1 zespole szkół istniejące boiska, położono nową nawierzchnię, zamontowano bramki i piłko chwyty (Szkoła Podstawowa w Dąbiu, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Czeladzi, Zespół Szkolno – Przed-szkolny w Dobieszowicach).

Dąbrowa Górnica

W roku kalendarzowym 2015 wyremontowano w 1 gimnazjum (Gimnazjum Nr 1 w Dąbrowie Górniczej)istniejące boisko, położono nową nawierzchnię, zamontowano bramki i piłko chwyty. W Szkole Podstawowej Nr 20 w Dąbrowie Górniczej rozbudowano blok sportowy o nowe po-mieszczenia przy basenie.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na po-równywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (**29 w Dąbrowie Gór-nicznej i 41 w powiecie będzińskim**)spełniają wymagania określone w § 27, § 29 oraz § 36 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Trzy szkoły zapewniają profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach za-stępczych tj. na terenie placówki (Zespół Szkół Katolickich w Dąbrowie Górniczej, Zespół Szkół w Brudzowicach, Szkoła Podstawowa nr 2 w Siewierzu)oraz poza terenem szkoły (Społeczne Szkoły Towarzystwa Szkolnego w Dąbrowie Górniczej). Stan sanitarno – techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

6. Ocena dożywiania

Dąbrowa Górnica

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów pijących napój	Liczba uczniów otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	14	2005	3	283	15	4010	254
Gimnazja	4	273	0	0	0	0	36
Zespoły szkół	7	1394	0	0	4	1848	130
Razem	25	4112	3	283	19	5858	420

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów pijących napój	Liczba uczniów otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły	19	2166	1	62	16	2777	502

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

podstawowe							
Gimnazja	5	222	2	79	0	0	47
Zespoły szkół	10	2017	4	670	9	3173	222
Razem	34	4405	7	811	25	5950	771

7. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stan umeblowania szkół/przedszkoli

Powiat będziński

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru /liczba oddziałów	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	41	38/129	1999	3/36
Szkoły Podstawowe	22	19/70	1136	0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	16	12/60	1097	1/19
Razem	79	69/259	4232	4/55

Badania, które przeprowadzono w 38 przedszkolach, (co stanowi 93% nadzorowanych obiektów) wykazały, że 2% badanych przedszkolaków siedzi nieprawidłowo. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania dzieci w omawianym roku sprawozdawczym nie został rozwiązany we wszystkich skontrolowanych przedszkolach.

Badania, które przeprowadzono w 19 szkołach podstawowych, (co stanowi 86% nadzorowanych obiektów) wykazały, że 100% badanych uczniów siedzi zgodnie z zasadami ergonomii. W 12 zespołach szkół, (co stanowi 75% nadzorowanych placówek) badania wykazały, że 2% badanych dzieci siedzi nieprawidłowo. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania uczniów/ dzieci nie został w omawianym roku rozwiązany we wszystkich skontrolowanych szkołach i przedszkolach. Placówki, w których stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

W myśl § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 81 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 1 placówka posiada jedynie 25% mebli z certyfikatami,
- 9 placówek posiada do 50% mebli z certyfikatami,
- 28 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 43 placówki posiada 100% mebli z certyfikatami.

Dąbrowa Górnicza

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru liczba oddziałów /	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	30	27/100	1534	2/34
Szkoły Podstawowe	18	16/51	858	0/0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	9	8/55	766	1/55
Razem	57	51/206	3158	3/89

Badania, które przeprowadzono w 16 szkołach podstawowych, (co stanowi 89% nadzorowanych obiektów) wykazały, że 100 % badanych uczniów siedzi prawidłowo. Badania, które przeprowadzono w 27 przedszkolach, (co stanowi 90% nadzorowanych placówek) wykazały, że 2 % badanych przedszkolaków siedzi nieprawidłowo.

Badania w w/w zakresie przeprowadzono również w 8 zespołach szkół. Z uzyskanej oceny wynika, że w 1 ze skontrolowanych szkół 55 uczniów korzysta z mebli niedostosowanych do wymagań ergonomii. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania uczniów /przedszkolaków nie został w omawianym roku rozwiązany we wszystkich skontrolowanych szkołach i przedszkolach.

Placówki, w których stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.

W myśl § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

Pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 60 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- 1 placówka posiada jedynie 25% mebli z certyfikatami,
- 2 placówki posiadają 50 % mebli z certyfikatami,
- 39 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 18 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych
Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	18/ 185	0/0
Gimnazja	4/ 41	1/7
Zespoły szkół	7/ 112	0/0
Razem	29/ 338	1/7

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	19/ 236	1/13
Gimnazja	7/ 54	0/0
Zespoły szkół	13 / 196	0/0
Razem	39/486	1/13

Podczas kontroli brano pod uwagę potrzebę równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia .

Analizując rozkład zajęć lekcyjnych oceniano czy:

- zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina,
- różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie jest większa od 1 godziny.

Wyniki oceny rozkładów zajęć lekcyjnych pokazują, że ułożenie planu zajęć, który jest zgodny ze wszystkimi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy umysłowej oraz ułatwiałby przyswajanie wiedzy przez uczniów, a jednocześnie uwzględniał higienę pracy nauczycieli sprawiał problem w omawianym okresie sprawozdawczym.

Jedynie w 2 szkołach w 20 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości w/w zakresie. W obu przypadkach (szkoła podstawowa, gimnazjum) wydano decyzje administracyjne. W szkole podstawowej usunięto wskazane nieprawidłowości co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

8. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2015r. odnośnie realizacji § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002 r. w sprawie

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zmianami)w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiany problem utrzymuje się na poziomie roku ubiegłego. Nadal istnieją placówki, które dysponują tylko jedną umywalką w/w pomieszczeniach z instalacją ciepłej wody tj.:

Powiat będziński

1. Szkoła Podstawowa Nr 4 w Będzinie
2. Szkoła Podstawowa Nr 8 w Będzinie
3. Szkoła Podstawowa Nr 10 w Będzinie

Dąbrowa Górnicza

1. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Dąbrowie Górniczej
2. Gimnazjum Nr 1 w Dąbrowie Górniczej

W trosce o zdrowie i ukształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych wśród dzieci i młodzieży należy dążyć aby dostęp do ciepłej bieżącej wody zapewniony był przy każdej umywalce.

9. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zmianami).

10. Pomiary natężenia oświetlenia

Na zlecenie Oddziału Nadzoru Sanitarnego sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w okresie od stycznia do grudnia 2015r. pracownicy Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Dąbrowie Górniczej dokonali pomiaru oświetlenia na stanowisku pracy w 5 następujących placówkach:

Powiat będziński

1. Przedszkole Miejskie Nr 1 w Będzinie ul. Zawale 7
2. Gimnazjum Publiczne w Siemoni

Pomiary oświetlenia elektrycznego wykonano w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, bibliotekach, świetlicach szkolnych, salach gimnastycznych, gabinetach profilaktyki medycznej i pomocy przedlekarskiej, pokojach nauczycielskich oraz w przejściach komunikacji ogólnej.

Pomiary natężenia światłem elektrycznym wykonano luksomierzem typ L- 20 A firmy Sonopan, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania, zgodnie z normą PN – 83/E-04040.03 „Pomiary fotometryczne i radiometryczne. Pomiar natężenia oświetlenia.”

W dniu pomiarów wszystkie świetlówki i żarówki były sprawne.

Badanie przeprowadzono w godzinach wieczornych, gdy jedynym źródłem oświetlenia było światło elektryczne.

W/w placówki prowadzą nauczanie w godzinach od 8 – 16.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ze zmierzonych wartości obliczono średnie natężenie oświetlenia i równomierność oświetlenia. Ocenę zgodności warunków pracy z wymaganiami przeprowadzono poprzez porównanie w/w wartości z wymaganiami podanymi w normie PN-EN 12464-1:2012.

Nazwa zakładu	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których dokonano pomiaru oświetlenia	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których stwierdzono niedoświetlenie
Przedszkole Miejskie Nr 1 w Będzinie	8/144	8/144
Gimnazjum Publiczne w Siemoni	19/406	12/52
Razem	27/550	20/196

Dąbrowa Górnicza

1. Przedszkole Nr 4 w Dąbrowie Górniczej ul. Cedlera 22
2. Pierwsze Prywatne Przyjazne Przedszkole w Dąbrowie Górniczej Al. J. Piłsudskiego
3. Szkoła Podstawowa Nr 12 w Dąbrowie Górniczej ul. Tysiąclecia 25

Pomiary oświetlenia elektrycznego wykonano w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, bibliotekach, świetlicach szkolnych, salach gimnastycznych, gabinetach profilaktyki medycznej i pomocy przedlekarskiej, pokojach nauczycielskich oraz w przejściach komunikacji ogólnej.

Pomiary natężenia światłem elektrycznym wykonano luksomierzem typ L- 20 A firmy Sonopan, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania, zgodnie z normą PN – 83/E-04040.03 „Pomiary fotometryczne i radiometryczne. Pomiar natężenia oświetlenia.”

W dniu pomiarów wszystkie świetlówki i żarówki były sprawne.

Badanie przeprowadzono w godzinach wieczornych gdy jedynym źródłem oświetlenia było światło elektryczne.

W/w placówki prowadzą nauczanie w godzinach od 8 – 16.

Ze zmierzonych wartości obliczono średnie natężenie oświetlenia i równomierność oświetlenia. Ocenę zgodności warunków pracy z wymaganiami przeprowadzono poprzez porównanie w/w wartości z wymaganiami podanymi w normie PN-EN 12464-1:2012.

Nazwa zakładu	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których dokonano pomiaru oświetlenia	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których stwierdzono niedoświetlenie
Przedszkole Nr 4 w Dąbrowie Górniczej	4/72	3/66
Pierwsze Prywatne Przyjazne Przedszkole w Dąbrowie Górniczej	7/100	1/1
Szkoła Podstawowa Nr 12 w Dąbrowie Górniczej	29/645	24/103
Razem	40/817	28/170

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

11. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci w przedszkolach w zakresie higieny jamy ustnej

Podczas kontroli sanitarnych w przedszkolach zwracano uwagę na czystość oraz sposób przechowywania przyborów higieny jamy ustnej.

Powiat będziński

Rodzaj Placówki	Ogólna liczba placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek gdzie dzieci myją zęby *
Przedszkola	41	39	17
Przedszkola w Zespołach Szkół	7	7	5

Dąbrowa Górnicza

Rodzaj Placówki	Ogólna liczba placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek gdzie dzieci myją zęby *
Przedszkola	30	29	8
Przedszkola w Zespołach Szkół	1	1	0

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

POWIAT BĘDZIŃSKI

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi.

W roku 2015 objętych nadzorem było **248** zakładów pracy, w których zatrudniano **10399** pracowników. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o **15** zakładów, zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyło o ponad **1000** osób. Znaczna ilość zakładów (65%) to zakłady zatrudniające do 100 pracowników.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracowników przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych. Skontrolowano **92** zakłady, przeprowadzono **127** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **22** decyzje administracyjne, którymi zobowiązano strony do wykonania **91** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- brak lub nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy
- brak rejestru pomiarów i karty badań
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych
- przekroczenia dopuszczalnego natężenia hałasu na stanowiskach pracy
- brak szkoleń w zakresie BHP

Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

- obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych,
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu graniczenie narażenia na hałas
- wyposażenie pracowników w odzież roboczą i ochronną oraz indywidualne środki ochrony osobistej,
- szkolenie pracowników w zakresie stosowania urządzeń, sprzętu i odzieży ochronnej w procesie pracy
- przeszkolenie pracowników do udzielania I pomocy przedlekarskiej
- odnowienie pomieszczeń pracy i modernizację systemu wentylacji
- wykonanie oświetlenia spełniającego obowiązujące normy
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń socjalnych

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych osiągnięto przez utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych (odnowienie ścian, naprawy posadzki i wymiany zużytego sprzętu ochrony osobistej.)

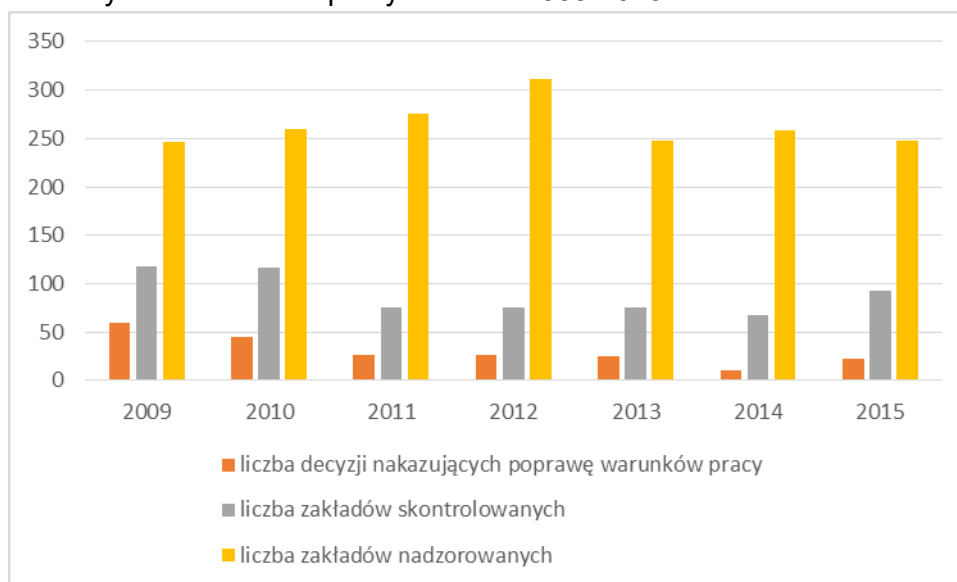
PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2009-2015

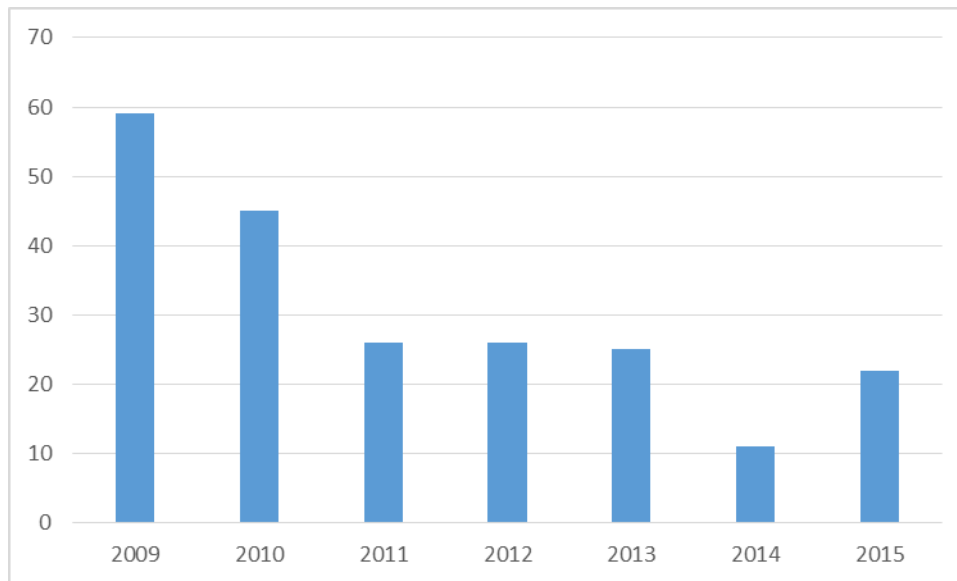
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2009-2015

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2009-2015

Liczba wydanych decyzji w latach 2009-2015

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2015r. sprawowano nadzór nad **184** podmiotami wprowadzającymi do obrotu i stosującymi substancje i mieszaniny. Przeprowadzono **56** kontroli w tym zakresie.

Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Zostały wydane **3** decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. 2 decyzje zostały wydane na dwóch producentów E-papierosów w związku z niewłaściwym oznakowaniem opakowań, klasyfikacją i zastosowanych zamknięć utrudniających otwarcie przez dzieci.

W ramach programu o przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych lub preparatów zawierających te substancje. Przeprowadzono kontrolę w **1** zakładzie odpowiedzialnym za wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotykowych kategorii **3** oraz **3** kontrole w zakładach produkcyjnych stosujących prekursory narkotykowe. Kontrole wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem.

W 2015 roku wizytowano z przedstawicielami policji 2 obiekty na terenie osiedla „Syberka,” co do których istniało podejrzenie że są miejscem wprowadzania środków zastępczych. Przy współpracy z Komendą Policji Powiatowej w Będzinie prowadzony jest stały monitoring nadzorowanego terenu w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych (dopalaczy).

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania produktów biobójczych przeprowadzono **14** kontroli, podczas których zwracano szczególną uwagę : czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Na podstawie dokumentacji otrzymanej od Państwowej Inspekcji Handlowej przeprowadzono kontrolę przedsiębiorcy wprowadzającego do obrotu produkty zawierające niedozwolone substancje chemiczne (ftalany). Decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w

Dąbrowie Górniczej nakazano wycofanie z obrotu kilkadziesiąt sztuk wadliwych produktów z hurtowni i sklepów na terenie całej Polski.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, w ubojniach, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajdują się **72** zakłady.

W trakcie przeprowadzonych kontroli w **24** zakładach zwracano uwagę na: ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej) a także sprawdzono instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono **26** kontroli. Czynności kontrolne w **1** zakładzie wykazały nieprawidłowości i niezgodności z obowiązującymi przepisami (brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego oraz brak oceny ryzyka na czynniki biologiczne). Wydano 1 decyzję administracyjną.

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W 2015r. w ewidencji było **26** zakładów, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono **2** kontrole w zakładach pracy oraz **8** kontroli dotyczących nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych zgłoszeń dokonało **19** firm głównie z poza obszaru nadzorowanego przez PSSE Dąbrowa Górnicza. Kontrolowano dokumentację w zakresie badań lekarskich, szkoleń dotyczących prowadzenia pracy przy usuwaniu azbestu, oznakowania stref ochronnych, oraz rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na pył azbestowy.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze występuje w zakładach:

- Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Będzinie Tauron Wytwarzanie – gdzie narażonych jest 40 pracowników,
- Elektrociepłownia „Będzin” S.A. w Będzinie – 41 osób,
- w Zakładach opieki zdrowotnej na promieniowanie jonizujące – 12 osób.

Osoby pracujące w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi objęte są we wszystkich zakładach opieką zdrowotną.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze, zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania pracowników specjalistycznym badaniom lekarskim.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej w 2015 roku rozpatrywał **14** interwencji w tym 6 zgłoszeń dotyczyło niewłaściwych warunków socjalnych w miejscu pracy i 8

interwencji w sprawie uciążliwości zakładu dla lokalnych mieszkańców (ze względu na emisję substancji chemicznych, uciążliwy hałas i zapylenie)

5. Choroby zawodowe

W 2015 roku sporządzono 24 karty oceny narażenia zawodowego i wydano **2** decyzje stwierdzające chorobę zawodową:

- przewlekłe choroby narządu głosu (1)
- przewlekłe choroby układu ruchu (1)

DĄBROWA GÓRNICZA

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku 2015 pod nadzorem pozostawało **256** zakładów pracy, w których zatrudnionych było **22468** osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 18 zakładów. Odnotowano zmniejszenie liczby zatrudnionych pracowników o 260 osób. Znaczna ilość zakładów to obiekty zatrudniające do 100 pracowników.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno - sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano **83** zakłady i przeprowadzono **119** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **18** decyzji administracyjnych, którymi zobowiązano strony do wykonania **18** nakazów.

W wyniku działań kontrolnych poprawiono warunki pracy dla 23 pracowników poprzez opracowanie i wdrożenie programu zabezpieczenia pracowników przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka oraz 49 pracownikom, którym obniżono stężenie substancji chemicznych (manganu i ditlenku siarki) na stanowiskach pracy do wartości dopuszczalnych określonych normą.

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych uzyskano przez utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego pomieszczeń produkcyjnych (odnowienie ścian, likwidacji zawilgocenia i zażrybienia sufitów i oraz wymiany niesprawnych urządzeń sanitarnych)

Największe zagrożenie czynnikami szkodliwymi w środowisku występuje w zakładach ArcelorMittal Poland S.A. w Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. oraz w spółkach wykonujących prace remontowe w obiektach tych dwóch przedsiębiorstw.

W ArcelorMittal Poland S.A. jest narażonych na hałas o natężeniach ponadnormatywnych -151 osób, na pyły -266 osób i substancje chemiczne -134 osoby. W warunkach mikroklimatu gorącego zatrudnionych jest 6 osób. (stanowisko wytapiacza surówki) Ogółem w warunkach przekroczonej NDS i N jest zatrudnionych 433 pracowników.

Liczba pracowników w Koksowni Przyjaźń pracujących w warunkach przekroczenia dopuszczalnych normatywów substancji chemicznych wynosi - 48 osób, mikroklimatu gorącego 58 osób, promieniowania optycznego 72 osoby.

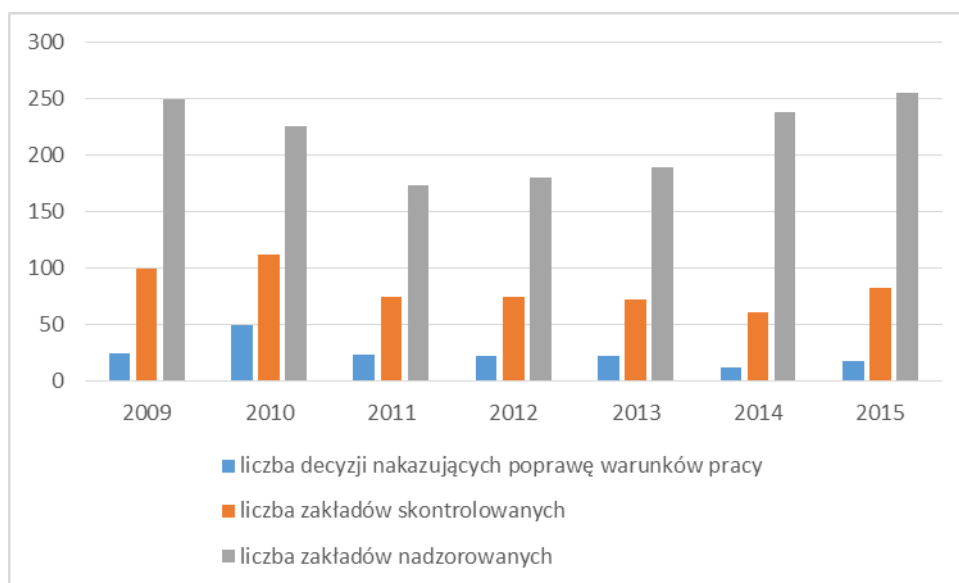
W 2015 roku w wyniku szerokich działań profilaktycznych i organizacyjnych wyeliminowano całkowicie zagrożenie hałasem. Taki wynik osiągnięto poprzez ograniczenie czasu ekspozycji pracowników w miejscach o wysokim poziomie natężenia hałasu.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

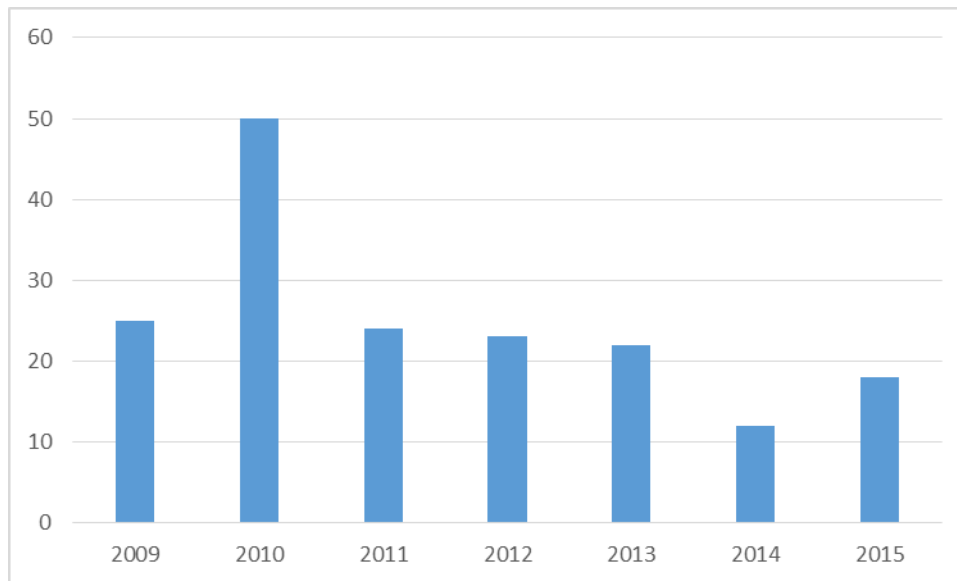
PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO
W LATACH 2009-2015.

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2009-2015

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2009-2015

Liczba wydanych decyzji w latach 2009-2015

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2015 roku sprawowano nadzór nad **150** podmiotami wprowadzającymi do obrotu, stosującymi oraz producentami substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono **28** kontroli. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oznakowania opakowania mieszaniny niebezpiecznej, braku zaktualizowanych kart charakterystyki. W celu usunięcia nieprawidłowości wydano **2** decyzje administracyjne.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych lub mieszanin zawierających te substancje.

Przeprowadzone kontrole w **3** obiektach (2 wprowadzających do obrotu i 1 stosujący) wykazały, że prowadzona jest ewidencjonowana sprzedaż prekursorów narkotykowych kategorii 3 (kwas siarkowy, kwas solny, aceton, toluen i nadmanganian potasu) a kontrolowany przedsiębiorca wykorzystuje prekursory zgodnie z przeznaczeniem.

Przeprowadzono w sierpniu 2015r kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych (dopalaczy) i zatrzymano do badań 17 sztuk produktów, co do których istniało podejrzenie, że mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Zostały wydane **2** decyzje nakazujące wstrzymanie wprowadzania do obrotu w/w produktów, a następnie po przeprowadzanych badaniach toksykologicznych pobranych próbek wydano **2** decyzje zakazującą wprowadzania do obrotu, wycofania i zniszczenia produktów które stanowiły zagrożenie dla życia i zdrowia człowieka. Na właściciela sklepu nałożono 3 kary pieniężne na łączną kwotę 60 000,- złotych.

W ramach nadzoru nad środkami biobójczymi przeprowadzono (**2**) kontrole, podczas których zwracano szczególną uwagę: czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w tym zakresie.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, ubojniach, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów gospodarczych znajduje się 51 zakładów.

W czasie przeprowadzonych kontroli w 11 zakładach zwracano uwagę na ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej), sprawdzano instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono 15 kontroli tematycznych. W 1 zakładzie stwierdzono nieprawidłowości- brak w ocenie ryzyka zagrożenia czynnikami biologicznymi występującymi na stanowiskach pracy oraz (brak rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego oraz brak rejestru pracowników

Wydano 1 decyzję nakazującą sporządzenie oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2015r. w ewidencji zarejestrowanych było 22 zakładów, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono ogółem 20 kontroli w tym 12 kontroli tematycznych i 8 kontroli prac związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Sprawdzano rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestru pracowników wykonujących te prace, badania lekarskie, szkolenia pracowników w zakresie stosowania środków ochrony osobistej i bezpiecznej pracy w kontakcie z substancjami o działaniu rakotwórczym i mutagennym oraz czy przekazywana jest informacja do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o występowaniu czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

W 2015 roku (25)firm dokonało zgłoszenia przed planowanym terminem usuwania azbestu na terenie miasta . Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej czynników rakotwórczych występuje w zakładach: JSW Zakład Koksownia Przyjaźń gdzie narażonych na WWA (wyższe węglowodory aromatyczne)jest 48 osób; ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Dąbrowie Górniczej – gdzie narażonych jest 178 pracowników na benzo-a-piren i benzen oraz w zakładach opieki zdrowotnej na promieniowanie jonizujące –(135)osób.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

Rozpatrzono 4 zgłoszenia interwencji pracowniczych dotyczących między innymi: niewłaściwych warunków socjalnych i warunków pracy oraz 3 interwencje mieszkańców w sprawie uciążliwości zakładów pracy .

W wyniku zgłoszonych interwencji współpracowano z Państwową Inspekcją Pracy i Wojewódzką Inspekcją Ochrony środowiska.

5. Choroby zawodowe

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W 2015 roku wydano **29** decyzji stwierdzających chorobę zawodową.

W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających choroby zawodowe utrzymuje się na zbliżonym poziomie

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc (21 przypadków),
- choroby układu ruchu (2),
- obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu (2)
- nowotwory złośliwych (2)
- choroby skóry (1)
- zespół wibracyjny(1)

Rozpoznane pylice płuc (21) dotyczy głównie pracowników (górników) ze zlikwidowanych Kopalń Węgla Kamiennego w związku z lokalizacją na terenie miasta Dąbrowa Górnicza Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. prawnego spadkobiercy po zamkniętych zakładach

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

POWIAT BĘDZIŃSKI.

W roku sprawozdawczym 2015 uzgodniono **6 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta.**

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Czeladź w rejonie ul. Będzińskiej i ul. Gdańskiej stanowiących rejon Wschodniej Strefy Aktywności Gospodarczej, na terenie usługowym wyznacza obszar z uzupełnieniem możliwości zagospodarowania tego terenu o obiekty handlowe o powierzchni powyżej 2000 m². Teren w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego rejonu ulic Kombatantów, Szpitalnej i Miasta Auby w Czeladzi przeznaczony jest w większości pod teren zabudowy usługowej z przeznaczeniem dopuszczalnym pod zorganizowane targowiska. Zmiana zapisów planu umożliwi realizację funkcji usługowej w obrębie całego terenu objętego zmianą planu wraz z dopuszczeniem realizacji targowiska pod zadaszeniem (według zapisów planu obowiązującego targowisko należy realizować w formie zespolonych boksów, bądź w formie hali).

W mieście Będzin w dzielnicy Łagisza w obrębie ulic: Parkowej, Pokoju, Energetycznej, Dąbrowskiej, Bory, Podłosie, Podleśnej, Niepiekło oraz rzeki Przemszy, projekt planu zakłada przeznaczenie terenu pod następujące funkcje: mieszkaniowe, mieszkaniowo – usługowe, produkcyjno – usługowe, rolnicze, przyrodnicze, komunikacyjne, infrastrukturalne. Ustalenia planu w przeważającej mierze sankcjonują istniejący stan zagospodarowania dopuszczając zabudowę wyłącznie w sąsiedztwie obszarów już zabudowanych. Realizacja planu w rejonie ulicy Namarkowej w Będzinie obejmuje obszar terenu osiedla mieszkaniowego o oznaczeniu – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz usług. Głównym przewidywanym skutkiem projektowanego terenu będzie jego dalsze zainwestowanie poprzez realizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Mierzęcice w rejonie MPL „Katowice” w Pyrzowicach wyznacza tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, baz, składów, magazynów i usług, teren drogi publicznej. W obszarze planu dominują grunty rolne, część obszaru zajmowały tereny leśne obecnie częściowo bez drzewostanu ze względu na konflikt z rozbudowanym portem lotniczym ze względu na zagrożenia dla bezpieczeństwa lotów.

Obszar objęty zmianą planu gminy Bobrowniki – fragment sołectwa Wymysłów umożliwi realizację funkcji terenu sportu i rekreacji. Ustalenia planu porządkują faktyczny stan zagospodarowania terenu.

W większości przedstawionych projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego brak jest jednoznacznego oddzielenia terenów przemysłowych od terenów chronionych. Zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców w projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, tak jak w latach poprzednich, są ogólne.

Wykonano **82** uzgodnienia warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązywały do istniejącego zagospodarowania terenu.

Wydano **12** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one m.in. budowy kotłowni gazowo olejowej szczytowo – rezerwowej o łącznej mocy ok. 64 MW wraz z infrastrukturą techniczną, zabudowy wytwornicy

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

---

pary na terenie Elektrowni Łagisza w Będzinie; budowy hali magazynowo usługowej; budowy centrum logistycznego – magazyny wysokiego składowania w Psarach; inwestycji polegającej na produkcji mieszanek i kruszyw mineralnych z wykorzystaniem surowców odpadowych; stacji paliw; budowy centrum dystrybucyjnego; budowy zespołu hal magazynowych z funkcją kompletowania i konfekcjonowania towaru.

Wydano **24** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie szeregowej; skupów złomu; przebudowy parkingu; budowy miejsc postojowych dla samochodów ciężarowych; przebudowy drogi; budowy magazynu; budowy zakładu produkcji serów; wykonania robót naprawczych w ramach utrzymania wałów przeciwpowodziowych cieków Wielonka; wykonania robót naprawczych w ramach utrzymania wałów p/powodziowych cieków Jaworznik; przyłączenia do sieci przesyłowej urządzeń i instalacji gazowych; budowy dodatkowych stanowisk tankowania na stacjach paliw; budowy farmy ogniw fotowoltaicznych; budowy pralni; przebudowy mostu drogowego.

Wydano **9** uzgodnień przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć realizowanych głównie na obiektach przemysłowych.

W omawianym roku niezadowolone i protesty mieszkańców budziły:

- przedsięwzięcie polegające na budowie dwóch elektrowni wiatrowych na terenie miejscowości Warężyn, gmina Siewierz. Protesty mieszkańców dotyczyły: spadku wartości nieruchomości sąsiadujących z inwestycją, uciążliwości hałasu i infradźwięków oraz efektu migotania cienia, lokalizacji przedsięwzięcia (bliskość zabudowy mieszkaniowej), obniżenia wartości gleby, odległości inwestycji od lotniska, zagrożenia dla ptaków i nietoperzy, osłabienia sygnału telewizyjnego i telefonii komórkowej, pulsującego światła ostrzegawczego, zeszpecenia krajobrazu, długotrwałego działania pracy wiatraków który ma ujemny wpływ na zdrowie ludzkie.
- przedsięwzięcie polegające na uruchomieniu instalacji do odzysku odpadów pochodzenia remontowego (gruzu budowlanego) na terenie P.H. „CARBO – STAL” w Będzinie przy ul. Barlickiego 4. Do Urzędu Miejskiego w Będzinie wpłynęła interwencja z prośbą o przeprowadzenie kontroli – sprawę przekazano według kompetencji do organów właściwych.
- przedsięwzięcie polegające na rozwoju przedsiębiorstwa poprzez rozszerzenie asortymentu produktów w Będzinie przy ul. Zagórskiej 51. Protesty mieszkańców dotyczyły przekroczenia natężenia hałasu.

W roku sprawozdawczym 2015 dokonano **9** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno – zdrowotnych. Dotyczyły one budynku mieszkalno – usługowego, warsztatu ślusarsko – tokarskiego, salonu kosmetycznego, kawiarni, salonu fryzjerskiego, poradni stomatologicznej, baru – pijalni piwa. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w dokumentacji projektowej wysyłano do inwestora pismo o uzupełnienie braków.

Przeprowadzono **71** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. W wyniku przeprowadzonych kontroli zostało wydanych **60** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

Brak wykonania inwestycji zgodnie z uzgodnioną dokumentacją projektową skutkowało wydaniem **1** opinii sanitarnej i **4** decyzji o niedopuszczeniu obiektu do użytkowania.

DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym 2015 uzgodniono **1** projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i **1** studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów w rejonie ul. Manifestu Lipcowego oraz terenów przemysłowych w rejonie ulic Tworzeń i Roździeńskiego ma charakter magazynowo – przemysłowy. Obecnie w przeważającej części zagospodarowany – stanowi fragment Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. W rejonie ulic Piłsudskiego, Gwardii Ludowej oraz Łaski zlokalizowana jest zabudowa mieszkaniowa, wielorodzinna, jednorodzinna oraz usługowa. Z uwagi na wysoki stopień zagospodarowania w projekcie planu wyznaczono jedynie niewielkie fragmenty nowych terenów pod zabudowę mieszkaniowo – usługową, produkcyjno – usługową oraz zaprojektowano nowe drogi. W celu ograniczenia hałasu emitowanego z drogi wprowadzono wzdłuż niej pasy zieleni izolacyjnej. W zakresie ochrony przed hałasem tereny o określonym w planie przeznaczeniu podporządkowuje się do poszczególnych rodzajów terenów pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu.

W mieście Dąbrowa Górnicza dokonano zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zmiana dotyczy czterech obszarów zlokalizowanych w północno – zachodniej i centralnej części miasta. Obszary 1 i 2 stanowią dwie enklawy jednego obszaru objętego ochroną w formie Natura 2000 „Lipienniki w Dąbrowie Górniczej” (PLH240037). Projektowane w studium zmiany związane są z uzupełnieniem tego dokumentu o problematykę przedmiotowego obszaru Natura 2000, która polega na zaproponowaniu docelowych rozwiązań w zakresie adaptacji nowopowstałego zbiornika wodnego i związanych z nim terenów biologicznie cennych w przestrzeni miasta. Zasadnicze zmiany w stosunku do obowiązującego studium dotyczą przeznaczenia terenów. W nowej wersji proponuje się zamianę terenów MN1 (tereny mieszkaniowe) położonych w dnie wyrobiska popiaskowego na tereny o mniej uciążliwej dla środowiska funkcji rolniczej (H22R), które pełniłyby rolę strefy buforowej w odniesieniu do najcenniejszych stanowisk występowania lipienników Loesela. Strefa zabudowy mieszkaniowej ograniczałaby się tylko do wyżej położonych powierzchni między wałami Trzebyczki i skarpy wyrobiska. Również istotną zmianą jest znaczne ograniczenie terenów usług sportu i rekreacji w południowej części obszaru 1. W proponowanej wersji tereny usług sportu i rekreacji obejmują znacznie mniejszy pas brzegu zbiornika i nie obejmują stanowisk występowania najcenniejszych zbiorowisk roślinnych i terenów lęgowych awifauny. Pozostawienie terenów usług sportu i rekreacji w tej części obszaru 1 podyktowane jest chęcią udostępnienia tych terenów dla żeglarskiego wykorzystania powierzchni wodnej zbiornika. Projektowane zmiany w obrębie obszaru 3 związane są ze zmianą obecnego, określonego w obowiązującym studium, przeznaczenia terenu (tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej z dopuszczeniem zabudowy związanej z rolnictwem) na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, która w znacznym stopniu jest już zrealizowana bądź jest w trakcie realizacji. Z kolei projektowane zmiany w obrębie obszaru 4 związane są z lokalizacją wielkopowierzchniowego obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na terenach, które wedle obowiązującego studium stanowią tereny wytworczości, baz, składów i magazynów oraz usług.

Zapisy w zakresie zasad ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców, tak jak w latach poprzednich, były ogólne.

Wydano **15** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla budowy stacji paliw płynnych; zakładu produkcji kruszyw budowlanych; budowy nowego zakładu NGK Ceramics Polska; budowy magazynu kruszyw; montażu zintegrowanej linii do produkcji szyb przednich w istniejącej hali produkcyjno – magazynowej Katex oraz budowy nowej hali wraz z linią produkcyjną Magnetron 2 w zakładzie Saint Gobain; kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego w Tucznawie; rozbudowy zakładu Hobas System Polska; hali produkcyjnej nawęglaczy i spieniaczy hutniczych; rozbudowy i modernizacji instalacji do hodowli brojlerów kurzych dla fermy drobiu; produkcji opakowań z tworzyw sztucznych.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wydano **14** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla punktów skupu złomu; hali magazynowej; rozbudowy istniejących sieci energetycznych; przebudowy gazociągu; rozbudowy placu magazynowego; budowy instalacji do katalitycznej redukcji tlenków azotu ze spalin na terenie zakładu produkcyjnego; rozbudowy miejsc parkingowych.

Wydano **15** opinii przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wniosek prezydenta miasta.

Najwięcej dokonano uzgodnień inwestycji realizowanych na obiektach przemysłowych.

W omawianym roku niezadowolone i protesty budziły inwestycje:

- przedsięwzięcie polegające na budowie nowej hali wraz z linią produkcyjną Magnetron 2 na terenie zakładu Saint – Gobain Innovative Materials w Dąbrowie Górniczej. Protesty mieszkańców dotyczyły: lokalizacji przedsięwzięcia, emisji hałasu, emisji substancji gazowych/pyłowych do powietrza.

- przedsięwzięcie polegające na montażu zintegrowanej linii do produkcji szyb przednich w istniejącej hali produkcyjno – magazynowej Katex na terenie zakładu Saint – Gobain Innovative Materials w Dąbrowie Górniczej. Protesty mieszkańców dotyczyły: lokalizacji przedsięwzięcia, emisji hałasu, emisji substancji gazowych/pyłowych do powietrza.

W omawianym roku dokonano uzgodnień **3** projektów. Dotyczyły one kontenera handlowo – cukierniczego, punktu małej gastronomii, salonu kosmetycznego.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w dokumentacji projektowej wysyłane było do inwestora pismo o uzupełnienie braków.

Przeprowadzono na terenie miasta Dąbrowy Górniczej **72** kontrole w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **71** opinie sanitarne dopuszczające obiekty do użytkowania.

Brak wykonania inwestycji zgodnie z uzgodnioną dokumentacją projektową skutkowało wydanym **1** opinią sanitarną o niedopuszczeniu obiektu do użytkowania.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Powiat Będziński

Profilaktyka nowotworowa

Organizowano spotkania, podczas których była omawiana tematyka dotycząca: profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, niktynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka chorób nowotworowych.

„Znamie! Znam je”; „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Przeprowadzono spotkanie edukacyjne z młodzieżą z Zespołu Szkół Techniczno – Usługowych w Będzinie na temat profilaktyki nowotworowej. Celem prowadzonych zajęć edukacyjnych było:

- zmiana zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium co stwarza ryzyko powstania „czerniaka”;
- zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

1. W placówkach służby zdrowia omawiano zasady postępowania po ekspozycji zawodowej na krew lub inny potencjalnie zakaźny materiał mogący zawierać HIV. W poradniach dla kobiet poruszono problem dotyczący testowania w kierunku obecności wirusa HIV;
2. Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych. Akcje odbyły się w następujących placówkach:

III Liceum Ogólnokształcące Będzin; Zespół Szkół Techniczno - Usługowych Będzin; Zakład Karny Wojkowice i Górnośląskie Stowarzyszenie „Wspólnota”; Centrum Miasta Będzin „ulica zdrowia” i Polskie Stowarzyszenie Diabetologiczne; Ośrodek Terapii i Psychoedukacji „Kompas” Będzin; Gimnazjum Nr 3 Czeladź; Gimnazjum Nr 3 Będzin;

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

1. Spotkanie edukacyjne z młodzieżą w Zespole Szkół Techniczno – Usługowych w Będzinie miało na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.
2. Zainicjowano w szkołach ponadgimnazjalnych olimpiadę pod hasłem „Podstępne WZW” ,której celem było podniesienie świadomości i usystematyzowanie wiedzy dot. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz problemów zdrowotnych wynikających z wirusowych zakażeń wątroby.
- 3.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

1. Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:
  - promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
  - wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
  - zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).
2. W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia w tym szkoły rodzenia)w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach gimnazjalnych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę oraz mobilizuje do zmiany nawyków żywieniowych w rodzinie, poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W celu usystematyzowania wiedzy merytorycznej koordynatorów zorganizowano szkolenie przypominające, które odbyło się w Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

„Żywność na wagę zdrowia”

Program edukacyjny którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, a także poprawa jakości żywienia w placówkach oświatowo wychowawczych. Program został wzbogacony o działania edukacyjne dla przedszkolaków pt. „Klub zdrowego przedszkolaka”, mając na celu uświadomienie najmłodszemu pokoleniu jak ważne jest zdrowie i kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia tj. :aktywność fizyczna, prawidłowe odżywianie, stosowanie podstawowych zasad higieny

Profilaktyka antytytoniowa

„ Światowy Dzień bez Tytoniu”

1. Współpraca z Urzędem Miasta umożliwiła uczestnictwo w organizowanych „Dniach Będzina”. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień.

Podczas akcji uczestnicy mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych, chorób zakaźnych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

2. Przy współpracy Górnośląskiego Stowarzyszenia „Wspólnota” z Chorzowa, zorganizowano akcję profilaktyczną, której odbiorcami były osoby osadzone w Zakładzie Karnym w Wojkowicach. Podczas spotkania prowadzona była edukacja min. na temat profilaktyki uzależnień.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zaprezentowano film pt. „Po tym filmie rzucisz palenie” oraz „STOP Dopalaczom”. Zorganizowano stoisko informacyjno – edukacyjne gdzie indywidualnie można było zasięgnąć porad na temat skutecznych sposobów rzucenia palenia oraz wykonać pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokolizera.

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w przedszkolach ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

W ramach realizacji przedsięwzięcia odbyło się spotkanie z koordynatorami przedszkolnymi celem omówienia kontynuacji działań programowych założeń merytorycznych i metodycznych.

„Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”

1. Programy profilaktyki antytytoniowej realizowane w szkołach podstawowych i gimnazjalnych mają na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.
2. Odbyło się spotkanie z przedstawicielami szkół podstawowych (koordynatorami) którego celem było omówienie merytoryki i metodyki realizacji przedsięwzięć w kolejnym roku szkolnym.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

1. W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających uświadomiły młodzieży, że alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły.

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach:

III Liceum Ogólnokształcące Będzin; Zakład Karny Wojkowice; Centrum Miasta Będzina w ramach „Dni Będzina”; Centrum Handlowe M1 Czeladź; Ośrodek Wypoczynkowy Rogoźnik; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Będzin; Basen Kąpielowy Będzin; Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Będzin; Ośrodek Terapii i Psychoedukacji „Kompas” Będzin;

2. W Gimnazjum Nr 3 Czeladź i w Gimnazjum Nr 3 Będzin uczestniczono w spotkaniu zorganizowanym dla młodzieży pt. „jaki wpływ na organizm człowieka mają tzw. "groźne narkotyki". Udzielano odpowiedzi na zadawane pytania min. jakie są sposoby ochrony przed uzależnieniem. W przygotowanym punkcie informacyjno – konsultacyjnym prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia. Spotkanie edukacyjne dostarczyły

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

wiedzę na temat niebezpiecznych procesów zachodzących w organizmie podczas zażywania tzw. środków zastępczych. Przy użyciu alko i narkogogli dokonywano symulacji upośledzenia zmysłów występujących po spożyciu substancji psychoaktywnych.

3. W Zespole Szkół Specjalnych w Będzinie – odbył się konkurs zorganizowany dla młodzieży wspólnie z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną Będzin. Celem konkursu plastycznego było uświadomienie negatywnych skutków zażywania dopalaczy i wzmocnienia bezpieczeństwa dzieci, które posiadają specjalne potrzeby edukacyjne.

Światowy Dzień Zdrowia - „Z pola na stół - uczyni jedzenie bezpiecznym”

Przy współpracy z samorządem lokalnym poinformowano placówki szkolne o założeniach dotyczących obchodów Światowego Dnia Zdrowia i podjęcie inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia, którego głównym czynnikiem jest edukacja i propagowanie „Pięciu kroków do bezpiecznej żywności”;

W miesiącu kwietniu w placówkach nauczania i wychowania Powiatu Będzińskiego odbyły się uroczyste obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

Dąbrowa Górnicza

Profilaktyka nowotworowa

Organizowano spotkania, podczas których była omawiana tematyka dotycząca: profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, niktynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka chorób nowotworowych.

„Znamie! Znam je”

1. Spotkanie edukacyjne z młodzieżą (Zespół Szkół Ekonomicznych, II Liceum Ogólnokształcące) na temat nowotworów złośliwych skóry jakim jest między innymi czerniak. Celem edukacji była zmiana zachowania społeczeństwa w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium, szczególnie przez osoby w młodym wieku.
2. Przy współpracy Centrum Sportu i Rekreacji, w okresie wakacji przeprowadzono akcję .pt „Brazowo, ale czy zdrowo” na terenie kąpieliska miejskiego Pogoria III, gdzie informowano społeczeństwo o skutkach nadmiernego opalania i zachęcano do propagowania postaw prozdrowotnych.
3. W NZOZ Centrum – Twoja Poradnia i Centrum Handlowym Pogoria dla ogółu społeczeństwa przygotowano stoiska profilaktyczno – edukacyjne gdzie uczestnicy otrzymywali porady na temat zdrowia oraz materiały edukacyjne w formie ulotek i plakatów.
4. Program edukacyjny realizowany jest w 9-ciu szkołach ponadgimnazjalnych.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

1. Spotkanie z odbiorcami programu (w Zespole Szkół Ekonomicznych) miało na celu zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań. Przekazano koordynatorom materiały edukacyjne.
2. Program edukacyjny realizowany jest w 5-ciu szkołach ponadgimnazjalnych.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

1. W placówkach służby zdrowia omawiano zasady postępowania po ekspozycji zawodowej na krew lub inny potencjalnie zakaźny materiał mogący zawierać HIV. W poradniach dla kobiet poruszono problem dotyczący testowania w kierunku obecności wirusa HIV;
2. Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych. Akcje odbyły się w następujących placówkach:

Zespół Szkół Ekonomicznych Dąbrowa Górnicza; Studia Tatuażu w Dąbrowie Górniczej; Fundacja Profilaktyki i Edukacji „Droga” Dąbrowa Górnicza; Park Hallera Dąbrowa Górnicza; Kąpielisko Pogoria III Dąbrowa Górnicza; II Liceum Ogólnokształcące Dąbrowa Górnicza; NZOZ Centrum Twoja Poradnia Dąbrowa Górnicza;

Realizacja kampanii społecznej pt. *„Zalecam test na HIV – Mój Walenty jest the best idzie ze mną zrobić test”* zainicjowana w Centrum Handlowym Pogoria i Kinie Helios dla społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

1. Spotkanie edukacyjne z młodzieżą w Zespole Szkół Ekonomicznych miało na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.
2. Zainicjowano w szkołach ponadgimnazjalnych olimpiadę pod hasłem „Podstępne WZW” ,której celem było podniesienie świadomości i usystematyzowanie wiedzy dot. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz problemów zdrowotnych wynikających z wirusowych za-

każeń wątroby (do etapu wojewódzkiego zakwalifikowała się młodzież z V Liceum Ogólnokształcącego)

3. Program edukacyjny realizowany jest w 9-ciu szkołach ponadgimnazjalnych.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

1. Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:
  - promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
  - wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
  - zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).
2. W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach gimnazjalnych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę oraz mobilizuje do zmiany nawyków żywieniowych w rodzinie, poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W celu usystematyzowania wiedzy merytorycznej koordynatorów zorganizowano szkolenie przypominające, które odbyło się w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

„Żywnie na wagę zdrowia”

1. Program edukacyjny którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, a także poprawa jakości żywienia w placówkach oświatowo wychowawczych. Program został wzbogacony o działania edukacyjne dla przedszkolaków pt. „Klub zdrowego przedszkolaka”, mając na celu uświadomienie najmłodszemu pokoleniu jak ważne jest zdrowie i kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia tj. :aktywność fizyczna, prawidłowe odżywianie, stosowanie podstawowych zasad higieny
2. W Szkole Podstawowej Nr 5 i 11 oraz w Przedszkolu Nr 33 uczestniczono w obchodach dni „Promocja zdrowia”. Spotkania wzbogacono o zajęcia edukacyjne z dziećmi przekazując najważniejsze informacje na temat zdrowia min. co to jest piramida zdrowia, dlaczego należy jeść warzywa i owoce oraz jak dbać o higienę osobistą.

Profilaktyka antytytoniowa

„ Światowy Dzień bez Tytoniu”

1. Współpraca z Urzędem Miasta umożliwiła uczestnictwo w organizowanych „Dniach Dąbrowy Górniczej”. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Podczas akcji uczestnicy mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych, chorób zakaźnych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

3. W ramach obchodów „Światowego Dnia Rzucania Palenia”, organizowano następujące działania:

- a) „Tydzień Promocji Zdrowia”. W wybranych oddziałach Arcellor Mittal Poland w Dąbrowie Górniczej odbyła się akcja o charakterze edukacyjno-informacyjnym dla pracowników firmy. W ramach przedsięwzięcia zdrowotnego zaproszeni przedstawiciele PSSE Dąbrowa Górnicza omówili następujące zagadnienia:
- „Toksyczność i skład dymu tytoniowego” (w tym projekcja filmu i spotu edukacyjnego pt. „Palenie zabija”; „Nie zawsze wędzone trzyma dłużej”);
  - Przypomnienie najważniejszych zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;

Uczestnicy spotkania korzystali z badań pomiaru stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

- b) Centrum Handlowe „Pogoria” - w przygotowanym stoisku promocji zdrowia, udzielano informacji i prowadzono poradnictwo w zakresie profilaktyki uzależnień. Osoby palące mogły wykonać test stopnia uzależnienia oraz zbadać stężenie tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii tytoniowej
- c) Wspólnie z przedstawicielami specjalistycznej poradni „Centrum – Twoja Poradnia” zorganizowano obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia. Pacjenci przychodni mogli korzystać z bezpłatnych badań pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, badania spirometrycznego jak również pomiaru stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Udzielano także porad jak skutecznie rzucić palenie papierosów a także zachęcano do zastąpienia papierosa świeżymi warzywami i owocami.
- d) W wybranych szkołach ponadgimnazjalnych tj.. Zespół Szkół Ekonomicznych i II Liceum Ogólnokształcące, w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia odbyły się:
- prelekcje, prezentacje multimedialne na temat profilaktyki antytytoniowej (zajęcia prowadzone z przedstawicielem PSSE Dąbrowa Górnicza)
  - zajęcia warsztatowe z psychologiem (zajęcia pt. „Asertywność, umacnianie poczucia własnej wartości”)
  - występy artystyczne młodzieży (skecz pt. „Kopciuszek”);
  - konkursy plastyczne pt. „Jak skutecznie rzucić palenie”

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w przedszkolach ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

W ramach realizacji przedsięwzięcia odbyło się spotkanie z koordynatorami przedszkolnymi celem omówienia kontynuacji działań programowych założeń merytorycznych i metodycznych.

„Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2015 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

1. Programy profilaktyki antytytoniowej realizowane w szkołach podstawowych i gimnazjalnych mają na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.
2. Odbyło się spotkanie z przedstawicielami szkół podstawowych (koordynatorami) którego celem było omówienie merytoryki i metodyki realizacji przedsięwzięć w kolejnym roku szkolnym.

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

1. W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających uświadomiły młodzieży, że alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły.

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach:

Zespół Szkół Ekonomicznych; Kąpielisko miejskie Pogoria III; Park Hallera Dąbrowa Górnicza w ramach „Dni Dąbrowy Górniczej”; Szkoła Podstawowa Nr 12; Centrum Handlowe Pogoria; Park Wodny Nemo- Świat Rozrywki; Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej; Kino Helios; Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna; Studia Tatuażu; Fundacja „Droga” Ośrodek Edukacji i Profilaktyki dla osób uzależnionych; NZOZ Centrum – Twoja Poradnia Dąbrowa Górnicza; I Liceum Ogólnokształcące.

2. W Zespole Szkół Ekonomicznych i w II Liceum Ogólnokształcącym uczestniczono w spotkaniu zorganizowanym dla młodzieży . Uczniowie prowadzili debatę pt. „jaki wpływ na organizm człowieka mają tzw. "groźne narkotyki". Udzielano odpowiedzi na zadawane pytania min. jakie są skuteczne sposoby ochrony przed uzależnieniem.

W przygotowanym punkcie informacyjno – konsultacyjnym prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia. Spotkanie edukacyjne dostarczyły wiedzę na temat niebezpiecznych procesów zachodzących w organizmie podczas zażywania tzw. środków zastępczych. Przy użyciu alko i narkogogli dokonywano symulacji upośledzenia zmysłów występujących po spożyciu substancji psychoaktywnych.

Światowy Dzień Zdrowia - „Z pola na stół - uczyni jedzenie bezpiecznym”

1. W II Liceum Ogólnokształcącym odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia Zdrowia, które Honorowym Patronatem objął Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej.
2. W Zespole Szkół Ekonomicznych w ramach uroczystości związanej z nadaniem szkole Certyfikatu Śląskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie odbył się apel dla młodzieży poświęcony promowaniu prozdrowotnych zachowań z uwzględnieniem założeń bezpieczeństwa żywności;
3. „Starzenie się a zdrowie”- pod tym hasłem uczestniczono w spotkaniu z seniorami „Uniwersytetu III Wieku” zorganizowanym w Pałacu Kultury Zagłębia. Tematem spotkania były następujące zagadnienia: stworzenie warunków do zdrowego życia osób starszych; aktywność ruchowa; zbilansowana dieta w profilaktyce chorób przewlekłych oraz dieta dostosowana do wieku. Uczestnicy przedsięwzięcia otrzymali przygotowane materiały edukacyjne dotyczące powyższej tematyki.

opracował : Janina Dybał - Kruszakin